

Бестселър на всички времена

Напразно
ще търсите нещо
по-увлекателно
от поредицата
„Светът
на сенките“

Морис Льоблан

Отмъщението
на Калиостро
Арсен Люпен

„ТРЕНЕВ & ТРЕНЕВ“

МОРИС ЛЪОБЛАН
ОТМЪЩЕНИЕТО НА
КАЛИОСТРО

Превод: Г. Жечкова

chitanka.info

Създателят на знаменития литературен герой Арсен Люпен, МОРИС ЛЬОБЛАН, член на Френската академия, е роден на 11 декември 1864 г. в Руан, старата столица на Нормандия. Баща му имал малка корабостроителница и искал синът му един ден да поеме нейното ръководство, затова го изпраща в Манчестър и Бернил да учи езици и право. Но кръвта на италианските прадеди в жилите на младежа надделява и той избягва в Париж, посвещава се на литературата и публикува за първи път в „Je sais tout“ („Зная всичко“), за да се роди Арсен Люпен. Редом с него започва кариерата си и сестра му, актрисата и певицата Жоржет Льоблан. Метерлинк написва много от драмите си за нея. Тя е първият читател на първия роман на брат си — „Арсен Люпен, джентълменът крадец“. С него е поставено началото на „трилъра“. При Льоблан проблемът е не да се открие, а да се залови престъпникът — нещо, което не може да стори полицията. Епопеята на Арсен Люпен обхваща двадесетина романа.

По време на Втората световна война седемдесет и шест годишният писател напуска Париж и при едно посещение при сина си настива в неотопления влак и умира на 6 ноември 1921 година в Перпинян.

„ТРЕНЕВ & ТРЕНЕВ“

ЧАСТ ПЪРВА
ВТОРАТА ОТ ДВЕТЕ ДРАМИ

I

ПО СЛЕДИТЕ НА БОРБАТА

Хубавите януарски утрини, когато въздухът е пропит с повече слънчева топлина, са животворен източник на възторг — сред зимния студ човек предугажда пролетния лъх.

Следобедите ви предоставят повече часове. Младостта на времето ви подмладява. И този ден точно това изпитваше Арсен Люпен, като се разхождаше из Булевардите към единадесет часа.

Той крачеше гъвкаво и се повдигаше на пръсти повече, отколкото бе необходимо, сякаш изпълнявате някаква гимнастическа фигура. И действително на всяко стъпване с левия крак съответстваше дълбоко вдишване, което удвояваше вместимостта на гръдния кош, чийто обем и без това бе внушителен. Главата леко се наклоняваше назад, а кръстът се превиваше.

Без връхна дреха. Лек сив костюм, съвсем летен, и под мишница — мека шапка.

Лицето, което се усмихваше приятно на минувачите, а особено на минувачките, щом се окажеха по-хубавички, бе лице на господин, приближаващ петдесетте. Но гледан в гръб отдалече, същият този господин, пъргав, строен, модерно облечен, имаше право да негодува против всяка оценка, надминаваща двадесет и петте. „Колко много... — казваше си той, като оглеждаше елегантния си силует във витрините. — Колко много младежи биха могли да ми завидят!“

Във всеки случай това, дето би възбудило ревността у всички, бе неговата здрава, непоколебима външност, която издаваше физическо равновесие и сила на духа. А с тия качества човек може да върви изправен и с вдигната глава.

Да отбележим още, че портфейлът му бе здраво натъпкан, че в задния си джоб носеше четири карнетки с чекове от банки на различни имена и че притежаваше купчина злато, торбички със скъпоценности, скрити по малко из цяла Франция в най-сигурни скривалища: корита на реки, незнани пещери или непристъпни скали.

Не споменахме кредита, който този мъж имаше сред всички съсловия в света под имената Раул дьо Лимези, Раул д'Авенян, Раул д'Емери, Раул д'Аверни — простички и скромни имена на дребни провинциални благородници, общото между които беше само малкото име Раул. И ето, сега тъкмо минаваше пред провинциална банка, където трябваше да депозира един чек на името на Раул д'Аверни. Той влезе, извърши банковата операция, слезе в подземието, разписа се в регистъра и се отправи към своята каса, за да вземе няколко документа.

В това време, докато избираше книгата, от които имаше нужда, той забеляза недалече един господин в траур с вид на стар и похабен провинциален нотариус, който измъкваше от една каса няколко чистичко опаковани пакета. След като преряза връзките, той преброи една по една пачките от по десет банкноти по хиляда франка, забодени с карфички.

Господинът, извънредно късоглед, от време на време хвърляше неспокойни погледи, без да забележи, че Арсен Люпен можеше да долавя и най-лекото от движенията му. Той продължи работата си, докато нареди в една марокенена чанта осемдесет-деветдесет пачки банкноти, възлизащи на сума от осем-деветстотин хиляди франка.

Люпен беше броил заедно с него и казваше: „Какви ли кашни бърка този почтен рентиер? Куриер? Касиер? По-скоро не е ли от ония личности, дето «спотайват» някое скрито съкровище, за да избягнат претърсванията от хазната? Отвращават ме тия човечета... Да крадеш държавата... Каква гнусота!...“

Непознатото лице привърши работата си и стегна марокенената чанта с ремък, като грижливо го закопча. После се отдалечи и се изкачи по стълбите.

Люпен тръгна подире му, защото и най-безупречната съвест не би ви възпряла да проследите някого, който пренася милион в банкноти. Такава сумичка излъчва хубавичка миризма, привличаща след себе си добрите ловджийски кучета. А Люпен беше добър ловджийски пес, надарен с нюх, който никога не го мамеше. И той тръгна по следите на дивеча, тръпнейки от удоволствие, но без да издава войнствените си намерения. Впрочем той нямаше никакво намерение, никаква задна мисъл. Какво представлява някаква пачка банкноти за онзи, който има безупречна съвест и който притежава порядъчно съкровище?

Господинът се мушна в една сладкарница на улица „Авър“, излезе оттам с пакет сладкиши и се отправи към гара Сен Лазар.

„Кучият му син — рече си Люпен, — дали ще се качи на влака, за да ме води по дяволите?“

Онзи се качи на влака. Люпен, негодувайки, също се качи и в дългото купе, претъпкано с пътници, те отпътуваха заедно по линията Сен Жермен. И като майка, пазеща рожбата си, господинът здраво стискаше марокенената чанта до гърдите си.

Слезе до градчето Шату на гара Везине. Това, което зарадва Люпен, беше, че мястото му хареса безкрайно много.

На двадесетина километра от Париж, обгърнат от един завой на Сена, Везине, или по-право кварталът Везине, е подчинен на много строги правила в залесяването и изграждането си, така че около заспалото под дървесата езеро се проточват широки алеи, украсени с градини и богати вили. И клоните, обсипани с капчици роса, останки от нощния скреж, блестяха в утринта под слънцето. Твърдата почва кънтеше под стъпките. Какво удоволствие да вървиш така без друга грижа освен грижата за някакъв си спътник!

Красиви къщи, оградени от външна алея, се издигат покрай малка водна повърхност — скромно езерце, доста безмълвно, чиито брегове принадлежат на тукашните собственици...

Минаха през розовата градина, после през оранжерията, а след това господинът натисна дръжката на входната врата пред вила, която се именуваше „Клематитите“.

Люпен го следваше отстрани, без да бъде забелязан. Вратата се отвори и две момичета се спуснаха весело.

— Закъсня, чичо! Обядът е готов. Какво хубаво ни носиш?

Люпен бе очарован. Горещият прием, който оказаха на милия чичо, словоохотливостта на двете племеннички, ниската и малко демодирана по форма къща, всичко това беше твърде симпатично. Би било наистина много приятно да се примъкне човек в тая сърдечна среда и да видиш топлата атмосфера на едно сплотено семейство.

Петстотин метра по-нататък се намираше голямото езеро, тъй живописно със своя остров, свързан с брега чрез дървен мост. Там Люпен обядва в отличен ресторант и се нахрани добре. След това той обиколи езерото, като се любуваше на приятните вили откъм пътя, затворени в тия зимни дни.

Една от тях привлече вниманието му не само защото беше заобиколена с хубава, добре подредена градина, но и защото на оградата висеше табела с надпис: „Клер Ложи, продава се. За оглед се отнесете тук, а за сведения — във вила «Клематитите».“

„Клематитите“ — точно вилата, в която обядваше и чичото! Съдбата наистина се шегуваше. Как да не свърже човек мисълта за кожената чанта с мисъл за „Клер Ложи“?

Два павилиона пазеха входната врата. Градинарят обитаваше десния.

Люпен позвъни.

Веднага го разведоха из къщата и той беше очарован. Защото „Ложи“ действително беше прелестна — така разнебитена, дори на места разрушена, но тъй добре разпределена, тъй лесно поддаваща се на умело преустройство!

„Това... Точно това ми трябва — мислеше си. — Дето толкова искам да имам убежище някъде в околностите на Париж, за да прекарвам там спокойно по ден-два от седмицата!“

И какво чудно съвпадение! Каква неочаквана находка! Съдбата му предлагаше, от една страна, идеално жилище, а от друга — с какво да го получи, без да си развързва кесията. Марокенената чанта не беше ли тук, за да финансира покупката?... Как всичко се нарежда!

Пет минути по-късно Люпен даваше визитната си картичка и господин Раул д'Аверни бе въведен при господин Филип Гаварел в един салон-студио, където вече бяха двете хубави племеннички.

Чичото ги представи.

Господин Гаварел носеше под мишница чантата от марокен, още пристегнатата с ремък. Сигурно беше обядвал, без да я изпусне от ръце.

Люпен разказа за целта на посещенията си: възможността да купи „Клер Ложи“. Филип Гаварел изложи условията си.

Люпен поразмисли. Той гледаше двете сестри. Един младеж, който обикаляше около по-възрастната и когото тя представи за свой годеник, току-що беше пристигнал. И тримата се смееха, а на него му стана неудобно. Винаги добросъвестен, той се питаше до каква степен можеше да ощети двете сестри с евентуалната си евтина придобивка.

В края на краищата поиска срок от четиридесет и осем часа, преди да вземе окончателно решение.

— Съгласни сме — отговори господин Гаварел. — Но ако не се разколебаете, ще трябва да уговоряте с моя нотариус, защото след малко заминавам на юг.

И той обясни, че тъй като от осем месеца бил вдовец, отивал да прекара част от годината при сина си, който скоро се оженил.

— И без това не живея при племенниците си, а в съседната вила, която се нарича „Оранжерията“. Двете градини се сливат в една. Къщата е приятна. Но за това не може да се съди през тия затворени капаци.

Люпен престоя още около час в разговор и шеги с момичетата, разказвайки им истории и авантюри, които ги забавляваха, ала с крайчеца на окото си непрестанно наблюдаваше Гаварел.

Тръгнаха да се разходят в градината на „Клематитите“, а после и в съседната градина. Филип Гаварел, с чанта под мишница, даваше нареждания на своя слуга, който, след като бе натоварил куфарите и чантите на един камион, тръгна напред към Лионската гара.

— А чантата, чичо, ще вземеш ли? — попита едната от сестрите.

— Разбира се, не — отвърна той. — В нея има документи без стойност, които донесох от Париж и които ей сега ще прибера.

Действително той влезе в къщата и излезе след двадесетина минути. Без чантата в ръка, без каквато и да е издутина, която да издава, че пачките са у него.

„Скрил ги е вкъщи — си каза Люпен. — Изглежда, е сигурен в скривалището. Това решително е човек, изиграл държавата около ликвидацията по наследството на жена си. Такива хора не заслужават щадене.“

Той го отведе настрана и каза:

— Господине, добре обмислих всичко. Купувам я.

— Отлично — отвърна господин Гаварел, давайки ключовете на племенничките си.

Тръгнаха заедно. Господин Гаварел не носеше марокенената чанта...

Две седмици по-късно Люпен подписа един чек. Това беше обикновено капаро, дадено на купувача, тъй като покупната цена на „Клер Ложи“ беше осигурена чрез пачките с банкноти, скрити в „Оранжерията“. Той даже не се погрижи да направи проучвания, защото смяташе, че скривалището, в което укривателят имаше пълно

доверие, е съвсем сигурно. Едно скривалище е ценно, докато никой не знае какво има в него. Люпен обаче знаеше.

Преди всичко той трябваше да потърси архитект, който да възстанови „Клер Ложи“, и случаят му го предостави. Един ден той получи писмо от лекар, който навремето му бе направил добра услуга, когото познаваше добре и държеше винаги в течение на своите скитания и новите си адреси. Доктор Делатър пишеше:

Драги приятелю,

Ще бъда много доволен, ако Ви е възможно да се занимаете с младия Фелисиен-Шарл — дипломиран архитект, от когото се интересувам. Той е талантлив и т.н....

Люпен повика младежа — стори му се свенлив и сдържан човек, който желае да се хареса, но не знае как да постигне това. Беше хубаво момче на двадесет и седем или двадесет и осем години, интелигентно и артистично. Той разбра всичко, което докторът изискваше от него, и дори предложи на архитекта да извърши цялата декоративна работа в къщата и да сложи ред в градината. Можеше да живее в павилиона вляво...

Месеците минаваха, а Люпен се весна само три-четири пъти. Той беше въвел Фелисиен-Шарл у двете сестри и чрез него знаеше какво става у тях. Но и сам много обичате да ги спохожда. По-възрастната боледува доста тежко от бронхит и това забави венчавката ѝ.

Най-после сватбата беше насрочена за девети юли. Тъй като чичото Гаварел трябваше да присъства, Люпен, който пътуваше из Холандия, реши да се завърне осем дни по-рано, за да измъкне пачките банкноти.

Планът му беше прост. Той бе забелязал, че по една пътека между две стени, водеща до езерото, можеше да се издърпа лодката на съседното имение. По тоя начин през някоя нощ би стигнал до градината на „Оранжерията“ и би се вмъкнал вътре.

След като вземеше банкнотите, щеше да преправи пакетите, за да изглеждат непокътнати. Безсъмнено Филип Гаварел през двадесет и четирите часа, които бе определил да прекара у своите племеннички,

щеше да се задоволи само да види, че всичко е на мястото си, без да проверява съдържанието. Така кражбата щеше да бъде открита едва в края на октомври.

Но когато една сутрин Люпен пристигна с автомобила си, ужасна драма се беше разиграла по тихите брегове на малкото езеро...

II УБИЙСТВА

Преди всичко да подчертаем, че обедът, който се състоя във вила „Клематитите“ дванадесет часа преди драмата, бе споделен от двете момичета и двамата младежи във весело и безгрижно настроение, сред любезности и нежни чувства. Не всяка буря има предвестници. А тая се разрази от съвсем ведро небе, без ни най-малко лошо предчувствие у тия, които щяха да бъдат ужасените ѝ жертви.

Те се смееха и говореха весело за сегашните си и бъдещите проекти.

Двете сестри Гаварел от седем-осем години, след смъртта на родителите си, обитаваха „Клематитите“ заедно със старата си гувернантка Амели, която ги знаеше от рождение, и нейния мъж Едуар — прислужник.

По-голямата, Елизабет — високо, русо момиче с бледо, болнаво лице и с очарователна наивна усмивка, говореше най-вече със своя годеник Жером Елмас, хубавец с открито лице, в момента безработен. Той беше сирак и сред купчината къщички на Везине покрай шосето за Париж бе запазил малката къща, където някога живееше майка му. Приятел с Елизабет още преди да ѝ бъде годеник, младежът от дете познаваше по-малката ѝ сестра и беше с нея на „ти“.

Ролан, много по-млада, имаше по-изразително лице от Елизабет, повече истинска красота, а най-вече — пламенен и мистичен чар. Тя очевидно привличаше другия младеж, Фелисиен-Шарл, който не преставаше крадешком да я наблюдава, без да смее да я погледне право в лицето. Дали беше влюбен в нея? Дори и Ролан не би могла да отговори. Той бе от тия непроницаеми натури, чиято физиономия не показва скритата същност и които никога не изразяват това, което наистина чувстват и мислят.

След обяд четиримата влязоха в студиото — обширна стая, съвсем интимна по наредбата на мебелите, дреболиите и книгите. Прозорецът, широко отворен като в английските жилища, гледаше към тясна полянка, която делеше вилата от езерото. Неподвижната

нетрепваща вода отразяваше кичестите дървета, чиито висящи клони докосваха отраженията си в огледалната повърхност. Навеждайки се, човек можеше да съзре вдясно, на шестдесетина крачки, другата вила — „Оранжерията“, където живееше чичо Филип. Много нисък плет разделяше двете градини, но ивицата зелена трева изцяло заобикаляше езерото.

Елизабет и Ролан се хванаха за ръце. Те, изглежда, безкрайно се обичаха. Ролан изразяваше безпокойство и бе готова да се жертва за сестра си, защото след боледуването здравето на Елизабет изискваше предпазливост.

Като я остави с годеника ѝ, Ролан седна пред пианото и повика Фелисиен-Шарл, а той потърси начин да се изплъзне.

— Извинявам се, госпожице — каза той, — но днес обядвахме по-късно, пък работата ми винаги започва в един и същи час.

— Не ви ли остава никакво свободно време?

— Тъкмо защото съм свободен, трябва да бъда точен. Още повече че господин д'Аверни пристига утре рано сутринта. Цялата нощ ще пътува с автомобил.

— Колко се радвам, че отново ще го видим! — възкликна тя. — Той е толкова симпатичен, толкова интересен!

— Тогава разбирате желанието ми.

— Въпреки това седнете... За минутка само... Той я послуша и млъкна.

— Говорете — каза тя.

— Да говоря ли, или да ви слушам?

— И едното, и другото.

— Ще говоря само ако не свирите.

Тя не отвърна. Непринудено изсвири няколко фрази, нежни и всеотдайни като изповед. Дали правеше опит да му внуши някаква тайна, или искаше да го подтикне към по-голяма непринуденост и повече чувство? Ала той мълчеше.

— Хайде, идете си! — заповяда тя.

— Да си отида?... Защо?

— Достатъчно говорихме днес — пошегува се младото момиче.

Той се подвоуми учуден. И тъй като тя продължи да свири, започна да наблюдава Елизабет и Жером, които тихо си приказваха

седнали един до друг. Те се гледаха и музиката още повече ги сближаваше.

Изтекоха двадесетина минути.

Накрая Елизабет стана и каза:

— Жером, дойде време за всекидневната ни разходка. Тъй хубаво е човек да се плъзга по водната повърхност между клоните.

— Благоразумно ли е, Елизабет? Вие още не сте съвсем добре.

— Как не, как не! Напротив, това ще бъде почивка, която ще ми подейства благоприятно.

— Обаче...

— Обаче аз ще намеря лодката и ще я докарам пред полянката. Не мърдайте, Жером!

Тя се качи в стаята си както всеки ден, отвори бюрото и по навик написа няколко реда в една тетрадка, в която си водеше дневник и където по-късно се намериха последните ѝ думи:

Жером ми се видя малко разсеян, занесен. Попитах го за причината, а той ми отговори, че се лъжа. След като отново настоях, ми даде същия отговор, ала все пак побоязливо:

— Не, Елизабет, нищо ми няма. Какво бих желал повече от това? Нали ще се оженим и почти едногодишният ми блян ще се осъществи. Но...

— Но?

— Понякога се страхувам от бъдещето. Знаете, че не съм богат и че съм близо тридесетгодишен, а нямам никакво положение.

Поставих ръка на устните му, като се смеех.

— Но пък аз съм богата... Разбира се, не и(е) можем да си позволяваме луди работи. Но защо сте толкова амбициозен?

— Амбициозен съм за вас, Елизабет, не за себе си. Нямам належащи нужди.

— Но и аз също, Жером. Задоволявам се с малко, например да бъда щастлива. Друго не искам — казах аз, смеейки се. — Ето, не е ли решено, че ще живеем тук

съвсем просто, докато някоя добра фея не ни донесе съкровището, което ни се пада?...

— А аз не вярвам в съкровища — каза той.

— Как? Но нашето съществува, Жером... припомнете си какво ви разказвах!... Този стар приятел на родителите ни, далечният братовчед, когото не сме виждали от години и който не ни се е обадил, но който много ни обичаше... Колко пъти старата гувернантка Амели ми е казвала: „Госпожице Елизабет, вие ще бъдете много богата. Старият ви братовчед Жорж Дюгривал ще ви остави цялото си състояние. Както изглежда, и той е болен...“ Виждате ли, Жером?

Жером потръпна.

— Пари... Добре. Но аз бих искал работа. Това, което желая на вас, Елизабет — каза той, — то е съпруг, който би ви правил чест...

Той не каза нищо повече. Аз се смеех. Жером... Мили Жером, мисли ли се за бъдещето, когато тъй нежно се обичаме?...

Елизабет остави перото. Тайната ѝ бе доверена. Тя се приготви, напудри се, оживи лицето си с малко червило, провери дали закопчалката на хубавата бисерна огърлица, която имаше от майка си и която винаги носеше, е здрава, и слезе, за да отиде в градината на чичо си Филип при трите дървени стъпала, където беше завързана лодката.

След излизането на Елизабет Жером не беше се отместил от дивана. Той невнимателно слушаше импровизациите на Ролан.

Като спря, тя му каза:

— Много съм доволна, Жером. А вие?

— Аз също — каза той.

— Нали? Елизабет е чудо. Ако вие познавахте добрината и благородството на бъдещата си жена!... Но ще видите, Жером.

Тя се обърна към пианото и започна някакъв тържествен марш, като че израз на свръхчовешко щастие. Ала пак внезапно спря.

— Някой извика!... Чухте ли, Жером?

Ослушаха се. Отвън денят навяваше мълчание — откъм спокойната ливада и мълчаливото езерце. Сигурно Ролан се бе излъгала. И тя отново продължи със силни удари акордите на победа и радост. И изведнъж стана.

Някой пак извика — сигурна беше.

— Елизабет!... — промълви тя, като се спусна към прозореца. Изрече със задъхан глас: „Помощ!“

Жером вече бе при нея. Като се наведе, той видя ниско на склона, близо до дървените стъпала, един човек, който, изглежда, държеше Елизабет за шията. Тя бе просната с крака във водата. Сега и Жером извика от ужас и поиска да скочи, за да настигне Ролан, вече тичаща по тревата.

Там долу човекът се бе обърнал към тях. Незабавно пусна жертвата си, прибра нещо и избяга през оградата на „Оранжерията“.

Тогава на Жером му дойде друга мисъл. Влезе в съседната стая и откачи карабината, с която сестрите се упражняваха да стрелят. Знаеше, че тя е пълна, и спря на терасата, откъдето се виждаха градините.

Човекът бягаше. Беше пред къщата и явно искаше да стигне зеленчуковата градина на „Оранжерията“, която имаше изход към околоръстния път.

Жером се прицели и гръмна: непознатият скочи с главата напред и се търколи в гъстите цветя, където след няколко потръпвалия остана неподвижен. Жером се спусна.

— Жива ли е? — извика той, настигайки с плач Ролан.

— Не, не, невъзможно е!... Може да я съживим... — отново подзе Жером с ужас.

Той се хвърли върху неподвижното тяло, ала веднага, без дори да се увери дали е още жива, уплашено помисли: „О!... Огърлицата... Няма я... Човекът я е стиснал за гърлото, за да ѝ отнеме бисерите... О, ужас!... Тя е мъртва...“

Почна да тича като луд, придружен от стария слуга Едуар, а Ролан и гувернантката Амели стояха пред жертвата. Той намери човека, легнал по корем сред гъстите цветя. Куршумът, който го бе ударил между плешките, го бе улучил в сърцето.

Обърна го с помощта на Едуар. Беше човек на петдесет-петдесет и пет години, бедно облечен, с мръсен каскет, с мъртвешки бледо лице,

обкръжено със сива брада. Жером го претърси. Мазен портфейл съдържаше няколко хартии, между които два картона с ръкописно изписано име: „Бартелми“.

В един от джобовете на сакото му слугата откри огърлицата, открадната от Елизабет — фини, едри бисери.

Викове и стрелбата бяха чути наоколо. Веднага надойдоха хора, за да се осведомят, други гледаха над стените, отваряха изходите и звъняха на портата на „Клематитите“. Телефонираха в полицията на Шату и в жандармерията. Пристигнаха полицаи и отстраниха любопитните. Започнаха разследването.

Жером Елмас се бе строполил до мъртвата си годеница и затваряше очи със стиснати юмруци. Когато я отнесоха вкъщи, той не се помръдна от мястото си. Повикаха го по поръка на Ролан, която, изпълнена с дива скръб и превъзможвайки мъката си, обличаше Елизабет, ала той не отиде. Не искаше да има друго впечатление освен онова, което му оставяше блестящият образ на миналото.

Фелисиен-Шарл, който се завърна в „Клематитите“ веднага след като му известиха за станалото, но не бе приет от Ролан, се опита да намеси Жером в проучването. Той го заведе при трупа на убиеца, проснат върху някаква носилка, за да го разпита дали някога е виждал тоя човек. Интересуваха се от обстоятелствата около развитието на драмата. Ала нищо не можеше да го заинтересува или да го извади от вцепенението. Накрая, тъй като полицаите го уморяваха с разпитите си, той се оттегли в студиото, където за последен път бе видял Елизабет, и не излезе оттам.

Вечерта, тъй като Ролан не напускаше стаята с мъртвата, той хапна някаква храна, която Едуар му сервира. После, капнал, заспа тежък сън. По-късно излезе в градината, разхожда се на луна, накрая се просна върху тревата и пак заспа сред цветята и влажната зеленина.

Закапа дъжд и той се прибра вкъщи. В подножието на стълбата срещна Ролан, която, отчаяна, слизаше и се олюляваше. Стиснаха си ръцете, без дума да промълвят — изглежда, за тях освен скръбта им нищо друго не съществуваше. Отиде си към един часа сутринта.

Ролан се качи в стаята, където беше Елизабет, и продължи скръбното си бдение заедно с гувернантката. Свещите пламтяха, хладният ветреца откъм езерото олюляваше пламъците им.

Заваля силно. После, на развиделяване, небето стана бледосиньо. Няколко звездици още трепкаха и белите облачета започнаха да се позлатяват от изгряващото слънце.

Точно в този момент на стръмнината, на напречния път, водещ към Шату, един кантонер намери годеника Жером Елмас — полумъртъв, стенещ и измокрен от дъжда. Яката му беше окървавена.

Миг по-късно на друг път, където още никой не бе минал в тоя ранен час, някакъв млекар откри друг ранен. Навярно ударен с нож в гърдите. Той беше млад човек, прилично облечен с черни кадифени панталони, с жакетче от същия цвят и с широка връзка на бели точки. Имаше вид на художник и изглеждаше едър и силен.

Той бе по-тежко ударен. Не помръдваше, но още дишаше и сърцето му биеше слабо.

III РАУЛ ИДВА НА ПОМОЩ

Цялата сутрин в тихото селище Везине идваха и си отиваха стражари, цивилни инспектори, полицаи в униформа. Бучаха мотори. Репортери и фотографи се блъскаха и тичаха. Носеха се най-невероятни и противоречиви слухове.

Единственото спокойно място бе градината и къщата на „Клематитите“. Тук стражата беше неумолима: освен полицията никой друг не влизаше. Не допускаха нито любопитни, нито журналисти. От уважение към мъртвата и към скръбта на Ролан всички говореха тихо.

Когато ѝ съобщиха за нападението, на което Жером бе станал жертва, тя избухна в плач.

„Бедна сестро... Бедничката ми Елизабет...“

Тя заповяда да го закарат в една близка клиника. Там приеха и другия ранен. Трупът на Бартелми, който бе удушил момичето, лежеше в гаража — чакаха да бъде пренесен в моргата на гробищата.

Към единадесет часа следователят господин Руслен, седнал до прокурора в удобен градински фотьойл, се бореше със съня, слушайки обясненията на главния инспектор Русо, и му даваше подробни сведения за четворното убийство.

Господин Руслен беше нисък, целият корем и бедра; с лошо храносмилане. Провинциален следовател от петнадесет години, отпуснат, лишен от амбиция, той бе направил всичко, за да го отдалечат от къщата, където го задържаше страстта му към риболова с въдица. За нещастие последната афера в замък Орсак, където той показва такъв тънък ум и предвидливост, беше привлякла вниманието върху особата му и за негово голямо съжаление му донесе преместването в Париж. Палтото му от черна алпака и панталонът от мъхест сив плат свидетелстваха за пълната му немарливост по отношение на облеклото. Въпреки външността си обаче той беше изтънчен човек, с благороден дух, съвсем независим в действията си, често даже мечтателен.

Инспектор Русо, чието реноме бе по-високо отколкото истинските му заслуги, заключи с глас, който разубеди господин Руслен:

— Накъсо, госпожица Гаварел е била нападната в момента, когато се е навела да поеме синджира на лодката. Нападението е било толкова свирепо, че трите стъпала, слизаци във водата, са изпочупени. Освен това госпожицата е била потопена до кръста във водата. Последвала е борба по склона, кражба на бисерната огърлица и бягство на крадеца, който също е бил с измокрени крака. За убиеца, изследван от лекарите, няма никакви сведения освен името Бартелми. Лицето и облеклото му са на мошеник. Убил е за грабеж. Нищо повече не знаем!

Главният инспектор Русо въздъхна и подхвана със задоволството на човек, който не търси думите си:

— Сега другите двама. Господин Жером Елмас с един изстрел на пушка е ликвидирал убиеца, който иначе сигурно би успял да избяга. Ето единствената точка, която можем да изясним. Макар и изтощен, той надълго ми говори за скръбта си, но съвсем неясно. Преди всичко не познавал убиеца на годеницата си. Не е разпознал и нощния си нападател и не знае причината, поради която е нападател. От друга страна, нямаше никакви данни за личността на втория ранен, нито пък следи от нападението. Можем само да предположим, че в двата случая нападателят е един и същ.

Някой неочаквано го прекъсна:

— Не може ли също така да се предположи, господин инспектор, че тая нощ е имало не драма между трима или, тъй да се каже, нападател и две жертви, а само драма между двама. Може би господин Жером Елмас е нападател от лице, което, ранено от господин Елмас, се е влачило четири-петстотин метра до мястото, където нощес е паднало.

Изслушаха не без интерес поразителната хипотеза на непознатия господин. Но го гледаха с изненада. Кой беше той? Разбраха — излязъл е от къщата на „Клематитите“ и е изслушал заключенията на инспектор Русо. Но с какво право се намесваше?

Главният инспектор, раздразнен от това, че предлагаша друга хипотеза, различна от неговата, попита:

— Кой сте вие, господине?

— Раул д'Аверни. Моето имение е недалеч оттук, срещу езерото. Няколко седмици отсъствах от Париж и се завърнах тая сутрин. За станалото научих от младия архитект, който живее у мен и работи по възстановяването на вилата ми. Фелисиен-Шарл беше приятел на госпожица Гаварел и вчера е обядвал с тях. Преди час го придружих до госпожица Ролан и реших, че не е нахално за момент да поскитам из градината, като изслушам вашите бележити изводи, господин главен инспектор. Те разкриват майсторство в следствието.

Раул д'Аверни имаше странна усмивка и ироничен вид, които биха накарали всеки друг освен инспектор Русо да се почувства подигран. Но той бе достатъчно надут, важен и сигурен в таланта си, за да има такова чувство. Поласкан от комплиментата, той кимна и реши да постави на място симпатичния любител.

— Това е предположение, което аз не забравих да направя, господине — каза той, усмихвайки се. — Даже го съобщих на господин Елмас, а той ми отговори: „С какво оръжие бих ударил? Не зная. Не. Аз се защитавах както можех, с крака и юмруци. С един юмрук в лицето... Прогоних противника си, но вече бях ранен...“ Той не носи никакви следи от удар нито по лицето, нито другаде. Значи...

На свой ред Раул д'Аверни се поклони.

— Добре разсъждавате — отбеляза той.

Но следователят, господин Руслен, комуто този човек се харесваше, попита:

— Нямате ли други забележки, господине?

— Нещо особено — не. Пък и бих се побоял да злоупотребя с...

— Говорете, говорете!... Моля ви. Ние сме пред много забъркана история и най-малката крачка напред би имала значение. Слушаме ви...

— Е, добре — започна Раул д'Аверни. — Причината, повлякла Елизабет Гаварел във водата в момента на нападението, е безспорна, нали? Събарянето на стъпалата. Аз прегледах тия разнебитени дървени стъпала. Те са били поддържани от два кола, добре забити в дъното на езерото. Коловете са се съборили, защото скоро са били прерязали с трион до три четвърти от дебелината им.

След тия думи се чу леко охкане. Ролан беше излязла от студиото, опирайки се на ръката на Фелисиен-Шарл. Олюлявайки се, тя слушаше думите на господин д'Аверни.

— Възможно ли е?... — мълвеше тя.

Инспектор Русо бе слязъл до стъпалата. Той взе един от коловете, донесен от господин д'Аверни, погледна го и каза:

— Никакво съмнение. Срезът е много явен и скорошен. Ролан забеляза:

— От седмица сестра ми всеки ден ходеше все по същото време да взема лодка. Нима убиецът е знаел това? И всичко е предвидил.

Раул поклати глава.

— Не мисля, че е станало така, госпожице. Не му е било необходимо да хвърля сестра ви във водата, за да изтръгне огърлицата ѝ. Внезапно нападение, борба в продължение на две-три секунди по склона и бягство. Това му е било достатъчно.

Следователят, много заинтересуван, каза:

— Значи според вас друг е устроил този ужасен капан?

— Така мисля.

— Кой? И защо?

— Не зная.

Господин Руслен не можа да прикрие усмивката си: „Работата се усложнява“.

— В такъв случай би имало двама убийци: един по замисъл и друг — фактически. Последният всъщност само е използвал случая. Но откъде е влязъл в имението? И къде се е крил?

— Там — каза Раул, сочейки с пръст „Оранжерията“ на чичо Филип Гаварел.

— В онази къща? Невъзможно е. Погледнете: всички прозорци и врати на партера са затворени и са с плътни капаци.

Раул възрази небрежно:

— Всички са с плътни капаци, но не всички са затворени.

— Хайде де!

— Един от тях, най-вдясно, като остъклена врата, не е затворен. Двете крила са били насилени отвътре и са издърпани едно до друго. Идете ги вижте, господин инспектор.

— Но как е влязъл тоя тип в къщата? — попита господин Руслен.

— През главната врата, откъм външната алея.

— Значи е имал подправени ключове?

— Без съмнение.

— Избрал е това място, за да наблюдава госпожица Гаварел и да я нападне? Чудно!...

— По това имам свои предположения, господин следовател. Но да почакаме господин Гаварел. Предупреден е с телеграма от госпожица Ролан и трябва да пристигне от Кан, където е бил на почивка при сина си. Очакват го всеки момент, нали, госпожице?

— Вече би трябвало да пристигне — потвърди Ролан... Последва дълго мълчание. Авторитетът на д'Аверни се налагаше на всички, които го слушаха. Всичко, което говореше, изглеждаше правдоподобно, дори вярно, въпреки противоречията и невъзможността.

Инспектор Русо, изпъчен пред „Оранжерията“, разглеждаше остъклената врата, която действително не бе затворена. Адвокатите говореха тихо. Ролан плачеше, Фелисиен гледаше нея и господин д'Аверни. Най-послед той продължи:

— Господин следовател, казахте, че аферата е сложна. Наистина е извънредно сложна. В такива случаи аз се боя от това, което виждам, и от това, което намирам. И съм склонен да опростявам нещата, защото в действителност всичко се свежда до права линия. В живота не може да има подобна бъркотия от едновременни случки. Такова нещо не съществува. Съдбата никога не си играе по този начин — да струпва неочаквани произшествия. За дванадесет часа къпане, удавяне, удушаване, кражба, смърт... после още две устроени примки, които можеха, които е трябвало да бъдат два други смъртни случая! Всичко това е несъвместимо, глупаво, абсурдно, нечовешко. Не, наистина всичко е прекалено много... И затова...

— И затова?

— Затова аз се питам в това преплитане няма ли линия, която отделя фактите: едните вляво, другите вдясно... Или още по-ясно: дали вместо едно объркано събитие нямаме работа с две нормални, които в някоя точка на своето развитие случайно са се срещнали. В такъв случай би било достатъчно да се намери допирната точка, след която са се объркали конците. Тогава ще може всичко да се види по-ясно.

— О!... О!... — възкликна господин Руслен, смеейки се. — Навлизаме в царството на фантазията. Имате ли доказателство, с което да се аргументирате?

— Никакво — отвърна Раул д'Аверни, — но понякога доказателствата са по-малко убедителни от логиката.

Той млъкна. Всеки размишляваше. Чу се шум от спирац автомобил зад „Клематитите“. Ролан се спусна към чичо си Гаварел. Заедно се качиха в траурната стая, после господин Гаварел се присъедини към адвокатите. Информираха го с няколко думи. Раул д'Аверни показа отворената остъклена врата на вилата и изрече:

— Вероятно някой се е промъкнал у вас. Господин Гаварел пребледня.

— Някой? Но с каква цел?

— За да краде. Оставили ли сте скъпоценни предмети? Или ценни книжа?...

Чичото на Ролан се олюля.

— Предмети!... Ценности!... Не... И после как биха узнали? Не, не. Не ми се вярва...

Той внезапно се втурна като луд към „Оранжерията“, викайки:

— Не!... Не идвайте!... Никой да не идва!

Запъти се право към партера, бутна притворената врата и изчезна.

След две минути се чува възклицания. Минаха още няколко секунди — той се появи, плесна с ръце и се строполи на прага на стаята, където всички го чакаха.

Едва процеди:

— Да, така е... Ограбили са ме... Открили са скривалището... Възможно ли е? Всичко е задигнато...

— Много нещо ли са откраднали? — попита следователят. — На колко възлиза?...

Господин Гаварел стана. Беше смъртноблед и сякаш уплашен от изповедта си.

— Значително. Да... Но това се отнася само до мен... Съдът трябва да се погрижи за едно: да намери крадеца! Да ми върне това, което е откраднато...

Раул д'Аверни и инспектор Русо влязоха. Когато отидоха във вестибюла, забелязаха, че ключалката на входната врата към булеварда е счупена, както предвиждаше д'Аверни, и че вратата е затворена единствено с резето, бутнато отвътре. Те се върнаха в градината и Раул попита младото момиче:

— Госпожице, казахте ми, че сте забелязали убиеца на сестра ви да прибира нещо, бягайки?

— Да... действително...

— Какво беше то?

— Едва видях...

— Пакет?

— Да, мисля... Малък пакет, който скри под палтото си, докато тичаше.

Какъв е бил този пакет?

Слугата Едуар, когото повикаха и в когото не се съмняваха, заяви, че при трупа нищо не е намерено. Всички, които бяха разпитани, заявиха, че нито вечерта, нито сутринта са намерили някакъв пакет. Филип Гаварел започна да се надява.

— Ще се намери — каза той. — Сигурен съм, че полицията ще го намери.

— За да се намери, трябва да знам какъв е пакетът — забеляза господин Руслен.

— Малка торбичка от сиво платно.

— Която съдържаше? Господин Гаварел кипна.

— Това е само моя работа!... Лично моя. Дали съм скрил банкноти или документи, това е моя работа.

— Но банкноти ли бяха?

— Не, не. Не съм казал подобно нещо — извика господин Гаварел още по-раздразнен. — Защо мислите, че са банкноти?... Не. Писма. Незаменими за мене документи.

— С една дума?

— С една дума: торбичка от сиво платно. Ето какво искам. Полицията ще търси само малка сива платнена торбичка.

— Както и да е — каза Раул след дълго мълчание. — Доказателството е наяве. Последната нощ един разбойник, старият Бартелми, се е промъкнал в тая къща. След като я претършувал, отмъкнал торбичката. Как да излезе? През вестибюла и външната врата? Не, посред бял ден е рискувал да бъде изненадан. Тогава отваря тая остъклена врата, като е мислил, че в двора на необитаемата къща не ще има никой и че ще използва изхода на зеленчуковата градина. Точно в тоя момент Елизабет Гаварел идва откъм „Клематитите“. Срещата е непредвидена. Момичето надава вик, смътно чут в къщата.

Какво става тогава? Разбойникът се спуска върху нея. Тя иска да избяга. Борбата става върху дървените стъпала. Останалото знаем.

Инспектор Русо отново вдигна рамене.

— Възможно е... Но не съм очевидец.

— Нито пък аз...

— Следователно нищо не доказва, че работите са се случили точно тъй или че господин Бартелми не е подготвил сам посегателството, на което госпожица Гаварел стана жертва.

— Нищо не доказва това действително — съгласи се Раул. Стана късно. Помощник-инспекторът трябваше да се върне в Париж, а стомахът на господин Руслен почваше да се обажда. Той тихичко попита слугата дали наоколо се намира някакъв добър ресторант.

— Господин следовател — каза Раул д'Аверни, — ако желаете да приемете поканата ми да вечеряте с мен, мисля, че не ще се нахраните лошо...

Той покани и главния инспектор, който отказа с негодувание, тъй като не искал да прекъсва следствието. Ролан извика настрана Раул д'Аверни и каза развълнувано:

— Господине, вярвам във вас... За сестра ми ще бъде отмъстено, нали?... Толкова я обичах...

Той потвърди:

— Ще бъде отмъстено. Но, струва ми се, вие можете най-много...

Погледна я право в очите и повтори:

— Разберете добре, госпожице, вие най-много можете да ни помотаете. Има една ужасна загадка, върху която няма никаква светлина. Не преставайте да мислите за нея! Спомнете си дали вашата сестра не е имала неприятел, дали няма нещо в живота ѝ, което да е събудило ревност или омраза... И ни дръжте в течение. От моя страна... Аз изцяло ще се посветя на вас... И ще успеем.

IV

ИНСПЕКТОР РУСО АТАКУВА

Обядът, който Раул даде и на който присъства и Фелисиен-Шарл, зарадва много господин Руслен, който изказваше възхищението си с постоянни комплименти и възклицания.

— Чудесен рак... Ами виното!... А тая кокошчица!...

— Знаех слабостите ви, господин следовател — каза му Раул д'Аверни.

— Я виж! От кого?

— От един мой приятел, присъствал при разкриването на прочутата афера на замъка д'Орсак, където вие направихте чудеса.

— Аз? Просто оставих работите да си вървят по реда.

— Да, познавам теориите ви. Когато има любовна драма, самите актьори на драмата чрез разнищването на страстите си разпръсват мрака.

— Много жалко, че и днес не е така. Кражба на пари, на огърлица... Никакъв интерес.

— Кой знае? На Елизабет Гаварел е била устроена клопка.

— Да, клопката с прерязаната стълба. Но наистина, вие много ли вярвате на тая предумишленост? Вярвате ли, че има две различни дела?

— Господин инспектор, не виждайте в мен детектив, а любител с дребни таланти... Не... Много съм чел. Ала никога детективски романи: това ме изморява. Но „Съдебен вестник“... И разкази за истински престъпления. От тия четива съм извлякъл опит и съм изградил своите възгледи Понякога верни... Понякога грешни... Които в някои случаи ми помагат да говоря наслуки... И да учудвам второразредни полицаи... Като тоя добряк Русо. Истината е, че всичко е дяволски тъмно! Едно само е ясно: господин Гаварел не иска да бъде заподозрян, че е крил банкноти. Да допуснем, че се намери сивата платнена торбичка. За какво би му послужила тя, ако в нея вече няма нищо?

— Правилно — каза господин Руслен. — Първата грижа на крадеца ще бъде да разшире торбичката и да заграби съдържанието ѝ. Така че шансът да се намерят банкнотите е малък...

Фелисиен мълчеше. През време на вечерята той с внимание слушаше Раул д'Аверни, но не се обади.

Към три часа господин Руслен заведе събеседниците си в градината на „Клематитите“, където отново намериха инспектора.

— Е, господин инспектор, нещо ново? Русо прие най-надменния си вид.

— Нищо особено. Ходих в клиниката да наобиколя господин Жером Елмас и говорих с лекарите. Макар животът му да не е в опасност, не позволиха основно да го разпитвам. Всичко, кое то ми каза, е: сторило му се, че типът, който го последвал и нападнал, излязъл от пътеката, водеща към езерото.

— А злодейският нож?

— Невъзможно е да се намери.

— Другият ранен?

— Неговото състояние е все тъй тежко и още не смеят да се произнесат.

— За него никакви сведения ли няма?

— Никакви.

Инспекторът млъкна, после се изпусна и каза разсеяно:

— И все пак... Аз успях да установя един много интересен факт.

— Какъв?

— Индивидът, който е бил нападнал през нощта, вечерта е влизал в тази градина.

— Какво казвате? В тази градина?

— Точно в нея.

— Но как?

— Промъкнал се, използвайки влизането на господин Фелисиен-Шарл, когато той след убийството на госпожица Елизабет е искал да види сестра ѝ Ролан.

— А после?

— После се слял с тълпата, привлечена от гърмежа и нахълтала по всички възможни начини, преди още да бъде въдворен ред.

— Сигурен ли сте?

— Лицата, които разпитах в клиниката, потвърдиха това.

— Може би — каза следователят на Фелисиен-Шарл — някаква случайност го е довела заедно с вас?

— Нищо не съм забелязал — каза Фелисиен.

— Нищо ли не сте забелязали? — подхвана Русо.

— Нищо.

— Странно. Видели са ви да говорите с него.

— Възможно е — каза младежът без стеснение. — Аз говорих с тези, които бяха там: полицаи, любопитни.

— И не забелязахте ли едно голямо момче с вид на художник, с широка връзка на бели точки?

— Не... Или може би да... Не знам... Бях тъй разтревожен.

Последва мълчание. После инспектор Русо продължи:

— Вие обитавате малкия павилион в имението на господин д'Аверни, който е тук.

— Да.

— Познавате ли градинаря?

— Сигурно.

— Е, добре. Тоя градинар разправя, че вчера, в момента на изстрела, вие сте били седнали вън...

— Наистина.

— И че сте били с някакъв господин, който бил идвал вече два-три пъти при вас. А той именно е нашият човек. Преди няколко минути градинарят го позна в клиниката.

Фелисиен се изчерви, обърса чело, подвоуми се и най-сетне отговори:

— Не знаех, че става дума за него. Повтарям, че бях толкова смутен, че не бих могъл да кажа дали е дошъл с мен в „Клематитите“, нито пък дали вчера е бил в тълпата около мен.

— Името на вашия приятел?

— Не ми е приятел.

— Не е важно! Името му?

— Симон Лориан. Дойде при мен един ден, когато рисувах край голямото езеро. Каза ми, че и той бил художник, но в момента не знаел къде да пласира произведенията си, и че търсел работа. После искаше да бъде представен на господин д'Аверни и аз му обещах.

— Често ли го виждахте?

— Четири-пет пъти.

— Адресът му?

— Живее в Париж. Нищо повече не зная.

Младежът бе станал пак така смел, та следователят промълви:

— Всичко това е много възможно. Но Русо не се поддаваше.

— Значи вчера го видяхте?

— Да. До павилиона, в който живея. Тогава мислех, че господин д'Аверни ще се завърне и ще му представя Симон Лориан.

— А после? След като наредих да опразнят градината?

— Повече не го видях.

— Въпреки това той е продължил да скита край къщите около езерцето. Обядвал е в едно съседно ресторантче и снощи пак са го видели тук наоколо. Криел се в мрака.

— Нищо не знам.

— Вие какво правихте през това време?

— Вечерях в моя павилион и бях обслужван както винаги от слугата на господин д'Аверни.

— После?

— После четох и си легнах.

— В колко часа?

— Към единадесет.

— И не сте излизали отново?

— Не.

— Сигурен ли сте?

— Сигурен.

Инспектор Русо се обърна към една група от четирима души, които вече беше разпитвал. Едно от лицата, възрастен господин, се приближи.

Русо му каза:

— Вие живеете в една от съседните вили?

— Да, зад зеленчуковата градина, до господин Филип Гаварел.

— Покрай тази вила минава път, по който всеки може да стигне до езерото?

— Да.

— Вие ли казахте прочее, че три четвърти час след полунощ сте видели някого да гребе по езерото и да слиза точно по този път? Този човек доближил лодката до вашето имение и я завързал за обикновена греда. Вие сте познали излетника, нали?

— Да. Облаците се разкъсаха и луната освети лицето му. Тогава той се спусна към тъмното. Беше господин Фелисиен-Шарл. Доста време стоя на пътеката.

— После?

— После не зная. Легнах си и заспах.

— Вие твърдите, че това е бил господин Фелисиен-Шарл, присъстващ тук?

— Мисля, че мога да говоря, без да се смята, че лъжа.

Инспектор Русо каза на Фелисиен:

— Следователно вие сте прекарвали нощта навън, а не в леглото си.

Фелисиен отговори твърдо:

— Не съм напускал стаята си.

— Ако не сте напускали стаята си, как са могли да видят, че слизате от лодката и стоите в задънена уличка, от която после господин Елмас е забелязал, че го следи нападателят му?

— Не съм напускал стаята си — повтори Фелисиен.

Господин Руслен мълчеше малко смутен от това, че бе обядвал на една маса с този момък, който толкова несръчно се защитаваше. Погледна Раул д'Аверни, който слушаше, без да каже нито думица, следейки Фелисиен.

В отговор Раул веднага се намеси:

— Господин инспектор, докато чакаме проверката да потвърди всички тия басни и да установи истинското им значение, мога ли да зная докъде искате да изведете мисълта си по отношение на господин Фелисиен-Шарл?

Русо отвърна:

— Нямам друга цел, освен да събера всички подробности около истината.

— Господин инспектор, тия подробности се събират съобразно главната мисъл за истината, която човек предугажда.

— Нямам никаква мисъл.

— Как нямате? В случая от вашия разпит би следвало: първо, че се интересувате главно от втората драма или от кражбата на банкнотите и двете нощни нападения. Второ, че тази нощ, през времето, когато е бил навън, Фелисиен си е послужил с лодката, за да се промъкне в „Оранжерията“ да търси торбичката от сиво платно,

съдържаща банкнотите. И че към един часа, скрит в тъмнината, той е последвал годеника на жертвата, господин Жером Елмас, за да го нападне Бог знае по какви съображения. Явно в дъното на душата си вие си задавате въпроса, дали той не е нападателят на другия ранен, Симон Лориан.

— Никакъв въпрос не си задавам, господине — сухо каза Русо. — Не съм свикнал да бъда разпитван.

— Позволявам си само да забележа — продължи Раул д'Аверни, — че вашите подозрения, изглежда, сближават Фелисиен-Шарл и Симон Лориан. В такъв случай, ако те бяха в споразумение, как може Фелисиен-Шарл едновременно да е съучастник и нападател на Симон Лориан? Русо не отговори. Раул повдигна рамене.

— Такива догадки са несъвместими.

Ала мълчанието на инспектора сложи край на тази сцена.

Права на терасата, много красива в траурното си облекло, Ролан слушаше. Тя хвана ръката на чичо си. Те отидоха в клиниката при Жером Елмас.

Раул не настоя. След малко каза на Фелисиен:

— Да си вървим.

И се сбогува със следователя.

По пътя беше мрачен. Когато стигнаха вилата, той заведе младия човек в малкия работен кабинет, чиито прозорци гледаха към едно кътче от градината, заградено с плет.

Накара го да седне и му каза:

— Никога не сте ме питали защо ви писах да дойдете при мен.

— Не посмях, господине.

— Следователно не знаете защо ви предложих да ремонтирате вилата и да живеете в нея?

— Не.

— Не сте ли любопитен?

— Боя се да не бъда нахален. Вие не ме разпитвахте.

— Как не! Разпитвах ви за вашето минало. Казахте ми, че родителите ви отдавна са умрели и че животът ви е труден. Но аз от деликатност няхах желание да ви откривам нещо, което ви засяга, и не настоях. Оттогава не сме говорили, а това значи, че не ви познавам. Днес...

След кратко мълчание, като се поколеба, изведнъж заключи:

— Днес изглежда, че сте замесен в лоша работа или най-малкото ви е трудно да обясните ролята, която сте играли, може би без сам да знаете. Искате ли нещо да ми изповядате, без да премълчите каквото и да било?

Фелисиен обясни:

— Господине, вие не знаете колко съм ви признателен за всичко, което направихте за мен. Но нямам за какво да се изповядам.

— Не е ли прибързан отговорът ви? — настоя Раул. — На вашата възраст и в обстоятелствата, в които се намирате, човек трябва да знае сам да се спасява. Ако в нещо сте виновен, толкова по-зле за вас. Ако сте невинен, животът ще ви защити. Фелисиен стана и се приближи до Раул д'Аверни.

— Вие как мислите, господине?

Раул го погледна. Очите на младежа примигваха, на лицето му липсваше откровеност. Той каза:

— Не знам...

Погребението на Елизабет Гаварел се състоя на другия ден. Ролан вървя твърдо до гробищата и не отвърна очи от зеещия гроб.

Тя простря ръка върху ковчега и мълвеше думи, нечути от никого, думи, чрез които навярно изразяваше своята скръб по сестра си и цялото си отчаяние. Вричаше се да остане вярна на спомена за нея.

Завърна се облегната на ръката на чичо си. Той дълго разговаря с господин Руслен. Колкото и да бе отпаднал, не отстъпи от своето.

— Нито една банкнота, господин съдия, само писма и ценни книжа. Давам пълномощия на полицията да сложи ръка на платнената сива торбичка. И така ще напиша в моята тъжба до съда, преди да замина на юг.

Раул д'Аверни се разходи около езерцето, после седна на един плетен стол и довърши четенето на сутрешните вестници.

Един от тях, осведомен от смел и ловък репортер, скрил се вечерта кой знае къде, бе успял да научи подробности по вълнуващия разпит на Фелисиен-Шарл от Русо.

— Иди, че работи при такива условия! — изръмжа от яд д'Аверни.

Той се запъти към къщи и видя, че Фелисиен работи. Влезе, премина по коридора и отиде в малката стаичка, където обичаше да

размишлява и да мечтае. Там го чакаше една жена без шапка, облечена в скромна рокля, с червено шалче около врата. Непознатата стоеше права, показвайки великолепното си лице, по което се сменяха най-разнообразни състояния — и скръб, и безпомощност, и яд, и враждебност...

— Коя сте вие?...

— Метресата на Симон Лориан.

V

ФАУСТИН КОРТИН И СИМОН ЛОРИАН

Това бе казано с нападателен тон, сякаш Раул д'Аверни бе отговорен за нещастieto, сполетяло Симон Лориан.

Раул добави:

— Предполагам, чели сте тази сутрин статията в „Еко дьо Франс“, в която упрекват моя гост Фелисиен-Шарл. Знаете къде ще го намерите, затова се хващате за мен, нали?

При първото стълкновение ядът на младата жена се изля отведнъж. Яд, примесен със сълзи и ужас, който откриваше буйна, а заедно с това и мрачна, неспособна да се контролира в момента натура.

— Три дни, откакто изчезна този, когото обичам. Три дни, откакто безполезно го търся и тичам навсякъде като луда. Едва тая сутрин внезапно в този вестник — със страх ги чета всичките, да не би да е станал жертва на някакво нещастие — прочетох името му... Бил е ранен, почти умиращ. В този момент може би е умрял?...

— Тогава защо идвате тук вместо в клиниката?

— Исках най-напред да ви видя.

— Защо?

Тя не отговори. Тръгна към Раул, разярена и великолепа, и каза:

— Защо ли? Защото вие сте виновникът за всичко. Да, вие! Цялата афера е ваше дело. Прочетете вестника. Фелисиен-Шарл е един фигурант. Шефът сте вие! Тоя, който е на дъното на тази авантюра, сте вие! Аз имам предчувствие, сигурна съм... Щом като прочетох статията, казах си: „Това е той!“

— Кой, аз? Вие не ме познавате!

— Как не, познавам ви.

— Вие ме познавате мен — Раул д'Аверни?

— Не!... Вас, Арсен Люпен!

Раул бе поразен. Не очакваше пряко нападение, нито пък да чуе истинското си име, произнесено като обида. Откъде можеше да знае тази жена?

Той грубо хвана ръката ѝ.

— Какво казвате? Арсен Люпен?...

— О, не лъжете! И за какво? Отдавна го зная. Симон отдавна ми е говорил за вас и за това име — д'Аверни, под което се криете!... Даже идвах тук една вечер през последната седмица, когато ви нямаше, и без никой да знае... Той искаше да види къщата на Арсен Люпен. Ах, поне да не го бях предупредила! „Не се мъчи да го узнаеш! Това ще ти донесе нещастие. Какво очакваш от тоя авантюрист?..."

Тя показваше на Раул юмруците си. Оскърбяваше го с поглед и с вик, треперещ от презрение. А той слушаше безмълвен. Откъде идваше тая странна история? Бе ходил да види Симон Лориан в клиниката, но не го познаваше. С какви намерения момчето искаше да влезе във връзка с него? Как бе отгатнал, че Раул д'Аверни е Арсен Люпен? По каква случайност е узнал тайната му?

Раул доби впечатление, че младата жена не би могла да го осведоми по това или пък не желае — имаше твърдо чело и неумолими очи. Изправена неподвижно, изпълнена с жар, тя въпреки всичко не губеше нищо от своя чар. Тя знаеше — инстинктивно или по навик — да си служи с хубостта и да я подчертае. Гъвкавата коприна на блузата очертаваше формите ѝ и хармоничната линия на раменете.

Очевидното удивление на Раул я накара да се изчерви. Тя се сви в един фотьойл и със скръстени ръце, бършейки страни, почти се скри. Неочаквано отпаднала, тя плачеше.

— Вие не знаете какво е той за мене... Животът ми... Ако умре, и аз ще умра... Никога не съм обичала друг човек... Бих коленичила пред него. Бих се убила, за да го избавя от каквато и да била мъка. А и той ме обичаше тъй дълбоко. Като забогатеехме, щяхме да се оженим и да заминем... Да, да заминем...

— Кой ви пречи?

— А ако умре?

Мисълта за смъртта отново я изправи. Така минавате от едната в другата крайност в продължение на няколко секунди, обзета от хаотични мисли и чувства. Нахвърли се върху Раул.

— И вие го убихте!... Не зная как... Но сте вие... И ще си отмъстя, както знаят да отмъщават само в моето отечество, в Корейка. Той не трябва да умре, преди да е сигурен, че е отмъстено за него. Ударът, който получи, е от Арсен Люпен. Навсякъде ще разтръбя

името ви. Ще ви предам на полицията. Без да се бавя! Трябва да знаят кой сте. Арсен Люпен, злодеят, престъпникът. Арсен Люпен!

Тя отвори вратата и се опита да избяга, крещейки като луда. Той запуши устата ѝ с ръка и я накара отново да влезе в стаята. Борбата бе жестока. Тя диво се бранеше. Трябваше да я хване с две ръце, да я повали в едно кресло и да я държи неподвижна. Но когато я почувства до себе си, трепереща, победена, но тръпнеща от негодувание и омраза, главата му се замая и той се помъчи да я целуне.

Изведнъж се изправи, разярен от тоя глупав порив. Тогава тя избухна, смеейки се, силно изненадана.

— А, и вие ли! И вие като другите! Жена... Отърват се от нея, като я сграбчат... Като уличница... Дявол го взел, някакво си нищожество Люпен — и той си представя, че му е позволено! Всички жени му принадлежат... Ах, комедиант такъв, само ако бяхте се допрели до устните ми, бих ви убила като куче.

Раул бе отчаяно раздразнен.

— Стига глупости! Вие не сте дошли нито да ме предавате, нито да ме убивате, нали? Говорете, дявол го взел! Какво искате? Но говорете най-после!

Той хвана двете ѝ ръце и държейки я срещу себе си, произнесе дума по дума с треперещ глас:

— Аз не съм замесен с нищо в тази афера... Не съм ударил Симон Лориан... Кълна ви се, че не съм. Говорете... Какво искате?

— Избавянето на Симон — прошепна тя, като се овладя.

— Съгласен съм. Щом се пооправи, ще направя така, че да изчезне. Не се страхувайте. Но ще отиде в затвора.

Тя изтръпна.

— В затвора!... Но той нищо не е сторил, за да отиде в затвора. Той е честен човек. За неговото избавление само аз мога да съдействам. Само аз мога да го спася, като се грижа за него.

— Тогава?

— Тогава искам да бъда приета в клиниката и да не го оставям, денонощно да бдя над него. Бях милосърдна сестра в продължение на четири години. Никой освен мен не може да го гледа. Но трябва да стане днес... Веднага. Той вдигна рамене.

— Защо не ми казахте още отначало, вместо да си губите времето в обвинения без причини?...

— Значи прието? — каза тя сухо.

— Да.

— Веднага, нали? Той помисли и обеща:

— Да, ще говоря с директора на клиниката. Той няма да откаже.

Ще уредя така, че да не може да ми откаже, и ще го попитам за тайната. Само трябва да ме оставите да действам свободно. Името ви?

— Фаустин... Фаустин Кортин.

— В клиниката ще кажете друго име. И нито дума за отношенията ви със Симон Лориан.

Още не й се вярваше.

— А ако ни издадете?

— Бягайте! — каза нетърпеливо, блъскайки я към малката градина.

Оградата беше в съседство с гаража, а шофьорът го нямаше там. Раул отвори вратата на една кола и заповяда:

— Махнете червеното шалче, за да не ви забележат. И се качете.

Тя се качи.

Той излезе от друг изход и се отправи към Сена, като мина през градчето Пек. Автомобилът бързо се изкачи по склона.

— Къде отиваме? — попита тя. — Ако това е клопка, толкова по-зле за вас!

Не й отговори. Спря в Сен Жермен пред един от големите магазини за готови дрехи и купи блуза и покривало за глава за медицинска сестра. След час тя постъпи като сестра в клиниката и я натовариха специално да се грижи за ранения. Симон Лориан, изгарящ от треска, отпаднал от раната си, не я позна.

Бледа, с опънати мускули на лицето, владееща се напълно, тя слушаше наставленията, които й даваха, и прошепна:

— Ще те спася, мили... Ще те спася...

* * *

След като излезе от клиниката, Раул срещна Ролан Гаварел, която току-що бе занесла в стаята на Жером Елмас цветя, откъснати от гроба на покойната. Той плака заедно с младото момиче. Здравето му се

подобряваше. Температурата беше спаднала. На другия ден трябваше да го разпитват.

Тя тръгна с Раул. Той попита:

— Размислихте ли?...

— Само за това мисля. Искам да зная кой ме поддържа.

— А за преди?

— За преди — нищо. Търся в спомените си. Търся и в спомените на Елизабет. Нищо.

Когато стигнаха в „Клематитите“, тя му показа дневника на сестра си. В продължение на месеци в него бе изразявано постепенното и бавно проникване на лъчиста любов, понякога смесвана с меланхолията на една болна, за да се прояви накрая в пълния си разцвет у оздравялата щастлива годеница.

— Прочетете последната страница! — каза Ролан. — Колко спокойна и безгрижна беше тя! Между тях и близкото им щастие нямаше никаква пречка.

Вън господин Руслен привършваше следствието на местопроизшествието. Той направи знак на Раул да се приближи: „Лошо става за младия Фелисиен.“

— Защо, господин следовател?

— Очертават се улики. Ето последната, предоставена ми от слугата Едуар и от вашия градинар, които се срещнаха тук. Преди петнадесет дни Едуар дошъл да побъбри със своя приятел. Говорили до плета, който дели градината ви от парчето земя, определено за градинарите. Разговорът се въртял около чичото на госпожиците. Едуар сбъркал и започнал да клюкарства по адрес на господин Гаварел:

— Тип, който трупа, трупа!... Цял скъперник! Навремето си е имал истории с държавната хазна. И оттогава зная, че в къщата си крие пари... Ще има да си пати.

Ала след малко видели през плета пламъче, после почувствали миризма на тютюн. Имало хора, които си палели цигари, седейки от другата страна... Фелисиен-Шарл и Симон Лориан.

Те чули всичко. Раул попита:

— Откъде знаете?

— Аз току-що говорих с господин Фелисиен-Шарл, който не отрече.

— И вие заключавате?

— О, заключенията на съдия-следователя не са така прибързани. Преди заключението има етапи. Най-много може да се приеме, че на един от двамата е хрумнало да предприемат нещо и че престъплението е извършено от стария Бартелми, подчинен съучастник, свикнал с подобно занятие.

— След това?

— След това, през следващата нощ, сивата торбичка е била задигната. После загубена, после пак намерена от единия от тях. Двата приятели се скарали с ками в ръце.

— А ролята на Жером Елмас във всичко това?

— Роля на минувач, който безпокои един от участниците и от когото се отърват.

Един ден по-късно Раул научи, че Симон Лориан е много зле. Той се завтече към клиниката.

Господин Руслен беше вече там, както и инспектор Русо. Встрани гърбом стоеше Фаустин. Раул забеляза лицето ѝ, изразяващо твърдост и безнадеждност.

Симон Лориан хъркаше. За момент той седна в леглото си и изгледа подред всички с ядовит поглед. Като видя любовницата си, се усмихна. Помрачението на агонията го обзе отново и той простена тихо като дете. После заговори несвързано. Чу се: „Съкровището... Старият е намерил торбичката... И после... Аз търсих... и не зная повече... Фелисиен...“

— Повтори няколко пъти: „Фелисиен... Фелисиен... Хубаво устроена игра... Фелисиен...“

После падна в безсъзнание на възглавницата.

Дълго мълчание.

Раул срещна злия поглед на Фаустин. Човекът, убил нейния любовник — не беше ли този, чието име току-що бе произнесено от искрения глас на един умирац?

Господин Руслен, последван от Русо, завлече навън Раул д'Аверни и му каза:

— Съжалявам, господин д'Аверни, Фелисиен-Шарл беше ваш гост. Вие го покровителствахте. Но подозренията наистина са големи...

Той обаче се поколеба. Раул, преследван от мисълта за отчаянието на Фаустин, сметна, че затворът ще запази Фелисиен, виновен или не, от опитите за отмъщение, и не оспори тези думи.

— Не бива да ви противореча, господин следовател. Фелисиен е сигурно в павилиона си.

Авторитетът на Раул подпомогна решението на господин Руслен. Той каза:

— Ще го заведете в затвора, инспектор Русо. Да го държат на мое разположение.

VI СТАТУЯТА

След вечеря, като узна от слугите си, че арестът на Фелисиен е извършен безшумно, без никой да узнае, Раул отиде в павилиона, където младежът живееше дотогава. Този павилион се състоеше от приземен етаж с две стаи, едната от които служеше за ателие, а другата за спалня. До спалнята имаше баня. Той седна в ателието, оставяйки вратата отворена — както и входната врата.

Все повече се смрачаваше. Нощта приближаваше. След час чу скърцане откъм градината, чиято врата не се заключваше, и долови шум от стъпки, които постепенно се приближаваха към павилиона. После преминаха по тревата. След това някой заизкачва стъпалата на терасата и се промъкна в антрето.

Раул посрещна Фаустин. Тя едва го забеляза и се остави да я заведе до един стол, върху който се отпусна.

След момент проговори:

— Къде е той?

— Фелисиен?

— Къде е?

— В затвора. Не знаете ли? Тя разсеяно повтори:

— В затвора?

— Да. Преди малко забелязах толкова злоба по лицето ви, че се уплаших и оставих да го арестуват. Добре направих, нали?

Тя каза съсипана:

— Не зная... Не зная... Търся... Кой е убил Симон Лориан?...

Ах, само да знаех.

— Познавате ли Фелисиен?

— Не.

— А защо дойдохте тук?

— За да го разпитам, ако беше тук...

Говореше така безсилно и уморено, че думите ѝ едва достигаха до него.

Раул продължи:

— Вие сигурно сте в течение на някои работи... Например на въпроса за Бартелми, чиято самоличност полицията още не може да открие. А Симон Лориан?... Напразно са търсили жилището му. Проучили са следите му по някои места в Монмартър, в някои кафенета на художници, които са го познавали. Но къде спеше той? Къде са документите му? И после: във връзка ли е бил с Фелисиен? И защо аз съм замесен в тая афера? Вие чухте последните думи на Симон... В брътвежа си на агонизиращ, той сам се обвини: „Съкровището... Старият е намерил торбичката... Търсих...“ Значи те са били съучастници... Нали? Били са съучастници... И Фелисиен също.

Тя поклати глава, сякаш искаше да каже, че Симон не е бил крадец и че никога не ѝ е говорил за всичко това. По страните ѝ течаха сълзи на отчаяние и тя отново заговори за мъката си, чупейки ръце.

— Никого не съм обичала освен него... И той умря... Не ще го видя вече... Мъртъв. Кой го уби? Как да живея, ако не отмъстя? Трябва да отмъстя... Заклех се...

Цялата нощ прекара в плач, в закани за отмъщение, които събуждаха Раул, седнал недалеч от нея.

Сутринта църковната камбана заби — беше служба за мъртвите.

— За него бият камбаните — каза тя. — Вчера в клиниката определиха тоя час... В молитвата ще бъда сама. И ще го моля за прошка, загдето още не съм отмъстила...

Тя си отиде. Ритъмът на походката ѝ беше хармоничен и мощен. Краката ѝ бяха дълги, а талията — гъвкава.

По това време Раул бе достигнал един стадий от бурния си живот, когато мисълта за почивка представляваше за него приятна перспектива. Ала не се застоя на почивка. Беше много млад и много жаден за дейност, за да се откаже от авантюристичните си страсти. Но по цяла Франция: на Лазурния бряг, в Нормандия, в Савоя, в околностите на Париж, си бе приготвил оазиси, където можеше при случай да си отпочива. Един от тези оазиси бе имението във Везине. Там той бе настанил, както в другите си имения, стари свои другари и слуги — шофьор, готвачка, градинари, портиери, на които по този начин даваше тихо жилище като отплата за минали услуги. И ето че съдбата го хвърляше още веднъж в страшна борба, която той нито беше търсил, нито беше желал.

Да се откаже? Не можеше. И да не иска, трябваше да действа. И преди всичко да открие как той, невинният тих гражданин на Везине, беше забъркан в тия събития, стекли се извън него и против него. При подобни обстоятелства случайността нищо не разкрива. Обяснението трябваше да дойде от фактите. Но къде да намери тези факти? И как да ги извади наяве?

Раул се затвори в „Клер Ложи“ и цяла седмица не мръдна. С никого не се виждаше, избягваше всякаква работа и четеше всички вестници. От тях научи, че най-сетне към Фелисиен е предявено обвинение, но никъде нямаше никакво друго изявление.

Мисълта, която се загнездваше все повече в ума на Раул, бе да узнае как е замесен в тая отвратителна афера. Той ожесточено се стараше да я разбере, строеше хипотези, с жар чертаеше пътища във всички посоки и все стигаше до пречки или до задънени улици.

Винаги в различни форми пред него изникваше все същият въпрос:

— Какво търся във всичко това? Ако има две преплетени драми — а това е така без съмнение, — защо и аз съм действащо в едната от тях? Защо е смутено убежището ми във Везине? И кой внесе този смут?

В деня, когато въпросът му се натрапваше в тоя последен вид, той сам стигна до отговора:

— Кой? Ами Фелисиен, дявол да го вземе? И добави:

— Как дойде той? Препоръката на доктор Делатър ми внушаваше такова доверие, че не поисках за него никакви сведения? Откъде иде той? Кой са родителите му? Не съм ли бил изнуден?

Прегледа тефтерчето си с адреси: д-р Делатър, площад д'Албони. Телефонира. Докторът беше у дома си. Раул скочи в автомобила си.

Доктор Делатър — едър, сух старец, с побеляла брада, го прие веднага, въпреки тълпата от чакащи пациенти.

— Как е здравето ви?

— Отлично, докторе...

— Тогава се отнася...

— За едно сведение. Какъв е тоя Фелисиен-Шарл?

— Фелисиен-Шарл?

— Но не четете ли вестници, докторе?

— Нямам време.

— Фелисиен е млад архитект, когото вие ми препоръчахте преди шест или осем месеца.

— Вярно, вярно... Спомням си...

— Имахте ли добро мнение за него?

— Аз? Никога не съм го виждал.

— Но той ви е бил препоръчан?

— Несъмнено. Но от кого? Чакайте да си помисля... А, ето, спомням си. Гледай, това е даже смешно. Да, да! По онова време имах един слуга, от когото бях много доволен... Човек доста възрастен, интелигентен, внимателен, който понякога ми служеше като секретар. В деня, когато получих последната ви картичка, го накарах да запише адреса ви. Той с любопитство прегледа картичката, все едно че ви познаваше, и — спомням си отлично — заяви:

— Тоя господин д'Аверни е прекрасен човек. Господин докторът трябва да му препоръча един млад архитект, у чиито родители съм служил някога... И за когото вече говорих на господин доктора... Той сам написа на машината едно писмо и ми даде да го подпиша. Ето цялата история.

Раул попита:

— Тоя слуга не е ли вече при вас? Докторът се разсмя.

— Забелязах, че ми бе задигнал порядъчна сума, и трябваше да го отпратя. Никога не съм виждал подобно отчаяние: „Моля, докторе, не ме изхвърляйте на улицата!... Тук бях станал честен човек... Страх ме е да ви напусна... Не ме пъдете. Лошият живот пак ще почне.“

— Името му, докторе?

— Бартелми.

Раул не мигна. Очакваше това име.

— А тоя Бартелми нямаше ли семейство?

— Двама сина. Двама нехранимайковци, ми призна той, хленчейки. Единият особено вечно се влачи по конните надбягвания и по баровете на Гренел.

— Синовете му идваха ли тук?

— Никога.

— Никой ли не идваше при него?

— Как не! Много пъти съм го заварвал да говори с една жена. Жена от средната класа... Но изтънчена и царствено красива. И

веднъж, преди осемнадесет месеца, тя дойде да ме търси полулуда. Заведе ме при един ранен тук наблизно.

— Можете ли да ми кажете, докторе?

— Не е тайна, тъй като се писа по вестниците. Касае се за Алвар, прочутия скулптор, който миналата година изложи в „Салона“ великолепната „Фрина“. Но предполагам — добави докторът, — че зад вашия разпит се крие тайно намерение?...

Раул си отиде замислен. Най-послед той държеше единия край на нишката и вече можеше да прави предположения за връзката между стария Бартелми, Корсиканката и Фелисиен, връзка, довела Фелисиен във Везине.

След като събра сведения, той отиде у скулптора Алвар, живеещ на пет минути разстояние, и представи визитната си картичка.

В ателието намери един младеж, на вид още млад и с хубави черни очи. Представи му се като любител, дошъл във Франция за покупка на произведения на изкуството.

Като истински познавач прегледа и прецени скици, бюстове, торсове, недовършени фигури, които пълнеха ателието, като не преставаше да наблюдава скулптора. Какви връзки бе имал с Корсиканката тоя елегантен и фин, но малко женствен човек? Тя дали го беше обичала?

Откупи две малки очарователни статуйки от нефрит. После, сочейки една голяма статуя, очертаваща се под платнената покривка върху цокъла, попита:

— А това?

— Не се продава — заяви скулпторът.

— Това ли е вашата прочута „Фрина“?

— Да.

— Мога ли да я видя?

Алвар откри статуята и в момента, в който тя се яви, Раул изпусна възклицание, което скулпторът възприе като израз на възхищение, а то бе повече учудване и почти стъписване. Скулптурата изобразяваше Фаустин Кортин. Това бяха изразът и формата на нейното лице, линиите на нейното тяло.

Той дълго стоя, без да каже нищо, заслепен от великолепната гледка, и въздъхна:

— Уви! Но такива жени няма!

— Има — тази — каза Алвар, усмихвайки се.

— Да, но пресъздадена от голям артист като вас. Всъщност след олимпийските богини и гръцките куртизанки такова съвършенство не съществува.

— Съществува. Аз не съм пресъздавал, а копирал.

— Какво, модел ли е тая жена?

— Просто модел, на който плащах сеансите. Един ден дойде и ми каза, че вече е позирала на двама от колегите ми, но че любовникът ѝ бил ужасно ревнив и ако се съглася, тя ще идва скришом, защото го обожава и не иска да му причинява страдания.

— А защо позираше?

— Имаше нужда от пари.

— И той никога ли не узна?

— Дебнел я и един ден, когато тя се обличаше, издъни вратата на ателието и ме удари. Тя отиде наблизко да вика доктора, но раната не беше опасна.

— Вие виждали ли сте я пак?

— Едва тия дни. В траур е за своя любовник и зае от мен пари, за да му направи прилично погребение.

— Ще позира ли отново?

— Само за глава. Иначе не. Заклепа се.

— А как ще живее?

— Не зная. Тя не се поддава на порока.

Раул още дълго гледа красивата „Фрина“ и продума:

— Значи на никаква цена не я отстъпвате?

— Да. Това е творбата на моя живот. Никога не ще направя друго нещо с такъв възторг, с такава вяра в женската красота.

— В красотата на жена, която сте обичали — каза Раул, шегувайки се.

— Която пожелах, мога да се изповядам, защото беше напразно. Тя обичаше другиго. Но не съжалявам... „Фрина“ ми остава.

VII

В „ЗАНЗИБАР“

Преди няколко години върху фирмата стояха двете думи: „Старият винопродавец“, които на места още личат под пласта боя, където днес се шири по-модерното наименование: „Занзибар“. Но там е все още същата задънена, мрачна уличка на простолюдния Гренел, сред фабриките и съвсем близо до благородната Сена, която току-що е преминала най-величествения парижки пейзаж — от Нотр Дам до Марсово поле.

„Занзибар“ се посещава от всички в тоя квартал, живеещи от конните надбягвания. Там забогатяват такива, които сключват басовете, безсрамни букмейкъри, събиращи облози.

Животът кипи по обяд, когато работниците излизат от фабриките. А също и в пет часа при уравниване на сметките.

Вечер тук е потаен вертеп. Понякога се и бият. Напиват се. В такъв момент Тома Льобук — френско съкращение на „бук-мейкър“ — придобиваше цялата си важност. Тома Льобук играеше ожесточено и винаги печелеше. Той пиеше чисто вино, но никога не се напиваше. Имаше тъпо добродушно лице, жесток израз, студена физиономия. Силен на вид, с пълна кесия и облечен като господин, с бомбе, което винаги носеше на главата си, той минаваше за човек, „който си разбира от работата“.

Каква работа? Не обяснявах в подробности. Но тая вечер го видяха на дело и уважението към него много бе пораснало.

Към единадесет часа вечерта на една маса във вертепа се дотътри блед човек, който се люлееше на краката си. Току-що си беше пийнал, а, изглежда, трудно понасяше това. Пардесюто му, макар изтъркано и измърсено, беше изящно скроено. Мръсна колосана яка, но все пак колосана! Чисти ръце и гладко избръсната брада. Изобщо тип на декласиран човек. Той поръча:

— Кумел. Съдържателят каза:

— Плаща се предварително.

Човекът извади от едно тефтерче банкноти от по десет франка.

Тома Льобук не се подвоуми, предложи му:

— Да поиграем покер! И веднага се представи:

— Тома Льобук.

Другият отвърна със същата учтивост и с лек английски акцент:

— Джентълмен. Но не играя покер.

— А какво?

— Сантасе.

Резултатът от сантасето беше същият, какъвто би бил и от покера.

Джентълмена поиска да се реваншира. След много смени той изгуби двеста франка.

В това време беше поискал втория кумел. Кумелът ли беше причина, загдето не му вървеше? Той се разхленчи. После се изплъзна на зигзаг.

Аплодираха успеха на Тома, но не без съжаление. Джентълмена беше симпатичен. Изглеждаше да е от добро семейство.

На другия ден дойде отново, пак изгуби двеста франка и си отиде.

Когато пристигна на третия ден, беше толкова пиян, че отказа да държи картите, и видяха, че не парите, а чашите кумел го разтъжаваха, защото отново плачеше, сричайки непонятни неща. Някои думи се сториха на Тома Льобук тъй странни, че той наля чаша след чаша три кумела, като и той погълна толкова, макар да не понасяше този ликьор, смесен с друго питие.

Излязоха, залитайки, и седнаха на една скамейка по булевард „Емил Зола“, където и двамата заспаха.

Когато се събудиха, заприказваха по-свързано и Тома Льобук, поизтрезнял, въодушевен от по-ясна мисъл, обвини шията на другаря си с една ръка и се престори на нежен.

— Сега сме добре, нали? Ти пиеш твърде много и това те кара да говориш неща, които могат да те вкарат в затвора.

— Мен в затвора! — възнегодува Джентълмена.

— Да, да! Каква е тая афера във Везине, за която бърбеше в ресторанта?

— Везине?

— Разбира се, това е криминална афера. Там си задигнал банкноти?

- Много знаеш.
- Не си ли ги откраднал?
- Не, дадоха ми ги.
- Кой?
- Някакъв тип.
- Тип от Везине?
- Не.
- Но нали ти си бил във Везине?
- Да.
- Кога?
- Преди войната.
- Дрънкаш глупости... Това не са банкноти отпреди войната.
- Не.

Двадесетина минути разговаряха и спориха, след което Джентълмена заяви:

- Имаш право, Льобук, това трябва да е било по-скоро.
- Десет или дванадесет дни.
- Може би.
- И твоят тип се казваше?
- А, това не мога да ти кажа, Льобук.
- Не можеш?
- Не, типът ми забрани.
- Защо ти ги даде?
- Като възнаграждение.
- За нещо, което си извършил?
- Не, за нещо, което той щеше да извърши.
- Какво?
- Не зная.

Нови безкрайни препирни. Двамата се помъкнаха по булеварда и влязоха в друг бар, където Джентълмена изпи още два кумела, при условие че и Льобук ще изпие два. После тръгнаха, пеейки, и така стигнаха до кея.

Слязоха до долното шосе, което върви покрай брега на Сена, където спират лодките. Джентълмена се зарови в пясъка. Тома отиде да си измие лицето. Потопи кърпата си във водата, после накваси лицето и на Джентълмена. Той почна да диша по-добре и Льобук отново

подхвана спора, като се мъчеше да узнае отговора. Ала сега постъпи по друг начин — опита се да разбуди мисълта на пияния.

— Да ти обясня... Откраднали са от една вила във Везине малка сива платнена торбичка, която била много ценна. Тая торбичка е изгубена. Дадох ти пет банкноти, за да я намериш ли?

— Не.

— Даде ти ги едно високо момче с връзка на точки?

— Не... Нямаше торбичка, нито пък връзка на точки...

— Лъжеш. Тогава защо ти дадох петстотин франка?

— Не са ми дали петстотин франка!

— Колко тогава?

— Пет банкноти по хиляда.

— Пет хиляди франка! — Тома Лъобук беше необикновено възбуден. — Пет хиляди франка!... — Той не можеше да схване истината. Тя му се изплъзваше както вода през пръстите. Все повече се напиваше и съвсем глупаво почна да плаче, правейки признания, без той самият да иска. Като стенания.

— Слушай, драги... Те постъпиха с мен като разбойници... Да, старият Бартелми и Симон... Да... Те не ме държах в течение на техните действия. Казаха ми само: „Наеми една камионетка и ще ни чакаш при моста на Шату... Когато свършим, ще дойдем при тебе...“ После се оставиха да ги убият. Ама мен не ме е еня. Да не говорим... Има друго нещо...

В мрака Джентълмена малко по малко се надигаше на ръцете си и с очи, които не бяха очи на пияница, изследваше под неясното нощно осветление плачещото лице на Тома Лъобук.

— Друго нещо? Кое? — промълви той. — За какво друго нещо говориш, Лъобук?

— Онова, за което те гонеха. Огромна работа. Много зная по нея, но не всичко. Знам против кого я готвеха, но те не ми казваха истинското име на тоя тип и къде живее. С това бих спечелил стотици хиляди... Стотици хиляди... Ах, ако знаех...

— Да... — промълви Джентълмена. — Ако знаехме!... Аз бих ти помогнал.

— Би ми помогнал, нали? — хленчеше Лъобук.

— Да, дявол да го вземе, мога да ти помогна. Има заведения, дето разбулват мистериите... Агенции...

— Знаеш ли такива?

— Дали знам? Че точно така получих пет хиляди франка...

— Ти ми каза, че бил някакъв тип.

— Да, тип от агенция... Каза ми: „Джентълмен, има един господин, който иска да знае кой е Фелисиен, когото току-що затвориха. Започни издирванията си. Ще имаш още толкова пари, след като успееш да установиш.“

Тома Льобук подскочи. Името на Фелисиен го разтърси, макар да беше пиян.

— Каква песен ми пееш? Само за да издириш следите на тоя Фелисиен?

— Да, на тоя, дето е в затвора. И трябва да видя тоя господин.

— Този ли, който ти даде петте хиляди?

— Да.

— Среца ли имаш?

— С шофьора му, който ще ме заведе при него.

— Къде е срещата?

— На площад „Конкорд“ пред статуята.

— Кога?

— След три дни... В четвъртък, в единадесет часа сутринта. Шофьорът му ще държи вестник в ръка... Виждаш ли, мога да ти помогна.

Тома Льобук стискаше главата си с юмруци, сякаш искаше да задържи мислите си, да им придаде форма, да разбере. Господинът с петте хиляди франка?... Не е ли по следите?

Той попита:

— Къде живее този господин? Джентълмена отговори:

— Изглежда, във Везине... Да... Той живее във Везине...

— Разбира се, казали са ви името му?

— Да... Вестниците говореха за него покрай аферата... То е нещо като Таверни... д'Аверни...

Гласът на Джентълмена изглеждаше много отпаднал. Той не каза нищо повече.

Льобук с всички сили се мъчеше да овладее обърканите си мисли и да ги сложи в ред. Всичко беше много мътно. Но тъй като не можеше да си даде сметка за противоречията в разказа, който току-що чу, той

долавяше в мрачината две или три по-устойчиви точки с повече светлинка. Около тия точки се съсредоточаваше умът му.

С глава, опряна на гърдите, Джентълмена спеше до Лъобук. Горещата нощ тегнеше изпод гъстите облаци. Светлинките на неподвижните лодки блещукаха по повърхността на водата. На другия бряг се съзираха тъмни сгради, грамадата на Трокадеро и сводовете на мостовете. По кея нямаше нито един минувач. Тома Лъобук пхна ръка между жилетката и връхната дреха на Джентълмена и полекичка опипа джобовете му. Едва във вътрешния джоб на жилетката, който беше закопчан с безопасна игла, почувства плътната хартия на банкнотите. За нещастие се одраска доста дълбоко от иглата и това предизвика неговия непредпазлив жест.

Джентълмена се събуди, без да съзнава добре какво е станало с него, и се преви на две. Вече без стеснение, Лъобук събра всички сили, но противникът му беше сграбчил здраво ръката, която той искаше да изтръгне.

Съпротивата беше много по-голяма, отколкото можеше да предположи Тома. Ноктите до болка се впиха в месото. И жертвата почна да вика за помощ.

Лъобук се уплаши. Разтърси неприятеля си и го потътри по земята. Другият изведнъж се отскубна изпотен. Ала гневът на Лъобук го уплаши. Щом дойде малко на себе си, той осъзна, че е правил признания, без да помни какви. И побесня... Когато успя да изтръгне ръката си, и двамата се намираха на самия бряг.

Лъобук хвърли поглед наоколо.

Нямаше никой.

Той блъсна Джентълмена, който полетя към водата, и стоя няколко мига с блуждаещ поглед, уплашен от онова, което бе извършил почти несъзнателно. Защо постъпи така? За да ограби Джентълмена ли? Или пък за да му попречи да отиде на срещата, определена от господина с петте хиляди франка?

Видя го долу да се бори с водата, да потъва и отново да изплува. Ала най-после изчезна в дълбочините.

Тогава Лъобук се завърна у дома...

По течението Джентълмена за момент изплува на повърхността. Сигурен, че Лъобук вече не го гледа, с голяма бързина заплува по

дължината на кея — беше отличен плувец. Излезе на брега малко преди моста Гренел.

Шофьорът го чакаше наблизо. Той се качи в автомобила си, смени мокрите дрехи и литна към Везине.

В три часа сутринта Раул беше в леглото си в „Клер Ложи“.

VIII

ТОМА ЛЬОБУК

Следствието не вървеше. На другия ден Раул срещна следователя, който беше в добро настроение — както винаги, когато предвиждаше, че ще трябва да се препрати в архива някакво дело, неподдаващо се на разследване.

— Забележете, че не успяваме — каза той. — Бога ми, не! Има за разследване още неизяснени проблеми и улики. Русо е много самонадеян, но аз съм като сестра Ана — на кулата си. Не виждам нищо да идва.

— Никаква подробност за господин Бартелми?

— Никаква. Фотографиите на мъртвеца, публикувани във вестниците, дават много смътна представа за живия човек. Освен това Бартелми сигурно е посещавал подозрителни места, а оттам никога не бързат да се притекат на помощ на полицията. И да го познава някой, ще си мълчи от страх да не се компрометира.

— Не личи ли връзката между Бартелми и Симон Лориан?

— Никак. Още повече че Симон Лориан е някакво фалшиво име. Не се знае изобщо той пък откъде е дошъл.

— Обаче следствието установи, че е посещавал известни среди, известни кафенета... Даже, както твърдяха някои вестници — и една много хубава жена.

— Всичко това е твърде неясно. А за жената нищо положително не се знае. Очевидно тия хора са се криели и често са сменяли имената си.

— А моят архитект?

— Фелисиен-Шарл ли? И около него е мистерия. Никакво обществено положение. Лична карта редовна, с верни отличителни белези, но в графата за датата и мястото на раждането пише „неизвестни“.

— А неговите отговори?

— Той не отговаря. Миналото си държи в тайна.

— А настоящето?

— Все същото поведение: „Не съм убил, не съм крал“. Ако го запитам: „Тогавя как ще обясните това или онова?“ — отвърща: „Не е моя работа да обяснявам. Нищо не знам.“ Установено е, че у вас не е получавал никакви писма.

— Така е — каза Раул. — И аз нищо не знам за миналото и за живота му. Имах нужда от архитект и декоратор. Един приятел, не си спомням вече кой, ми даде името и адреса му. Беше адрес на семеен пансион, в който бил отседнал. Писах и той дойде.

— Съгласете се, господин д'Аверни — заключи следователят Руслен, — че около Фелисиен-Шарл съществува все същата загадъчна атмосфера.

На другия ден Раул почука на вратата на „Клематитите“ и слугата му съобщи, че госпожицата е в градината.

Той я видя. Тя шиеше мълчаливо пред къщи. Недалеч Жером Елмас, който бе започнал да излиза от клиниката, лежеше на шезлонг и четеше. Беше много отслабнал. Тъмните кръгове около очите и хлътналите бузи издаваха умората му.

Раул не стоя дълго. Намери младото момиче много променено — повече душевно, отколкото физически. Изглеждаше погълнато от мислите си и неразположено за каквото и да било разговор. Съвсем накратко отговаряше на въпросите му. Не беше по-словоохотлив и Жером. Той съобщи за предстоящото си отсъствие, тъй като докторите му препоръчвали останалата част от лятото да прекара на планина. Пък и сам не желаше да остане повече във Везине, където всичко увеличаваше мъката му.

Така че, на която и страна да се обърнеш д'Аверни, срещаше все същите препятствия. Следствието беше в застой, хората живееха в недоверие и мълчание. Фелисиен-Шарл, Фаустин, Ролан, Гаварел, Жером Елмас — всички се затвориха в себе си, пазейки своите тайни, или пък отказваха да споделят впечатления и да съдействат за скриването на истината.

Но на другия ден сутринта се подготвяше голяма игра. Дали Тома Льобук щеше да дойде? Дали някакво предчувствие или мисъл не му бяха подсказали действителния образ на Джентълмена и не бяха събудили подозрението му към начина, по който бе привлечен в „Клер Ложи“? През последните два дни в трезво състояние дали не е подушил примката?

д'Аверни се надяваше, че не е, и точно на часа изпрати шофьора си на уговореното място с убеждението, че Тома Льобук, не е способен да повярва на бърбенето на един пияница и ще бъде точен за срещата. А имаше и насърчаващо обстоятелство. Льобук беше убил Джентълмена. Нямах ли той да храни надежда, че престъплението ще му донесе нещо повече от няколкото банкноти, откраднати от джоба на жертвата?

Чу се шум от мотор и Раул тутакси го разпозна. Автомобилът влезе в градината. Д'Аверни веднага седна в кабинета си в очакване, след като бе дал разпорежданията си. Срещата, тъй горещо желана от него, тъй трудно доведена дотук, щеше да се състои. Тома Льобук — единственият човек, който можеше да разкрие интригата против Арсен Люпен! Тома Льобук, който преследваше изпълнението на плана, начертан от Бартелми и Симон. Тома Льобук беше тук.

Раул премести револвера си от джоба на панталона в джоба на самото, за да му бъде подръка — необходима мярка, тъй като личността беше опасна.

— Влез! — каза той в отговор на почукването на слугата.

Вратата се отвори.

Въведоха Льобук. Но друг Льобук, от по-висша социална класа, с чист костюм, с ръбове на панталона и с хубава шапка на главата. Той стоеше стъпил здраво на крака с набитото си тяло.

Двамата се спогледаха. Раул безпогрешно се увери, че Льобук не разпозна в него Джентълмена от „Занзибар“ и дори не долавяше никакво сходство с декласирания тип, когото бе хвърлил във водата, и с Раул д'Аверни — стопанина на „Клер Ложи“.

Каза му:

— Нали вие сте лицето, което натоварих чрез една агенция да проследи живота на Фелисиен-Шарл?

— Не.

— Я виж!... Но кой сте тогава?

— Аз заместих това лице.

— С какви намерения? Тома продума:

— Сами сме, нали? Никой няма да ни безпокои?

— Страхувате ли се?

— Да.

— Защо?

— Защото имам да кажа работи, които трябва да бъдат чути само от един човек в света.

— От кого?

— Арсен Люпен.

Любук повиши глас, изговаряйки последните две думи, сякаш смяташе да изуми събеседника си. Той още от началото зае нападателна поза и нападението започваше. Тонът и държанието му несъмнено потвърждаваха това. Но Люпен устоя на атаката — не мръдна. На същото това място Фаустин го бе нарекла със същото име, а тя е във връзка както със Симон Лориан, така и с Тома Любук.

д'Аверни отговори просто:

— Ако идвате за Арсен Люпен, не се лъжете, аз съм Арсен Люпен. А вие?

— Името нищо няма да ви говори.

Тома Любук беше малко разочарован от неочакваното спокойствие на Раул и вече търсеше друг начин за подхващане на атаката.

д'Аверни позвъни.

Шофьорът влезе и той нареди:

— Вземете шапката на господина.

Любук разбра урока, подаде шапката си на слугата, който я отнесе, а той, възбуден, веднага се провикна подигравателно:

— Маниери на големец, а? Наистина, Арсен Люпен... Стара аристокрация!... Винаги с по една титла в джоба. Ама това не е моят маниер. Аз не съм големец и нямам титли. Тъй че благоволете да слезете едно стъпало надолу. По-добре ще разговаряме.

Той запали цигара и се изсмя.

— Стана ви криво, а? Божичко!... Да се разправяш с маркизи и дукове и изведнъж да ти се изпречи някакъв си дрипльо, който отгоре на всичко е и дебелоок...

Раул отново отвърна хладнокръвно:

— Когато имам работа с дукове и маркизи, аз се старая да бъда колкото може по-учтив. А когато имам работа с търговци на свине, третирам ги...

— Третирайте ги?...

— По люпеновски.

С един замах събори цигарата от устните му и каза грубо:

— Хайде, привършвай! Бартелми, какво искаш?
— Пари.
— Колко?
— Сто хиляди.
Раул се престори на изненадан.
— Сто хиляди! Значи имаш да ми предложиш нещо огромно?
— Нищо.
— В такъв случай това е заплашване?
— Ами такава нещо.
— Шантаж, а?
— Точно това.
— Сиреч, ако не платя, ще извършиш нещо против мене?
— Да. Ще те издам. Раул поклати глава.
— Лошо си пресметнал. В такива случаи никога не можеш да ме накараш да плащам.
— Ще платиш.
— Не. И тогава?
— Тогава ще пиша на полицията. Съобщавам, че господин Раул д'Аверни, който е замесен по делото за злодеянията във Везине, не е друг, а самият Арсен Люпен.
— И после?
— После ще влезеш в клопката, Люпен.
— А после ще намериш ли стотарката? Раул с безразличие вдигна рамене.
— Идиот! Ти можеш да имаш облаги от мен само ако съм свободен и се страхувам от злото, което можеш да ми сториш. Намери друго!
— Намерено е.
— Какво?
— Фелисиен.
— Имаш улика против него ли? Той е съучастник в кражбата? Съучастник в убийствата? Рисква да бъде осъден? Обезглавен? Мислиш ли, че това ме засяга?
— Като не те засяга, защо си дал пет хиляди франка, за да се сдобиеш със сведения за него?
— Това вече е нещо друго. Но че бил в затвора или някъде другаде, ми е свършено безразлично. Знаеш ли кой го пъкна зад

решетките? Аз.

В последвалото мълчание Раул дочу смях — някакво съскане, което идваше от устата на човека срещу него. Той се посмути.

— Защо се смееш?

— За нищо... Един спомен изплува в паметта ми.

— Какъв спомен?

Безпокойството на Раул изчезна. Той остана с впечатление, че ще излезе нещо от миналото и че му предстои да научи защо го бяха забъркали в тая тъмна афера.

— Какъв спомен? Говори! Другият каза натъртено:

— Познаваш ли доктор Делатър?

— Да.

— Навремето твоите съучастници го бяха замъкнали в провинцията, в едно ханче, където ти агонизираше. Той те оперира и те спаси, нали?

— А, ти си в течение на тая стара работа? — подхвърли Раул, изненадан.

— И на много други. Нали доктор Делатър ти препоръча младия Фелисиен?

— Да.

— И тъй като доктор Делатър никога не бе чувал да се говори за неговото протеже, знаеш ли, че препоръката беше изискана и написана от слугата на доктора? От така наречения Бартелми, който след това беше убит в „Оранжерията“?

— Дотук нищо ново за мен.

— Търпение, не ще бъде за дълго. Но трябва добре да разбереш механизма на тая афера. Значи Бартелми изпрати Фелисиен при теб.

— Със знанието на самия Фелисиен?

— То се знае.

— И с каква цел бе скалъпено това?

— За да те впримчим.

— Загубена работа. Бартелми умря, а Фелисиен е в затвора.

— Да, но аз я поемам. И там е тайната на посещенията ми.

— А пък аз именно там не виждам нищо. За какво се касае всъщност?

— Търпение. Разказвам ти историята наопаки, от края към началото. И тъй, Бартелми следеше отдалеч живота на Фелисиен,

докато той се готвеше да получи диплом на архитект. Отначало беше бакалски комисионер. Още по-преди — чиновник в едно учреждение. А преди това — пазач на гараж в провинцията. И така, стигаме до времето, когато Бартелми го среща в един чифлик в Поату. Там Фелисиен се възпитаваше с децата на чифликчиите.

Тоя разказ все повече заинтригува Раул. Той боязливо следеше към какъв край го водеше другият. Попита:

— Разбира се, Фелисиен трябва да знае тия подробности, макар и да отказва да ги съобщи на полицията?

— Вероятно.

— Но как Бартелми е научил всичко това?

— Чрез чифликчийката. Мъжът ѝ току-що беше умрял, а той ѝ беше станал приятел. Тя поверително му разказала как някога едно дете тайно ѝ било доведено от някаква жена. Жената оставила значителна парична сума за бъдещите разходи.

Раул д'Аверни почваше да се смущава, без да знае защо. Той промълви:

— В коя година се е случило това?

— Не зная.

— Не би ли могло да се узнае от жената?

— Тя е починала.

— Бартелми. Той го знаеше!

— И той умря.

— Но той е говорил, щом като ти знаеш.

— Да, той веднъж ми говори.

— В такъв случай обясни коя е жената. Майката на детето.

— Тя не беше майката.

— Не беше майката!

— Не, тя го била откраднала.

— Защо?

— За да отмъсти, мисля.

— А каква беше тая жена?

— Много красива.

— Богата ли?

— Изглеждаше богата. Пътуваше с автомобил. И каза, че пак ще дойде. Но никога повече не дойде.

Вълнението на Раул растеше. Той се провикна:

— Но как? Не е казала нищо? А името на детето? Фелисиен?

— Фелисиен. Чифликчийката го наричаше така... Фелисиен-Шарл. Две малки имена, с които тя го наричаше... Понякога с едното... Понякога с другото...

— А истинското?

— Чифликчийката не го знаеше.

— Но тя трябва да е знаела друго нещо, тая чифликчийка — извика Раул.

— Може... Може би... Ама тя нищо не казваше...

— Лъжеш! Ти сам виждаш, че лъжеш. Тя е знаела и други работи и е говорила.

— Нищо не знаеше. Но по време на връзката си с нея Бартелми е проучвал. На десетина километра от селото станала авария с автомобила. В съседния град, където дамата била спряла, за да чака подмяната на някаква част, механикът на сервиза намерил под една от седалките писмо. Дамата се казвала графиня Калиостро.

д'Аверни подскочи:

— Графиня Калиостро!

— Да.

— А какво е станало с писмото?

— Бартелми ми го чете.

— И помниш ли го?...

— Не цялото.

— Тогава какво помниш?

— Името.

— Кое?

— На детето.

— Кажу го! Кажу го, без да се бавиш.

— Раул.

— Лъжеш.

— Кълна се.

— Лъжеш! Ти помниш Раул, но това все още нищо не значи. Във Франция има сто хиляди рауловци. Кой Раул?

— Раул дьо Лимези... Почти като теб Раул д'Аверни. Едно люпеновско име.

Раул се олюля. Някога той се казваше Раул дьо Лимези! Ах! Ужас! Цял период от неговото минало възкръсваше в тъмнината. Но

беше ли възможно тоя Фелисиен?... Разбунтува се против подобна хипотеза и каза с тих глас:

— Глупости! Ти измисляш разни дивотии.

— Не бих могъл да измисля името Дьо Лимези.

— Кой ти го откри?

— Бартелми.

— Бартелми е бил измамник. Аз не съм го познавал. И той не ме е познавал.

— Как не!

— Хайде де.

— Той ти е бил подчинен.

— Какво дрънкаш?

— Един от старите ти съучастници.

— Бартелми?

— А как?

— Огюст Делерон. Когато Люпен бе поставил за шеф на жандармерията в съда, когато сам той бе шеф на Обществената безопасност.

IX ШЕФЪТ

Раул наведе глава. Той си спомняте. През първата половина на неговия авантюристичен живот той Огюст Делерон бе от най-активните му съучастници. Бе го замесил, без да се страхува, в най-тайните си начинания. След аферата със Съдебната палата вече не бе чул да се говори за него.

А ето Огюст Делерон беше станал Бартелми и беше сътворил цялата тая интрига против някогашния си господар!

Оценил състоянието, в което се намираше Раул, Тома Льобук стана двойно по-решителен. Той заяви като победител:

— Сега искам двеста хиляди. Нито стотинка по-малко. И стана по-фамилиарен. Със снизходителен тон обясни:

— Разбираш, нали? Отказваше да отстъпиш, когато се касаеше за теб. Но когато се касае за сина ти, дяволски сине, става по-иначе. Деликатно! И ако не ми броиш триста хиляди... казвам триста хиляди, защото си струва... аз ще разкрия пред следователя неоспорими подробности от миналото на Фелисиен и ще докажа чрез „а“ плюс „б“, че той е син на Раул д'Аверни, или другояче казано, син на Арсен Люпен, който под името барон Дьо Лимези се беше венчал за госпожица...

Раул вдигна глава и изрече със заповеднически глас:

— Млъкни! Забранявам ти да произнасяш това име.

Но самият Раул произнасяше мълком това име. И цялата трагична авантюра възкръсваше в паметта му, очарователната и свежа любов, която бе изпитвал към Клер д'Етижу, после пък — необузданата страст по Жозефин Балзамо, по графиня Калиостро, която беше едно безмилостно и диво създание... После, след ожесточени борби, венчавката му с Клер д'Етижу. И развързката? Пет години по-късно им се роди дете, редовно вписано в общинските регистри под името Жан дьо Лимези. А на третия ден, след като майката беше умряла при раждането, детето изчезна, отвлечено незнайно къде от тайните агенти на графиня Калиостро.

Дали Жан дьо Лимези беше детето, което жестокото същество — дух на омраза и отмъщение, бе предало на чифликчийката от Поату? Тоя Жан, когото толкова бе търсил, плодът на любовта му към тихата Клер д'Етижу? Дали той наистина е Фелисиен — съмнителен и потънал в мрак, дошъл в дома му, за да съзаклятничи против него?... Сина си ли беше хвърлил в затвора? Собствения си син? Той забеляза:

— Мислех, че Калиостро е умряла.

— Детето не е умряло, това е Фелисиен.

— Имаш ли доказателства?

— Полицията ще намери — захили се Льобук.

— Имаш ли доказателства? — повтори Раул.

— Имам. И не малко — Бартелми ги беше събирал търпеливо.

Схващаш всичко това, нали? След като изпрати момчето в дома ти, той те държеше в ноктите си. Това, което днес правя аз, с каква радост би го направил той! Беше решил да дойде един ден и да ти изкрещи в лицето: „Избави ме! Избави ме от мизерията или ще ви предам на властта: и теб, и сина ти... И теб, и сина ти.“

— Имаш ли доказателства? — за трети път попита Раул.

— Бартелми ми показва пликчето, в което беше събрал след многогодишно ровене различни сведения.

— Къде е това пликче?

— Мисля, че го е поверил на метресата на Симон, една корсиканка, с която се разбираше добре.

— Може ли да видя тая жена?

— Мъчно. Не съм я виждал от смъртта му. И мисля, че полицията я търси.

Раул дълго мълча. После позвъни на слугата.

— Да, господине.

— Сложете един прибор повече.

И той побутна Льобук пред себе си към трапезарията.

— Седни!

Обърканият Льобук го послуша. Той беше сигурен, че сделката е сключена, та вече се колебаеше само за цифрата. Смяташе да я покачи на четиристотин хиляди. Раул д'Аверни, съкрушен от неочакваното нападение, нямаше да се пазари.

Раул яде малко. Макар и да не бе смазан, както предполагаше противникът му, беше много загрижен. Проблемът му се струваше

много объркан и той го въртеше на разни посоки, преди да вземе конкретно решение. Двоен проблем — следователно двойно решение. Около Фелисиен имаше да се разрешават трудни въпроси.

Решението трябваше да се вземе веднага, за да може да се бори срещу заплахите на Тома Льобук.

Те минаха в кабинета.

Още половин час мълчание.

Льобук, излегнат в едно кресло, пушеше със сладост голямата пура, която взе от кутията за пури. Раул сновеше насам-натам замислен, с ръце, скръстени на гърба.

Най-после Льобук проговори:

— Всичко е добре обмислено, затова не слизам под петстотин хиляди франка. Цената е разумна. Освен това трябва да те предупредя: взети са предпазни мерки. Ако ми изиграеш някой номер, има писмо до полицията, което ще бъде пуснато в пощенската кутия от един приятел. Значи не можеш да мърдаш. Пипнат си, затова не се пазари. Петстотин хиляди. Нито стотинка по-малко.

Раул не отговори. Той изглеждаше спокоен и по-малко замислен — като човек, който е взел решение и нищо не ще го отклони от него.

След десет минути погледна часовничето на масата. После седна пред телефона и завъртя шайбата.

Когато получи връзка, попита:

— Полицейското управление? Дайте ми, моля, кабинета на господин Руслен.

И веднага след това:

— Тук Раул д'Аверни. Вие ли сте, господин следовател? Добре... Благодаря... Да, има ново. При мен е един тип, взел активно участие в драмата във Везине... Не, още не е направил признания, но положението му е такова, че ще бъде принуден да ги направи... Ало!... Точно това... Най-добре е да изпратите да го арестуват... Чрез инспектор Русо — хубава идея!... О, не се бойте, няма да избяга. Вързан е и лежи на земята... Благодаря, господин следовател.

Раул окачи слушалката.

Тома Льобук изслуша всичко вцепенен. Беше смъртноблед, неузнаваем. И смънка:

— Но ти си луд! Какво значи това? Да ме предадеш... мене! Та ти сам ще се издадеш, ще издадеш и Фелисиен!

Раул като че ли не го чуваше. Продължаваше да действа, сякаш беше сам и реализираше план, с който Тома Льобук нямаше нищо общо. Всичко това засягаше Раул д'Аверни, а не Тома Льобук, който извън себе си от яд извади револвер, напълни го и се прицели.

— Лудите трябва да се чистят — каза.

Но не стреля. Съвсем не би постигнал целта си, ако повалеше д'Аверни — не би пипнал парите. Освен това допустимо ли бе за Раул д'Аверни да се хвърли сам в огъня, за да хвърли в него и Льобук. Не. Това беше блъф или неразбирателство. Или пък грешка.

Във всеки случай имаше двадесет минути за обяснение.

Запали втора пура и се пошегува:

— Добре изиграно, Люпен. Наистина не си по-долу от реномето, което имаш, и от това, което ми е разказвал Бартелми. Сатанинска игра! Но на мен такива не ми минават. Я помисли малко, Люпен! Да предположим даже, че ме предадеш: ти предаваш един тип, който искаше да изнуди подобен на себе си, в случая Арсен Люпен. Пуякът в тая комедия ще бъдеш ти, тъй като дори не ме познаваш! Защо мислиш, че аз ще се уплаша от полицията! Аз ли? Но аз съм чист като сълза. Не мога да бъда упрекнат и в най-малкия грях.

— Тогава — каза Раул — защо позеленяваш? Защо обръщаш очи към часовника?

— Не повече от тебе, драги мой. Повтарям ти, аз съм честен човек.

— Обърни се, „честни човече“. Вземи тоя ключ и отвори писалищната маса. Добре. Виждаш бележника на оня рафт, нали? Подай ми го. Благодаря. Винаги имам такива бележници, които са готови или почти готови за всеки случай. Твоето листче е в тоя.

Раул почна да търси, изреждайки инициалите: П, Р, С, Т...

— Ето на, тук. В група Т.

Тома го гледаше слисано.

— Продължавай — каза Раул. — Тъй нареченият Тома Льобук е брат на художника Симон Лориан, а двамата са синове на стария Бартелми, крадец в „Оранжерията“. Тома Льобук се изправи.

— Какво значи всичко това? Ето ти брътвежи!

— Истини, които скоро ще бъдат потвърдени от полицията, когато направи обиск в жилището ти, след това у продавачката на

колбаси или пък когато те проследи в „Занзибар“, където ти си един от редовните посетители.

— А после? — извика Лъобук, който още се мъчеше да се зъби въпреки смущението си. — После? Какво смяташ да ми направиш с това? Мислиш ли, че ще има за какво да ме осъдят?

— Най-малкото има за какво да те арестуват.

— Заедно с тебе.

— Не, защото всичко дотук е повърхностната част на съдебните данни, които съм изготвил за полицията и които ще оставим на тая маса до идването на инспектор Русо. А има и друго.

— Какво? — попита Лъобук с все по-несигурен глас.

— Потайният ти живот... Известни подробности. Дела, които си извършил... И по следите на които ще ми бъде лесно да насоча полицията. Притежавам всички необходими сведения.

Тома Лъобук докосваше револвера си с вдървена ръка. Той постепенно отстъпваше към остъклената врата, която гледаше към градината до гаража. И бърбеше:

— Дърдорене!... Хитрост на Люпен... Нито дума истина. Нито едно доказателство.

Раул приятелски приближи до него:

— Остави броунинга си... И не се опитвай да бягаш. Не се караме! Говорим. И имаме още цели петнадесет минути. Слушай! Вярно е, че не съм се добрал до истински доказателства. Но един ден Русо и колегите му ще ги открият. А има и нещо ново. А? Знаеш ли за какво загатвам? Нещо едва отпреди три дни... И то не е малка грешчица.

Тома Лъобук пребледня. Престъплението беше скорошно и той не можеше да не си го спомни с ужас. А Раул поясни:

— Не си забравил този добряк Джентълмена, нали, който беше натоварен от една агенция да прави издирвания за моя сметка. Как стана така, че ти го замести и дойде вместо него?

— Той поиска.

— Не е вярно. Аз телефонирах в агенцията. От няколко дни не сме го виждали... От неделя вечер... Тогава почнах да го търся и дойдох до „Занзибар“, твоята главна квартира. В неделя през нощта вие сте излезли сами, доста пийнали. Оттогава нямам новини.

— Това нищо не доказва.

— Как не! Двама свидетели са те срещнали на кея заедно с него.

— А после?

— После ви проследили покрай Сена... Били сте се... Другият човек почнал да вика за помощ... А на свидетелите имам имената...

Льобук не оспори. Той можеше да попита защо тия невидими свидетели не са се намесили и не са издали по някакъв начин присъствието си. Но той вече нищо не мислеше. Задъхваше се от страх.

— Тогава, нали — подхвана пак Раул, като не го остави да си поеме дъх, — ще трябва да се обясни на господата какво си направил с твоя другар и как се е удавил той. Защото наистина се е удавил. Снощи е намерен трупът му... малко по-далеч... До брега на Лебедовия остров.

Льобук триеше челото си с опакото на ръкава. Без съмнение той се връщаше в ужасния час на престъплението, виждаше пияницата да пада, да се бори с течението и да изчезва под водата. Въпреки това той направи опит да се противопостави.

— Нищо не се знае... Никой не е видял...

— Може би, но ще знаят. Джентълмена бил предупредил шефа си и другарите си от агенцията. Същата заран той им бил рекъл: „Ако ми се случи нещастие, да разпитате Тома Льобук. Нямам вяра в него. Ще го намерите в «Занзибар» при Гренел.“ И наистина аз там влязох в следите ти...

Почувства, че е смазал противника си и че той не можеше вече да му се противопоставя. Безсилен, неспособен да разбере къде го водеше Раул чрез могъществото на своята воля, той бе готов безразсъдно да приеме всичко, което му заповядат. У него имаше не само страх пред извършеното престъпление, но и духът му беше напълно смутен като пред всесилно същество, което се разпореждаше с него. Д'Аверни сложи ръка на рамото му и го накара да седне. Каза му със сърдечна кротост:

— Няма да избягаш, нали? Моите хора те дебнат. Вярвай ми, против Люпен нищо не може да се извърши. Ако ме слушаш обаче, ще се избавиш, и то при отлични обстоятелства. Необходимо е само да ме слушаш, без да се мусиш. Кураж и искреност. Отговаряй!... Не си ли осъждан?

— Не.

— Нямах ли някакви мръсни истории за кражби или мошеничество?

— Нищо наяве.

— Никой ли не те е заподозрял и никой ли не може да те обвини в нещо?

— Не.

— В полицията имат ли отличителните ти белези?

— Не.

— Заклевах ли се?

— Кълна се.

— Тогава ти си от моите хора. След няколко минути Русо и неговите ще дойдат. Остави да те отведат.

Льобук се възпротиви ужасен:

— Ти си луд!

— Какво от това, че ще те отведе полицията, щом като си в ръцете ми, което е много по-сериозно. Само ръцете се сменят, ето всичко. И ще ми послужиш.

— Ще ти услужа ли? — попита Тома Льобук и очите му светнаха.

— Разбира се. А услуга от такъв род се плаща скъпо! Какво?... Има само един начин да узная дали Фелисиен е мой син: да го разпитам сам. На всяка цена трябва да го видя. Пък ако е мой син, мислиш ли, че аз ще го оставя в затвора!

— Няма лек за това...

— Как не. Те имат само подозрение. Нищо сигурно. Твоето арестуване и твоите признания ще обърнат наопаки пялата им обвинителна система.

— Какви признания?

— Какво си правил през деня, когато старият Бартелми крадеше, и през нощта, в която брат ти Симон е бил ранен?

— Заедно с тях бях взел под наем една камионетка и чаках близо до Шату, в случай че им потрябвам. Към дванадесет и половина през нощта си заминах, като мислех, че по други пътища са си отишли по домовете.

— Добре. Можеш ли да докажеш завръщането си?

— Да, тъй като предадох камионетката в гаража и говорих с нощния пазач. Беше минало един часът след полунощ.

— Отлично. При следствието ще кажеш всичко това точно така. Че си чакал близо до Шату. Но че преди полунощ... чуваш ли... преди полунощ, обезпокоен, си дошъл да поскиташ из Везине, около „Оранжерията“. После си минал по задънената улица, излизаща на езерото, успял си да притеглиш лодката и си отишъл да видиш какво става в „Оранжерията“. Като не си видял нито стария Бартелми, нито Симон и след като не си ги срещнал по булевардите, отново си се върнал при камионетката.

Тома Льобук изслуша всичко с внимание. Той поклати глава.

— Много е опасно! Ще ме обвинят, че съм бил съучастник. Размисли! Да говоря за „Оранжерията“ и за тая разходка с лодката, значи да призная, че съм бил в течение на работата.

— Пасивно съучастничество. Шест месеца затвор. Най-важното е да можеш да установиш за себе си, че в момента, когато брат ти и Жером Елмас са били нападнати, ти вече си бил в Париж.

— Да, но рискувам най-малко две-три години затвор. А Фелисиен ще бъде освободен.

— Точно така. Щом следствието не успее да потвърди с увереност, че Фелисиен е бил видян в лодката, и след като повярват, че ти си се скитал около „Оранжерията“, за да търсиш парите, подозренията против него ще рухнат.

Едно последно колебание и Льобук заяви:

— Така да бъде! Само че...

— Само че?

— Всичко зависи от цената. Рискувам много повече, отколкото ти мислиш.

— И затова ще бъдеш платен много повече, отколкото струваш.

— Колко?

— Сто хиляди в деня, когато Фелисиен бъде освободен. И сто хиляди в деня, когато ти излезеш от затвора. И двете суми ще получиш наведнъж.

Льобук замълча. Сетне промърмори:

— Двеста хиляди... Това е внушителна цифра.

— С която можеш да живееш честно. С тая сума си в състояние да си купиш колбасарница в провинцията или пък извън страната. И после, знаеш ли, ангажиментът на Люпен е равносилен на подписа на Банк дьо Франс?

— Имам доверие. Само че може да се създадат усложнения.

— Какви?

— Да допуснем, че открият нещо от миналото ми и ме осъдят?

— Ще те освободя.

— Невъзможно е!

— Идиот такъв! А когато баща ти беше съдебен пристав в Съдебната палата и когато го издадоха, не го ли измъкнах от затвора посред Париж, и то в деня, публично определен от мен?

— Вярно. Но ще имаш ли достатъчно пари?

— Дете такова.

— Бягството от затвора струва скъпо.

— Не се безпокой!

— Хиляди и стотици! Откупът и възнаграждението, което ми обеща... Тогава... Сигурен ли си?...

— Обърни се пак... Пъхни си ръката до дъното на писалищната маса, на същия рафт, където беше тефтерчето... Намери ли?

Тома Льобук послуша и издърпа една малка торбичка от сиво платно.

— Какво е това? Сивата торбичка! — промърмори той.

— Погледни... Разкъсал си платното... Виждаш ли пачките банкноти? Това са банкнотите на чичо Гаварел, които старият Бартелми беше извлякъл от „Оранжерията“.

Льобук се олюля и се отпусна на един стол.

— Дявол неден!... Дявол неден!... Какъв хубостник е тоя тип!

— Трябва да се живее — захили се Раул. — А трябва и да се помага на другите, когато са в затруднение.

— Ама как си могъл?...

— Много лесно. Когато пристигнах сутринта, помислих, че Симон Лориан е намерил торбичката в градината или някъде другаде и че напразно са се помъчили да му я отнемат. Веднага се завъртях около мястото, където той беше ранен. Не се лъжех. Торбичката се беше търколила на тревата доста надалеч и никой не беше я забелязал... А не бих желал да се изгуби.

Тома Льобук бе замаян и като по заповед престана да употребява непочтителното „ти“.

— Ах! Вие действително сте шеф. И спонтанно протегна ръце.

— Полицейският автомобил няма да закъснее. Убедихте ме, шефе. Имате право, ваш човек съм. Където е минал бащата, там ще мине и синът. Колко сме били глупави, като сме се хванали против вас!

— Наистина... Баща ти въпреки всичко беше добър човечец едно време... Аз узнах, че е опитал и невъзможното, за да стане пак честен човек.

— Да, но тая афера с Фелисиен не му даваше мира. Симон го накара отново да се захване с нея и пак Симон го накара да направи опита с „Оранжерията“. „Кражба, добре, приемам — каза той. — Шантаж даже, това би ме забавлявало; после ще бъдем богати. Но без убийства, чувате ли?“

— Но уби. Той е удушил Елизабет Гаварел.

— Искате ли да ви кажа мнението си, шефе? Добре. Старият я е убил, без да иска. Нещо повече. Той е отишъл при момичето, за да я спаси, когато е паднала във водата. Да, за да я спаси... Старият беше способен на такива жестове. Но когато я извадил, видял бисерната огърлица и изгубил ума си.

— Такова е и моето мнение — съгласи се Раул. Чу се автомобилна свирка и той продължи:

— Само не издавай истинското име на баща си. Старата история в Съдебната палата, преплетена със сегашната история, би насочила вниманието към Люпен. А не искам, защото и без това вече положението ми в тая афера е доста трудно. Значи ще бъдеш предпазлив и няма да се отклоняваш от версията, която приехме. Нито дума извън това. Когато не си сигурен, мълчи. Няма по-добър отговор от мълчанието. И разчитай на мен!

Той се доближи до него и му каза с приятелски тон:

— Още една дума: много-много не си трови душата заради Джентълмена, когото уби.

— А! Защо?

— Аз бях Джентълмена...

Тома Льобук се предаде в ръцете на инспектор Русо в състояние на екстаз. Изкусната хватка със сивата торбичка, дързостта и съвършенството, с които Люпен бе изиграл ролята на Джентълмена, неочакваната радост, когато узна, че той, Тома Льобук, не е убиец... всичко това го караше да подскача от радост. Можеше ли да се бои при такъв покровител? Дошъл в „Клер Ложи“, за да обърне всичко с

главата надолу, той отиваше в затвора като човек, току-що постигнал славна победа, който се готви да удвои тази победа, като прати за зелен хайвер правосъдието, за да послужи на своя благодетел.

— Поздравявам ви, господин д'Аверни! — каза инспектор Русо на Раул. Той тържествуваше. — Значи този клиент е замесен в нашата афера?

— И още как! Той е брат на Симон Лориан.

— Ха! Какво? Брат ли! Но по какво чудо го хванахте?

— О!... — каза Раул скромно. — Тук нямам големи заслуги. Глупакът сам се хвана.

— Какво искаше?

— Да пооскубе...

— За какво?

— Заради Фелисиен-Шарл. Дойде да ми разправя, че имал доказателства, според които Фелисиен, съучастник на брат му Симон Лориан, е убил Симон, за да му отнеме сивата торбичка. И ми предложи да му броя голяма сума, ако искам това да бъде запазено в тайна. В отговор аз телефонирах на господин Руслен. Поразпитайте го, господин инспектор, уверен съм, че ще чуете изповеди, от които ще се прославите.

На прага на вратата Тома Льобук, влачен от полицията, се обърна към Раул и с преструвката на озлобен и готов за мъст човек каза:

— Ще ми заплатите за това, добри ми господине! Льобук излезе, подсвирквайки.

Раул слушаше стъпките на хората, които се отдалечаваха. Автомобилът изчезна.

Противно на навика си, той не направи нито един жест, с който да издаде радостта от победата си. А колко голям беше този му успех — да изпрати Тома Льобук в затвора! Но не, д'Аверни стоеше мрачен и замислен. Той мислеше за Фелисиен, който бе затворен в килията си. Дали наистина му беше син? Ще успее ли да го избави от затвора? А какъв е тоя син — потаен съучастник на Бартелми и на Симон Лориан?

Х ФАУСТИН

— Аз, графиня Дьо Калиостро, заповядвам...

През един тежък неделен ден Раул спря пред малка вила на една от улиците на Шату, която бе в съседство с Везине. Къщата беше на два етажа, построена между улиците и зеленчуковата градина, разположена покрай Сена. Там се даваха под наем мебелирани стаи.

Той мина пред кафенето, което собственичката ѝ държеше, качи се на втория етаж и тръгна по един доста тъмен коридор, докато стигна стая номер пет. Ключът беше на вратата. Почука, ала не получи отговор и влезе безшумно.

Фаустин спеше, седнала на бедно желязно легло — със скрин, два стола и една маса то съставляваше цялата мебелировка на скромната мансардна стая.

Младата жена не беше напуснала Везине, защото неумолимата ѝ жажда за мъст още я задържаше около мястото, където бе умрял Симон Лориан. В клиниката я бяха оставили като помощник-сестра, но тъй като не достигаха помещения, тя си бе наела стая навън. Всяка вечер идваше за преспиване, а в неделите оставаше през целия ден.

Тоя ден тя беше заспала, както зашивала нещо на блузата си — раменете ѝ бяха разголени, блузата ѝ стоеше върху коленете, на ръката ѝ още стоеше напръстникът.

През прозореца се виждаха дърветата в градината и спокойният речен пейзаж.

Около жената — на пода, по леглото и по масата — бяха разпръснати много разгънати вестници, факт, свидетелстващ за интереса, с който тя следеше събитията през последните дни. Раул отдалеч можа да прочете едно заглавие: „Арестуването на бра та на Симон Лориан. Първият разпит — двамата братя, изглежда, са синове на стария Бартелми.“

Отново загледа Фаустин. В съня си тя му се стори толкова хубава, колкото и когато е будна. По-хубава може би, защото в покоя

фините ѝ черти се открояваха още по-ясно. И той си спомни великолепната „Фрина“ на скулптора Алвар.

В това време един слънчев лъч се промъкна между два облака и влезе през прозореца. Без да я изпуска от очи, Раул тихичко се приближи и почака лъчът да достигне до заспалото лице и до затворените очи. Тогава тя го усети и повдигна тежките си мигли.

Още не се беше събудила, когато Раул я хвана за раменете. Простря я на кревата и я уви с покривката, за да обезвреди ръцете и краката ѝ.

— Без вик и нито дума! — просъска той.

— Подлец!... Подлец!... — изстена тя отчаяна, мъчейки се да се освободи.

Той запуши с длан устата ѝ.

— Мълчи!... Не съм дошъл като неприятел. Слушай ме и не се бой!

Тя се бореше яростно, като продължаваше да го обижда въпреки яката ръка, затваряща устата ѝ. Ала малко по малко съпротивата отслабна. Наведен над нея, той повтори:

— Не съм дошъл като неприятел... Да те нападам. Но искам да ме изслушаш и да ми отговаряш. Ако не, толкова по-зле за теб.

Той я бе хванал за раменете и я държеше легнала. Надвесен над нея, каза с тих глас:

— Видях брата на Симон, Тома Льобук. Дълго разговаряхме с него. Той ми откри всичко, каквото знае по истината за Фелисиен. Останалото ще ми кажеш ти. Познаваш ме, Фаустин, няма да отстъпя. Или ще говориш, и то веднага, чуваш ли, веднага... или... или...

Лицето му се навеждаше към свирепото ѝ уплашено лице. Устните на жената избягваха устните, които се приближаваха.

— Говори, Фаустин! — каза той с променен глас.

Тя видя съвсем близо до очите си неумолимите очи на Раул и се ужаси.

— Остави ме! — промълви победена.

— Ще говориш ли?

— Да.

— Сега?... И без заобикалки... Безрезервно?

— Да.

— Закълни се в паметта на Симон Лориан!

— Заклевам се.

Той веднага я остави и се отдалечи към прозореца, като се обърна с гръб.

След като младата жена се облече, той отиде при нея, изгледа я с жал, както би погледнал хубав лов, който му избягва, и започна разпита — бърз и ясен.

— Тома Льобук настоява, че Фелисиен ми е син.

— Не познавам Тома Льобук.

— Но чрез Симон Лориан познаваш баща му, стария Бартелми. Той имаше ли доверие в тебе?

— Да.

— Какво знаеш за потайния му живот?

— Нищо.

— А за живота на Симон Лориан? За неговите проекти?

— Нищо.

— Даже не знаеш и за интригата против мене?

— Не.

— Но те са ти казали, че Фелисиен ми е син.

— Казаха ми.

— Без да ти дадат доказателства?

— Не съм им искала. За какво са ми?

— Но на мен ми трябва — каза Раул с изопнато лице. — Трябва да зная дали той наистина ми е син, или не е. Дали не ми изиграха комедия, служейки си с някои сведения, събрани случайно? Или пък използваха истина, за да ме изнудят, като ме заплашат, за да не говоря? Не мога да живея в такова съмнение... Не мога...

Тя се учуди на сдържаното вълнение, което издаваше гласът му. Обаче каза повторно и по-натъртено:

— Нищо не зная.

— Може би. Но ти можеш да узнаеш или поне да ми помогнеш да узная.

— Как?

— Тома Льобук твърди, че Бартелми ти е предал пликче, което съдържа документи по този въпрос.

— Да, но...

— Но?...

— Един ден, след като ги препрочете, той пред мен ги изгори, без да каже защо. Остави само един, пхна го в плик, запечатата плика и ми го повери.

— С поръка?

— Само ми каза: „Сложете това настрана. По-късно ще видим.“

— Можете ли да ми съобщите съдържанието му? Тя се подвоуми.

— Защо не? — настоя той. — Бартелми е умрял. Симон Лориан също. А Лъобук ми откри всичко.

Тя дълго размисля със сбърчено чело и разсеян поглед. После извади купчина пликове от едно чекмедже на скрина. Между тях намери един плик, распечата го, без много да мисли, и измъкна от него къс хартия, сгънат на две.

Тя искаше най-напред да разбере какво гласяха няколкото реда и дали трябваше да ги съобщи.

Както четеше, трепна, обаче предаде листа на Раул, без да каже нито дума.

Почеркът беше едър, тежък, зацапан, навсякъде еднакво надебелен. Можеше ли Раул да не познае още от пръв поглед почерка на тая, която той едно време наричаше пъклено създание? Как да не различи и грубия презрителен начин, по който тя винаги даваше своите заповеди?...

Три пъти прочете страшните редове:

Да се направи от детето по възможност един крадец, един престъпник. По-късно да го противопоставят на баща му.

И под подписа — надраскани инициали с двойна сабя.

Бледността на Раул учуди младата жена. Тя бе следствие от неизразимото страдание, от възкръсналите ужасни възпоминания, от цялата тежест на едно минало, което не преставаше да се намесва и в настоящето със заплашителни закани. С какво любопитство, почти с чувство на симпатия, тя наблюдаваше в тоя момент измъченото лице на младия мъж и видимо огромното усилие, което той правеше, за да се владее.

— Образът... Мъст... — просрича той. — Разбираш ли това, Фаустин?... Тая жена беше нещо по-друго от омразата и мъстта... Тя имаше нужда да върши злини, у нея имаше страст към злото... Какво чудовище, изтъкано от гордост и злина! И днес виждам делото ѝ. Това

дете, което възпитават против мен и противно на разбиранията ми, за да създадат един престъпник... Нищо не ме плаши в живота, но за нея не мога да мисля без страх. И мисълта, че ще трябва пак да се почне ужасната борба...

Фаустин приближи до него и след малко колебание заяви глухо:

— Миналото няма да се повтори. Графиня Дьо Калиостро е мъртва.

Раул се спусна към нея задъхан.

— Какво казваш?... Мъртва?... Откъде знаеш?

— Тя умря.

— Не е достатъчно да потвърждаваш. Видяла ли си я? Познаваш ли я?

— Да.

Той възкликна:

— Ти я познаваш! Възможно ли е?... Колко странно! Няколко пъти съм се питал дали не си нейно оръдие. Дали ти не продължаваш срещу мен нейното разрушително дело.

Тя поклати глава.

— Не, тя никога нищо не ми е казвала.

— Говори!

— Бях малко дете. Преди петнадесет години... Хора я бяха довели в моето село в Корейка и я бяха приютили в една къщица. Тя беше полулуда, но със спокойна, тиха лудост... Канеше ме ласкаво при себе си. Никога не говореше... Много плачеше със сълзи, които не изтриваше. Беше още хубава, но някаква болест я разяждаше, и то много бързо... Аз бях принудена да бдя над смъртното ѝ легло.

— Сигурна ли си? — каза той, смутен от вълнение. — Кой ти откри името ѝ?

— Знаеха го в селото. И освен това...

— Освен това?...

— Узнах го от стария Бартелми и от Симон Лориан, които навсякъде я търсеха и които я бяха намерили там малко преди смъртта ѝ. Тогава, през тия няколко седмици, Симон и аз се влюбихме. И той ме доведе в Париж...

— Те също ли я търсеха?

След малко колебание младата жена поясни:

— Казах ви вече: нищо не знаех за потайния живот на Симон и баща му... Днес разбирам, че са вършили злодеяния, но криеха от мен. Малко по малко аз отгатнах историята на Фелисиен... Не всичко, защото и те не знаеха всичко.

Раул запита:

— Нали Бартелми го е намерил в един чифлик в Поату?

— Да.

— Оставен там от Калиостро?

— Не е много сигурен... Симон мислеше, че баща му може би е подправил писмото, намерено от механика.

— Ами заповедта, която ти притежаваш?... Откъде е дошла тая заповед, написана безспорно от Калиостро?

— Симон не знаеше.

— Но заповедта се отнасяше за детето, отгледано от чифликчийката, за Фелисиен-Шарл, нали?

— И там има съмнение. Бартелми нищо не е изяснил по този въпрос. Симон и той бяха намерили следите на Калиостро и дойдоха в Корсика, но беше безполезно.

— А целта им?...

— Целта на Бартелми е била, днес го проумявам, да ви представи документи, от които да се уверите, че Фелисиен е ваш син.

— И чрез това да изтръгнат от мен пари? Дали с негово знание, както твърди Тома Льобук, момчето е било доведено при мен? Дали то е станало това, което е искала Калиостро: разбойник, престъпник?

— Не зная — каза тя с искрен глас. — Това беше тяхна тайна, а аз никога не съм говорила с Фелисиен-Шарл.

— Значи само той може да ме осведоми — каза Раул. — И ще трябва да питам него, за да разбере цялата авантюра.

След известно мълчание той довърши:

— Аз подготвих арестуването на Тома Льобук с негово съгласие, разбира се. Той ще обори всички обвинения против Фелисиен. Но ако той наистина се избави, не рискува ли да се натъкне на твоето отмъщение, Фаустин?

— Не — ясно каза тя. — Не, ако не е причина за смъртта на Симон Лориан: тая смърт направлява всички мои дела. Невъзможно ми е да живея без мисълта за отмъщение. Струва ми се, Симон ще бъде спокоен в задгробния мир само ако престъплението бъде наказано.

Разговорът свърши. Раул ѝ подаде ръка, но тя отказа да подаде своята.

— Нищо — каза той. — Зная, че вие не ми давате нито приятелството, нито доверието си. Но дори и да не бъдем приятели, Фаустин, аз ви благодаря, заедно говорихте...

След като се прибра в „Клер Ложи“, Раул излизаше вече само наблизко — във Везине или в съседните места. Много пъти виждаше Жером Елмас, който изглеждаше, че се е отказал от пътуването си. Видя го даже с Ролан Гаварел. Двамата вървяха по една алея.

Поздрави ги отдалече и остана с впечатление, че девойката не желае да говори с него.

Един ден Раул бе повикан от следователя. Той беше много затруднен, защото Тома Льобук се бе ограничил в извънредно тесния кръг, очертан от Раул. Не беше допуснал никаква грешка. Твърденията му не се променяха, сръчността на господин Руслен никога не го изненадваше. „Направих това... и това... за останалото нищо не знам.“

— Всичко зависи от техните признания — признанията на Льобук и на Фелисиен-Шарл — каза господин Руслен, признавайки затруднението си. — Обмислени фрази, все едни и същи, или пък умишлено мълчание. Нито една пукнатина, от която да може да дойде малко светлина. Би казал човек: научени уроци. Знаете ли какво е впечатлението ми, господин д'Аверни? Всичко става тъй, сякаш някаква висша воля иска да замени Фелисиен-Шарл с Льобук.

Господин Руслен гледаше Раул, а той помисли: „Човекът не е съвсем глупав“.

Следователят продължи:

— Не е ли чудно? Почвам да мисля, че Фелисиен е невинен.

Но още не мога да допусна, че Льобук, който се обвинява, е бил тоя, дето е скитал през нощта по езерото. Повиках стопанина на лодката. Направихме очна ставка с Льобук и с Фелисиен. Той е по-несигурен в твърдението си. Тогава?

Господин Руслен не изпускаше Раул от погледа си, той пък клатеше глава, като че одобряваше думите му. Накрая съдията, променяйки внезапно темата на разговора, каза:

— Ви сте много ценен във висшите среди, господин д'Аверни. Знаете ли?

— А! — каза Раул. — Имало е случаи да правя услуги на тия господа.

— Казаха ми това... впрочем без подробности.

— След някой и друг ден, когато ще имаме време, ще ви дам подробности. Животът ми не е бил лишен от известен чар.

С една дума, видимо всичко отиваше на добре, а и известни проблеми вече бяха уяснени. Така ролята на Фаустин не изглеждаше вече тайнствена. Връзката ѝ с Калиостро беше съвсем далечна. Случаят я беше довел във Франция само поради любовта ѝ към Симон Лориан и без да знае, я беше забъркал в интригите на стария Бартелми и сина му. Беше просто влюбена жена, която нямаше друга цел, освен да отмъсти за човека, когото бе обичала.

От друга страна, сигурната смърт на Калиостро радваше Раул и нищо не даваше повод да се мисли, че отвратителната заповед, подписана едно време от нея, се отнасяше за Фелисиен. Заклинанието против Раул би успяло само ако беше ръководено от Калиостро, ала вече не можеше да даде положителен резултат, понеже бе водено от незначителни личности като Бартелми и сина му. Фактически Раул изведнъж се намери пред един младеж, който може би беше негов син, но може би и не беше, а той вече не притежаваше никакво средство, за да стигне до истината, тъй като съдбата беше заличила Бартелми и Симон Лориан. Най-вероятно никой на тоя свят не знаеше истината.

Така изминаха три седмици.

Една утрин Раул научи, че Фелисиен е освободен.

В единадесет часа момчето позвъни и поиска позволение да дойде, за да си прибере вещите.

След обяд Раул, скитайки около голямото езеро, съгледа Ролан и Жером на една пейка на острова. Беше хубаво августовско време, с освежителен северен ветрец, който дори не поклащаше клоните на дърветата.

За пръв път Раул видя двамата да разговарят. Особено Жером говореше с оживление. Ролан слушаше, отговаряше кратко, после пак слушаше с очи, впити в цветята, които държеше в ръка.

Те млъкнаха. След минута Жером се обърна към момичето и каза още нещо. Тя поклати глава, погледна го и леко се засмя.

Раул се завърна в „Клер Ложи“, без да бърза, но развълнуван от мисълта, че ще намери там онзи непознат, който тъй бързо бе заел

толкова голямо място в живота му и към когото не чувстваше никакво влечение. Симпатията му към Фелисиен никога не е била голяма, а още по-малко сега, когато младежът можеше да пожелае правото си на нежност.

Във всеки случай нямаше да допусне Фелисиен само да си прибере вещите и да му стисне ръка. Не, искаше най-напред да се обяснят, а по-късно да заживее с него, за да има време да го изучава. Нямаше значение дали Фелисиен му беше син или не — той искаше да знае дали момчето ще се стреми да му се представи като негов син. И дали беше съучастник на Бартелми и Симон Лориан? Дали и той беше посветен в заговора? Досега всички данни потвърждаваха това. Но най-силното доказателство щеше да му даде сам момъкът чрез делата и думите си.

— Дойде ли господин Фелисиен? — попита той градинаря.

— Преди четвърт час, господине.

— Здрав?

— Изглеждаше разтревожен. Веднага се затвори в павилиона.

— Чудно... — промърмори д'Аверни. Той се завтече натам.

Вратата беше заключена.

Неспокоен, Раул заобиколи, бутна прозореца на стаята му и като не можа да го отвори, се послуша.

Отвътре дочу стенания.

Той счупи едно от стъклата и завъртя дръжката. После скочи вътре, като разтвори пердетата със същия замах.

Фелисиен, клекнал до един стол, с клюмнала глава, държеше на врата си окървавена кърпа. На земята до него имаше револвер. „Ранен“ — помисли си Раул. Младежът се опита да каже нещо, но припадна.

д'Аверни коленичи бързо, прислуша сърцето, огледа раната, опита револвера. „Искал е да се самоубие, но ръката му е трепнала и раната едва ли е много сериозна.“

Докато му даваше помощ, той гледеше бледото лице на момчето и куп въпроси напиреха на устата му: „Дали ти си моят син и синът на Клер д'Етижу? Дали си крадец и престъпник, съучастник на двамата умрели бандити?... И защо поиска да се самоубиеш, нещастнико?“

Пет минути по-късно слугите заобиколиха ранения.

— Мълчание по станалото! — заповяда Раул. Той написа няколко реда на един лист за писмо:

Фаустин,

Фелисиен направи опит да се самоубие. Никому нищо не казвайте и елате да се грижите за него. Не искам лекар. В клиниката кажете, че някой има нужда от болнична сестра.

д'Аверни.

Запечатата писмото и го изпрати в клиниката по шофьора си. Когато автомобилът доведе Фаустин, Раул я чакаше пред вратата на павилиона.

— Никога ли не сте се срещали с него?

— Не.

— Симон Лориан не му ли е говорил за вас?

— Не.

— Не е ли идвал в клиниката, докато Симон се бореше със смъртта?

— Той не ми обърна по-голямо внимание, отколкото на коя да е друга сестра.

— Добре. Не му откривайте коя сте и кой съм аз. Тя влезе.

ЧАСТ ВТОРА
ПЪРВАТА ОТ ДВЕТЕ ДРАМИ

I ГОДЕЖ

Така в продължение на шест седмици положението се бе изменило постепенно в посока, която даваше свършено друг обрат на нещата.

Както Раул д'Аверни беше предусетил още в началото, две съвсем различни драми се бяха преплели. Два пътя бяха се пресекли в една точка и това се дължеше само на случайността. Един ден Раул д'Аверни пристига във Везине по следите на някой си, който носи пачките банкноти, купува там някакво имение, разчитайки да покрие разносните си по покупката и настаняването си там с откраднатите пари. Тази поредица от действия довежда на същото място Бартелми и сина му, които, готвейки шантаж против Раул, се избиват, като открадват преди това пачките банкноти, скрити в „Оранжерията“.

В този ден и там именно е пресечната точка на пътищата. Друга драма, вече задвижена, съвсем независеща от първата, довела Елизабет Гаварел пред същата тая „Оранжерия“ в момента, когато Бартелми е свършил работата си. И изведнъж всичко се преплита, така тайнствено се усложнява, че съдебната власт се оказва сред гора от сенки.

„Днес — казваше си Раул — всичко това е ясно и очертано от мен. Двете афери подчертано се различават. С втората (шантажа на Бартелми) е приключено чрез смъртта на Бартелми и Симон, чрез арестуването на Тома Льобук и чрез изповедта на Фаустин. Аферата на сестрите Гаварел, която ме интересува само косвено, е следяна, без да може да се предвиди развързката ѝ. Остава Фелисиен, чието неопределено положение сякаш се вмества и в едната, и в другата.“

И д'Аверни повтаряше замислено:

„Остава Фелисиен, предметът и главното условие за един шантаж, чиито организатори изчезнаха... Неясна личност с хладна и безлична външност, будеща безпокойство, в която перипетиите на аферата Бартелми са оставили цялата си тайна. Тази тайна няма да бъде разбулена, ако не разгадае драмата на двете сестри. С какво е намесен в нея? И кой е той? Хората така безпричинно не се избиват.

Съществува значи нещо много мощно, нещо, което го е смутило и го е довело до границата на смъртта. Кое е то? И какво иска той от мен?“

С какъв остър поглед го наблюдаваше сега при всяко от посещенията, които Раул правеше в павилиона! И как искаше да му говори! Треската беше минала, Фаустин вече не превързваше раната. Но Фелисиен беше отпаднал, потиснат, като че ли причината за страшното посегателство продължаваше да го измъчва.

Един ден Фаустин, която спеше в ателието, извика Раул.

— Тая нощ някой идва при него.

— Кой?

— Не зная. Когато чух шум, поисках да вляза. Беше заключено. Дълго шушнаха, с интервали от мълчание. И после неизвестният посетител си отиде, без нищо да мога да доловя.

— Значи нямате никакви данни?

— Никакви.

Във всеки случай през следващите дни Раул забеляза резултата от тая нощна визита: Фелисиен вече не беше същият. Лицето му изведнъж засия за нов живот. Той се усмихваше. Приказваше с Фаустин. Искеше даже да рисува портрета ѝ и проектираше пак да се залови за работа.

Раул не се поколеба — след три дни седна при момъка в павилиона, където той почиваше. И подхвана:

— Доволен съм, че оздравяхте, Фелисиен. И се надявам, че отношенията ни ще останат както преди. Но, за да бъдат тия отношения още по-сърдечни, трябва да поговорим откровено. Ето, решението на господин Руслен ви оправда по отношение на фактите, посочени в следствието. Но има и други, отнасящи се по-специално до вас и до мен.

И той запита с приятелска нежност:

— Защо не сте ми казали, Фелисиен, че сте били отгледан в един чифлик в Поату от някаква добра селянка?

Младежът се изчерви и промълви:

— Човек не може лесно да признае, че е подхвърлено дете.

— Но преди това?

— Нищо не помня от преди. Майка ми, която ме осинови и всъщност беше истинска майка за мен, умря, без нищо да ми каже.

Едничкото нещо, дето направи, е, че ми даде парична сума, предадена от някаква дама... Но тя също не ми е била майка.

— Спомняте ли си, че през последните години един човек е отсядал в чифлика?

— Да, приятел... роднина... мисля!...

— Как се казваше?

— Не знаех точно, или не си спомням.

— Казвал се е Бартелми — добави със сигурност Раул. Фелисиен скочи.

— Бартелми?... Крадецът?... Престъпникът?...

— Да, бащата на Симон Лориан. Оттогава този човек не ви е изпускарал от очи. Бил е в течение на всичко, което сте вършили в Париж, знаел е всичките ви адреси. И в края на краищата той ви препоръча на мен чрез мой приятел.

Фелисиен изглеждаше изумен. Раул не снемаше поглед от него, наблюдаваше всичките му жестове, промените по лицето му, които биха издали искреността или фалша.

— Защо? — попита младежът. — Каква е била целта му?

— Не зная. Сигурно е, че Бартелми ви е изпратил при мен с някакво намерение и че синът му Симон е дошъл тук, за да му помогнете да изпълни проекти, замислени против мен. Но какво е било намерението им? Какъв е бил проектът, не можах да открия. Симон Лориан не ви ли е загатвал някога?

— Не... Нищо не разбирам от това.

— Следователно вашето намерение е било само да работите в тая къща?

— Какво друго бих правил? — попита Фелисиен.

Раул се зарадва. Момъкът казваше истината. Той не беше замесен в шантажа, но ако знаеше нещо, нямаше никакви претенции за нищо.

— Друго нещо, Фелисиен: Тома Льобук се обвинява сам, нали? Твърди, че той е човекът, дето е бил видян в лодката през нощта на обира и убийството. Това самообвинение не ви ли учуди?

— Защо да ме учуди? — на свой ред попита Фелисиен. — Не се учудих, тъй като аз не съм. В тоя час аз спях.

Ала този път интонацията не беше същата. Погледът гузно бягаше. Скулите се червяха.

„Лъже — помисли Раул. — А ако лъже за това, лъже и за всичко останало.“

Той се разхождаше из стаята, като удряше с крак. Неискреността на младежа ставаше очевидна. Той беше някакъв лъжец и измамник. Скоро можеше да влезе в правата си на син и можеше да го заплашва както съучастниците му. Неспособен да сдържи яда си, Раул тръгна към вратата. Но Фелисиен се противопостави с плах глас:

— Не ми вярвате, господине — каза той. — Не... не... чувствам го... За вас аз съм тоя, който е дошъл през нощта, за да задигне торбичката с банкнотите, и който може би е стрелял и убил съучастника на Симон Лориан. При тези обстоятелства е по-добре да си отида.

— Не — отвърна Раул грубо. — Искам да останете тук, докато неоспоримата истина бъде установена между нас... В един или друг смисъл.

— Тя наистина съществува в смисъла, в който я установи следователят.

Раул разпалено се провикна:

— Решението на господин Руслен не показва нищо. То беше предизвикано от фалшивите изявления на Тома Лъобук, когото аз открих и подкупих, за да го направи. Вашата роля обаче от самото начало е необяснима. Нито веднъж не почувствах да проблясва у вас тоя порив на искреност или на негодувание, който отваря скритите кътчета на една душа. Вие държите в мрак най-сериозните и най-буйните си дела. Ето например опита ви за самоубийство. Идвате тук, за да си вземете сбогом, нали, и за да се обясните с мен. А ви намирам почти в агония, с револвер в ръка. Защо?

Фелисиен не отговори и това раздражни д'Аверни.

— Мълчание... винаги мълчание... Или пък заобикалки, хитрини като при следователя. Но отговаряйте, дявол да го вземе! Това, което ни дели, е тая стена на мълчанието между вас и мен. Оставете всичко това, ако искате да имате моето доверие. Ако ли не, какво? Аз търся, не вярвам, предполагам, въобразявам си, способен съм да се мамя и да ви обвинявам без право. Това ли искате?

Той го хвана за ръката.

— На вашите години хората се самоубиват от любов. Аз направих разследване на дейността ви в деня на вашия злополучен

опит. Вие отдалече сте наблюдавали Ролан Гаварел и Жером Елмас, които излезли и се отпавили за езерото. Седнали на една пейка на острова. И вие сте видели... това, което аз видях, че между тях имаше интимност, която предварително не можеше да се предвиди. Разпитвали сте градинаря ми и сте узнали, че те се срещат всеки ден. След час сте взели револвера. Вярно ли е?

Фелисиен слушаше с каменно лице.

— Продължавам — каза Раул. — Ролан Гаварел не знам как е узнала за вашия опит за самоубийство. И затова е дошла през нощта преди три дни: да ви види, да ви моли да живеете и да ви увери, че подозренията ви са погрешни. Нейните обяснения ви убедиха по такъв начин, че след тая нощ вие сте щастлив и излекуван? Вярно ли е?

Този път изглежда, че младият човек не можеше и не искаше да отбегне въпросите. Той се поколеба само за начина, по който трябваше да отговори. Най-после каза:

— Господине, аз не съм виждал Ролан Гаварел от деня на събитието и лицето, което идва миналата нощ, не е тя. Моите приятелски отношения с Ролан не биха й позволили подобна постъпка. Още повече при решението, което тя е взела и което ми съобщи по слугата си с едно писмо, връчено ми току-що...

Фелисиен подаде писмото на Раул, който го прочете с растяща изненада:

Фелисиен,

Нещастieto ни свързва, Жером Елмас и мен. Оплаквайки заедно съдбата на нашата бедна Елизабет, ние почувствахме, че нямаме по-добра утеха от тази заедно да останем верни на спомена за нея. Аз съм дълбоко убедена, че тя ни сближава и иска от нас да създадем огнище на самото място, където тя беше тъй щастлива, като мечтаеше за още по-голямо щастие.

Не мога да определя датата на сватбата ни. Трябва ли да Ви кажа, че много неща ме въздържат, че ме е страх да не се излъжа и че до последния момент тоя страх ще ме разколебава? Но тогава как да живея? Нямам повече сили да се боря сама със себе си.

Вие, който ме познавате, Фелисиен, искам да дойдете утре в „Клематитите“, за да ми кажете дали бихте одобрили постъпката ми.

Ролан.

Раул полугласно препрочете писмото и бавно каза:

— Странна авантюра! Това младо момиче е намерило начин да бъде вярно на спомена на своята сестра! Идете да я видите, Фелисиен, дайте ѝ вашата подкрепа. Работата тук не е належаща, пък и вие имате нужда от почивка.

След минутка размишления той се наведе над младежа.

— Не мога да скрия от вас една мисъл, която често ми минава през ума: мисълта за едно споразумение между двамата годеници.

— Разбира се — каза Фелисиен учудено. — Разбира се, че има споразумение помежду им, тъй като са сгодени.

— Да, но то не датира ли от по-рано?

— От по-рано? От кога?

Сричка по сричка Раул изговори следната ужасна фраза:

— От времето, когато Елизабет Гаварел е била още жива.

— А това значи?

— Значи, че клопката, устроена на Елизабет Гаварел два месеца преди сватбата ѝ, е твърде странна.

Фелисиен направи жест на възмущение и извика:

— А, господине, вашето предположение е невъзможно! Аз познавам и двамата, познавам обичта на Ролан към сестра ѝ... Не... не, нямаме право да им приписвате такава подлост.

— Аз не обвинявам. Задавам си въпрос, който човек не може да не си постави.

— Защо да не може?

— Именно поради това, Фелисиен. В тия редове има толкова недобросъвестност!...

— Ролан е създание, изпълнено с честност и благородство.

— Ролан е жена... Една жена, която вече забравя.

— Мен ли забравя?

— Не. Построява огнището си върху обстоятелства... които, изглежда, не са ѝ много неприятни — пошегува се Раул.

Фелисиен се изправи и каза важно:

— Не говорете повече, моля ви, господине!... Ролан е извън всякакви съмнения.

Раул му върна писмото и направи няколко крачки по тревата. Той остана с впечатление, че при постоянство ще може да проникне в тая тъмна, потайна душа, в която съзираше негодувание и бунт. И щеше да продължи, ако не бе чул отварянето на входната врата.

— По дяволите! — промърмори. — Това е инспектор Русо. Какво ли ни носи тая зловеща птица?

Инспекторът приближи до купчината дърва, където стояха двамата, и стисна ръка на Раул, който го посрещна, смеейки се:

— Как тъй! Не сме ли свършили с вас, господин инспектор?

— Как не, как не — отговори Русо с необичаен за него шеговит глас. — Само че когато съдът има да дели нещо с някого, той все си запазва правото...

— На надзор?

— Не, правото на сърдечно внимание. Така, продължавайки моето разследване, дойдох да наобиколя вашия болен.

— Фелисиен-Шарл е много добре, нали, Фелисиен?

— Толкова по-добре! Толкова по-добре! — каза Русо. — Из околността се чува, че имало гърмеж, самоубийство и прочие. По този повод ние даже получихме едно анонимно писмо, написано на пишеща машина! Накъсо сума ти глупости, на които аз никак не повярвах. Невинен човек, чиято невинност е доказана, не се самоубива.

— Разбира се.

— Освен ако не е невинен — подчерта Раул.

— Това е въпрос, който вече никой не повдига.

— Как не?

— Хайде де!

— Точно така. Ето, аз узнах — извинете за средствата на полицията, — че на излизане от затвора вашият млад приятел е телефонираше...

— На мене, наистина...

— И после на госпожица Гаварел, за да я моли да го приеме още същия ден.

— И тогава?

— Тогава споменатата госпожица отказала да го приеме.

— Което означава?

— Че тя не вярва в невинността му... Раул се изсмя.

— Това ли е всичко, което сте извлекли от проклетото си разследване, господин инспектор?

— Вярвам, че да.

— В такъв случай!...

Той му показва пътя към изхода. Русо се завъртя на пети, но като се обърна отново с лице към събеседника си, каза:

— Ах, забравих. На една гара в Париж полицията е намерила куфар, който е принадлежал на Симон Лориан, и в джоба на една от дрехите в куфара открих тая визитна картичка. Виждате, на опаката страна е нарисуван планът на един етаж с кръст от червено мастило. Това е етажът, където бащата на Симон Лориан, приятел на Фелисиен-Шарл, е откраднал банкнотите на господин Гаварел.

— Чие е името на картичката?

— На Фелисиен-Шарл.

Инспекторът поздрави Раул и Фелисиен и нехайно, с присмех си тръгна, добавяйки:

— Второстепенен документ, който ще остане само за мен. Но нали може би ще има последствие...

Раул се впусна подире му и го догони при изхода.

— Слушайте, господин инспектор!

— С какво мога да ви услужа, господин д'Аверни?

— С нищо. Виждате ли там двете греди на оная ограда?

— Да!

— Съветвам ви вече да не преминавате идеалната линия, която ги съединява.

— Но моето полицейско право...

— Вашето полицейско право не може да се прилага, освен ако се държите като вежлив и възпитан полицай, както вашите колеги, а не като арестантски надзирател, злъчен и отмъстителен. Дочуване и поклон.

Раул се върна при Фелисиен, който през цялото време не бе помръднал, нито бе продумал. Д'Аверни каза:

— Вие твърдите, че не сте виждали Ролан?

— Тя отказа да ме приеме.

— И продължавате ли да отричате, че сте направили опит да се самоубиете заради нея?

Младежът не отговори.

— Друго нещо — продължи Раул. — Тази визитна картичка?

— Симон Лориан я е взел някой ден преди пристигането ви.

— А този план на „Оранжерията“?

— Той сам го е начертал. Аз не съм замесен.

— А всичко това, което показва, че все още сте заподозрян от полицията, не ви ли вълнува?

— Не, господине. Срещу мен опитаха всичко и нищо не намериха. Тъй като не съм сторил нищо престъпно, не се безпокоя.

II ТАЙНСТВЕНО ПОСЕЩЕНИЕ

Раул се отказа. Никакво обяснение с Фелисиен не би дало резултати. Никакво заплашване не щеше да накърни безгрижието — състояние, което може би само изглеждаше безгрижие, а всъщност да бе непоколебима устойчивост. С думи не би изтръгнал тайната му. Значи трябваше да действа.

Събитията в началото не спомогнаха за това.

Фаустин се беше завърнала на работа в клиниката. Фелисиен, който преди обядваше с нея в павилиона, вече обядваше в „Клематитите“ и там прекарваше следобедите си.

На петия ден, за да види какво става, Раул също отиде там.

Готвачката му отвори и каза:

— Мисля, че госпожата е на поляната. Ако господинът иска, може да мине през трапезарията, за да отиде при нея.

В хола имаше две врати, Раул влезе в залата. Но вместо да слезе в градината, той хвърли поглед през тюлените пердета, покриващи стъклени врати на студиото. Откри неочаквана гледка. В лявата част на стаята, под обилната светлина позираше Фаустин с напълно открити рамене и голи ръце. Насреща ѝ пред триножника си за рисуване бе седнал Фелисиен.

Тая сцена раздразни Раул и той изпита трънливото чувство на ревността — нещо, което не се помъчи да скрие от самия себе си.

„Мошеничката! — помисли той. — Какво ли прави тук? И какво иска от нея тоя хубостник?“

Виждаше я анфас, но очите ѝ гледаха малко встрани, към широкия отвор, към поляната и езерото. Осветените рамене бяха закръглени хармонично, златистобели. В паметта му още веднъж изплува споменът за блестящата „Фрина“ на скулптора.

Безшумно отвори вратата, любопитен да чуе разговора им, и видя двамата годеници. Ролан и Жером Елмас бяха седнали на перваза на прозореца със спуснати навън крака. Говореха тихо. От време на време Фелисиен-Шарл обръщаше глава към тях.

И Раул доби дълбоко впечатление, че цялата драма на „Клематитите“ и на „Оранжерията“, първата от двете драми, беше там, в студиото, и се разиграваше между четирите лица, които се намираха в него. Безполезно беше да търси нещо извън тия четирима актьори. Трагедията на любов, омраза, амбиция или ревност, всичко кипеше в тая ограничена рамка. И четиримата изглеждаха спокойни и съсредоточени в сегашното си занимание. Но миналото и бъдещето, престъплението и наказанието, смъртта и животът се бяха сблъскали като разюздани противници.

Какво беше участието на всеки от тях в тоя конфликт? Каква роля играеше между двамата годеници Фелисиен, който безспорно беше влюбен в Ролан?

Как Фаустин, болничната сестра, се беше вмъкнала в тая среда? И защо Ролан, от толкова различна класа, я бе допуснала?

Неразрешими въпроси.

След като годениците се изгубиха в градината, Раул влезе полека и когато Фаустин погледна към триножника, го видя над него и над Фелисиен.

Сконфузена и изчервена, тя веднага се покри с един шал.

— Не се безпокойте, Фелисиен — каза той. — Но, Господи, какъв хубав модел имате!

— Възхитителен. Аз съм съвсем недостоеен за него — призна младият човек.

— Значи не се смятате за голям талант.

— Пред такава красота... Раул се засмя.

— А вие, Фаустин? По-приятно ли ви е да позирате в това облекло, отколкото да се грижите за болните в клиниката?

— В тоя момент болните са малко и следобедните ми часове са свободни.

— И вечерите, и нощите ви. Използвайте времето, Фаустин, използвайте младостта си...

Застигна двамата годеници в градината и като наблюдаваше Ролан, ги поздрави с предстоящата им венчавка. Той намери, че тя не е така блестяща като Фаустин, по-малко артистична е, но пък е по-затрогваща, и като Фаустин притежава чара на плътта, на лицето и на формите, което смущава повече от самата красота. Жером Елмас я съзерцаваше с разпалено възхищение.

Тъй като Жером трябваше да довърши деня си в Париж, Ролан и Раул го изпратиха до зеленчуковата градина на „Оранжерията“, откъдето щеше да излезе. Минаха през развалината на зловещите стъпала, чието сгромолясване беше причина за падането на Елизабет и за смъртта ѝ. Изглежда, младите не им обърнаха внимание. Нали всеки ден се разхождаха на това място.

От насрещния бряг на езерото идваше лодка с трима души — Русо и двама от неговите инспектори, единият от които гребеше по дъното на езерото.

— Следствието продължава — каза Жером. — Търсят оръжието, с което раниха Симон Лориан и мен.

Ролан потръпна и прошепна:

— Тоя кошмар никога ли няма да свърши?

Жером се сбогува с нея. Тя и Раул бавно се завърнаха в „Клематитите“. Раул ѝ каза с тон, който подчертаваше интимната му мисъл:

— След сватбата в тая вила ли ще останете да живеете? Ролан отвърна:

— Да, мисля... Но ще направим ремонт...

— Сигурно след пътуване... След дълго пътуване?

— Още нищо не е определено...

Той ѝ зададе и други въпроси. Ролан отговаряше с къси, неопределени изречения и внезапно прекъсна разговора:

— Някой позвъни на входната врата... Но аз не чакам никакво посещение.

В момента, в който стигнаха до площадката, дочуха спор, който веднага се обърна в остра караница. Те разпознаха гласа на слугата Едуар, който викаше бясно:

— Няма да влезете! Докато съм жив, кракът ви не ще стъпи в тая къща.

Ролан премина тичешком през трапезарията. Фелисиен и Фаустин бяха вече във вестибюла. До входа старият служещ се опитваше да препречи пътя на един възрастен господин, който говореше тихичко:

— Моля ви, успокойте се! Искам да говоря с госпожица Ролан. Кажете ѝ, че съм дошъл...

Ролан, застанала на прага, изгледа новодошлия и каза:

— Мисля, че няма да имате честта, господине...
Без нито дума той ѝ подаде картичката си. Тя я погледна и се смути.

Непознатият настоя, като че се боеше от отказ.

— Искам да говоря с вас, Ролан... Тази среща е необходима... Не можете да ми откажете, във ваш интерес е...

Беше прегърбен, с побелели коси, с тънки и благородни черти на лицето и много блед, което показваше болнавест и изтощение.

След малко колебание тя заповяда на слугата:

— Оставете ни, Едуар!... Оставете ни!...

Едуар излезе ядосан. Тогава, обръщайки се към господина, тя каза:

— Съжалявам, че годеникът ми не е тук, щях да ви го представя.

— Наистина, знам, че сте сгодена, Ролан.

— Да, за Жером Елмас.

— Знам, той щеше да се ожени за сестра ви, нали?

— Да, щеше.

— Аз познавах майка му. Той беше дете.

Но Ролан, изглежда, не искаше да продължи разговора пред свидетели и му каза:

— Да се качим в будоара ми, господине, там ще можем спокойно да говорим. Аз ще ви водя.

Тя тръгна напред. Той вървеше бавно, с мъка.

На Раул стигаше само един поглед, за да разбере, че Фелисиен и Фаустин бяха заинтригувани като него и че с нищо не можеха да си обяснят тая визита.

И тримата останаха да чакат, като всеки поотделно се занимаваше с мислите си.

Едва след два часа гостенинът слезе, подкрепян от Ролан. Тя беше със зачервени очи и смутено лице.

— Тогава, Ролан, венчавката ви... кога ще бъде?

Тя отвърна ясно, като че бе взела внезапно решение:

— След двадесетина дни. Необходимо е време за поканите.

— Бъдете щастлива, Ролан!

Целуна я по челото. Тя заплака, после се освободи леко и го заведе до вратата.

— Бих ли могла да ви съпроводя?

— Не, гарата не е далече. Предпочитам да отида сам. До скоро виждане, Ролан. Бих бил щастлив да ви видя у дома! Обещахте ми, но не се бавете много.

Той не се обърна. Младата жена го изпрати с поглед, затвори вратата и влезе замислена в студиото. Без да чака повече, Раул бе излязъл от „Клематитите“ с намерение да проследи непознатия, за да събере сведения, но скоро го съзря на алеята, подпрян на ръката на един служещ, облечен като шофьор. До шосето чакаше частен автомобил. Шофьорът помогна на непознатия да се качи и те заминаха. Раул можа само да забележи, че автомобилът беше много напращен, като че идваше от дълъг път.

Към седем часа д'Аверни настигна Фаустин, когато тя излизаше от клиниката.

— Нищо ли не се знае за този човек? Ролан нищо ли не каза?

— Не.

— Дявол ви взел! — подвикна той. — И да ви бяха казали, вие не бихте продумали нито думица! Нека. Аз и сам ще се справя. Няма да е много трудно. И още малко истина ще се прибави към онова, дето вече съм открил. Напредваме, Фаустин.

Той ѝ каза с още по-сух и нападателен тон:

— Друго нещо. Каква роля играете в „Клематитите“? Ето ви като домашна приятелка. На какво основание? Какво ви свързва вас, четиримата? За да завъртите главата на Фелисиен ли сте толкова щедра? Спрете, моя малка! Иначе ще отвлека младежа, и то ще бъде на ваши разноски.

Тя не се разсърди и се засмя.

— Помъчила ли съм се да ви се харесам?

— Бога ми, не.

— А при това ви харесвам.

— И как още! — каза смекчено той и на свой ред се засмя. — А, може би и затова малко си губя ума.

Същата вечер и на другата заран Раул направи проучване, което го заведе на двадесетина минути път с автомобил пред едно старопиталище близо до Гарш. По негово искане доведоха в чакалнята дядо Станислас, добър, треперещ, превит на две старец, комуто той изложи целта на посещението си.

— Вие сте родом от Везине. Там сте живели близо четири години като прислужник на бащата на господин Филип Гаварел, сегашния стопанин на „Оранжерията“. Не се лъжа, нали? И тъй като общинското управление във Везине ви е включило в числото на тия, които ще получат помощи, аз съм натоварен да ви предам сто франка.

Последваха пет минути излияния и час бърбене за Везине, за жителите му и лицата, посещаващи „Оранжерията“, за живеещите в съседните вили. А Раул знаеше точно какво да разпитва за тези лица.

Той знаеше, че бащата на Елизабет и Ролан, Александър Гаварел, брат на чичо Филип, не се е погаждал с жена си. Скитал и тя била нещастна. Бил ревнивец, който в края на краищата сигурно е имал и причини да ревнува, тъй като един далечен роднина често обикалял госпожа Гаварел.

— Накратко казано — разправяше Станислас, — имаше разпавии, които се чуваха в „Оранжерията“, и един ден, когато госпожица Елизабет навършваше три години, господин Александър изпъди братовчеда на госпожата; даже се сбили във вестибюла, така че прислужникът Едуар, мой другар, е трябвало да издърпа господаря си. А как викаха!... У нас, в кухнята, се говореше, че истинският баща на госпожица Елизабет е братовчедът Жорж Дюгривал.

— Но в семейство Гаварел отношенията се подобриха, нали? — попита Раул.

— Донякъде. Даже след три години имаха друго дете, госпожица Ролан. Само че бащата пак заживя разгулно и умря от кръвоизлив след един гуляй в Париж.

— А след това виждахте ли братовчеда?

— Никога. Обаче всяка година до смъртта си госпожа Гаварел заедно с дъщерите си летуваше на морския бряг, на двадесетина километра от Кан, където сега живее господин Жорж Дюгривал, братовчедът на госпожа Александър. Даже у нас, в кухнята, разправяха, че хората много пъти са ги срещали на плажа с госпожата, без малките, разбира се. И готвачката в „Оранжерията“ каза веднъж:

— Ще видите, че той ще остави цялото си богатство на госпожица Елизабет. Говореха, уговорено било от по-рано между него и госпожа Александър. А госпожица Елизабет ще има голямо богатство...

Раул бе очарован от находката си. Колкото повече мислеше върху това, което узна напоследък, толкова повече разбираше важността на получените резултати. Тоя семеен конфликт излъчваше все повече и повече светлина. Всички сплетни, както той предчувстваше от самото начало, почваха да се изясняват.

Той прекара следобед и другия ден в „Клематитите“, където изпита въпреки хубавия прием, който му оказваха, същото чувство за самота и за същата трогателна атмосфера. Всеки живееше, затворен в себе си, със собствените си мисли и в името на собствената си цел. За какво мислеха всички тия хора? От време на време Ролан и Жером разменяха нежни погледи. И от време на време Фелисиен се отвръщаше от Фаустин и портрета, който рисуваше, за да проследи Ролан и годеника ѝ:

— Документите ви готови ли са, Жером?

— Разбира се.

— И моите. Днес сме вторник, седми. Да определим сватбата за осемнадесети, искате ли?

Жером взе ръката ѝ и я целуна с въодушевление, в което прозираше пламъкът на любовта. Тя се усмихна и затвори очи.

Фелисиен работеше усърдно.

Раул си каза: „Осемнадесети септември, това е след единадесет дни. Дотогава трябва всичко да се разкрие и от техните страсти да изплува истината, още тъй неясна и далечна.“

Вече не стана въпрос за онова тайнствено посещение у Ролан. Коя беше причината? Защо тя, тъй неприязнена в началото, изглеждаше толкова развълнувана при изпращането? И дали Жером Елмас бе в течение на нещата?

В събота, единадесети септември, Раул бе повикан от Ролан в „Клематитите“, където в три часа щеше да дойде инспектор Русо за важно съобщение. Младата стопанка желаше Фелисиен-Шарл и господин д'Аверни да бъдат свидетели.

Раул бе точен за срещата, както и Фелисиен. Фаустин не се яви.

Съобщението на инспектор Русо бе кратко. Преструвайки се, че не забелязва присъствието на Раул и Фелисиен, той се обръщаше само към Ролан и Жером.

— Ето няколко анонимни писма, които получихме. Всички са написани на пишеща машина, много несръчно, при това всичките са

пуснати през нощта в пощенската кутия във Везине. Моето разследване за хората, имащи пищеци машини, сигурно ви е известно, защото тая сутрин върху куп отпадъци, на три километра отгук е намерена една стара машина. Вчера за последен път някой си е послужил с нея и вечерта в префектурата пристигна писмото, чието съдържание ще ви моля да чуете:

На алеята, на която Симон Лориан бе ранен през известната нощ, се намира необитаемо от месец имение, върху чиято ниска стена има желязна ограда. През пръчките на оградата се вижда кърпа, паднала върху шумата от дърветата. Може би ще е добре да се провери произходът на кърпата.

— Последвах дадения съвет — продължи инспекторът. — Тази кърпа, ето я, е изцапана и мокра от дъжда и росата. Лесно е обаче да се забележи дългата, ъглеста и червеникава следа, която е оставил окървавеният нож, изтрит с нея. Има само един инициал, както обикновените кърпи, купени от магазините: буквата „Ф“. Тъй като сте тук, господин Фелисиен-Шарл, моля, вашата кърпа?

Фелисиен послушно подаде кърпата си. Русо сравни двете.

— На тая няма инициали. Но може да се направи заключение: същото фино платно и същите размери. Благодаря! Тия вещи ще бъдат оставени при следователя и експертизата ще установи дали петната са от кръв. В случая обвинението против лицето, нанесло удара на Симон Лориан и преди това ранило господин Елмас, ще бъде сериозно.

Инспекторът не каза нищо повече, поздрави годениците и излезе.

— Драги ми, Фелисиен — забеляза Раул, ставайки, — събитията не чакат. Полицията вече не само се съмнява по отношение на вас. След няколко дни господин Руслен ще ви повика в кабинета си и тогава...

Фелисиен не отговори. Той като че ли мислеше за нещо съвсем друго.

Раул го ненавиждаше.

* * *

Вечерта след вечеря, като ходеше в тъмнината около градината, той долови откъм булеварда леко подсвирване, след това видя силуета

на жена, която вървеше покрай езерото и се отдалечаваше вляво, по посока, противоположна на „Клематитите“.

Раул помисли, че подсвирването е сигнал. И наистина, скоро Фелисиен излезе от павилиона. Отвори тихичко вратата на оградата и зави също вляво.

Раул пък мина през „Клер Ложи“ и се измъкна през изхода на гаража.

Той съзря по пътеката край езерото два силуета, които се отдалечаваха. Още не беше много мрачно, затова можа да познае Фелисиен и Фаустин. Те говореха въодушевено.

Отдалече ги проследи.

Те минаха по моста и седнаха на същата скамейка, където беше видял Ролан и Жером Елмас.

Тъй като бяха гърбом, можа да се приближи до тях на тридесетина метра. Видя, че Фелисиен беше в ръцете на Фаустин и че главата му почиваше върху рамото на младата жена.

III ОТВЛИЧАНЕТО

Грубата реакция на инстинкта веднага би хвърлила Раул към двамата влюбени и би му донесла незабавно удовлетворение, ако хвърлеше Фелисиен във водата и удареше Фаустин. Той обаче не предприе нищо и след две-три стъпки застана неподвижно.

Не бе дошъл часът за гневни избухвания, нито пък за необмислени нападения. Към Фаустин, освен желание да я има, той не бе изпитвал ни най-малко чувство на любов. Затова в момента, предвещаващ бурята на развързката, той не би се отдал на преживяване, предизвикано от лудо самолюбие, което може да го разстрои. Фактите малко по малко се подреждаха в разсъдъка му, въпреки преплетеността им, но ако той се намесеше неочаквано, можеха пак да се объркат.

Пред него най-силно изпъкваше образът на Калиостро. Бащата и синът, изправени един срещу друг, борещи се за едно и също създание — каква победа би постигнала мъртвата!... С каква отвратителна точност би се изпълнило отмъщението, което тя бе поверила на съдбата!...

Раул се завърна у дома. Затвори оградата и постави един уред, с който никога не си служеше и който при отваряне задействаше електрическия звънец.

След половин час звънецът иззвъня — Фелисиен се беше завърнал.

Раул заспа...

Цялата заран той мърмори против момъка, когото все повече намразваше. В тоя момент, въпреки всичките очевидни противоречия и невероятности, той беше склонен да допусне съучастничество на Ролан и Жером в събитията. Проектите на двамата годеници може би се опираха на тая тъй подозрителна история за Дюгриваловото наследство. Д'Аверни се разходи набързо, обядва и реши да отпътува до Кан, за да получи там сведения за Жорж Дюгривал, по възможност да го срещне или да осъществи нощна визита у него.

Но тъкмо когато тръгваше към автомобила, телефонът го накара да се върне в „Клер Ложи“. Жером Елмас го молеше незабавно да отиде — да не губи нито минута. Младежът изглеждаше отчаян.

След две минути Раул пристигна. Жером, който със слугата го чакаше на прага, продума задъхано:

— Отвлечена!...

— Кой?

— Ролан. Отвлечена от този негодник.

— Кой негодник?

— Фелисиен-Шарл.

— Хайде де! — възрази Раул, още виждащ Фелисиен в ръцете на Фаустин. — Със съгласието на самата Ролан ли?

— Вие сте луд — извика Жером, негодуващ. — Отвлечена насила! С автомобил! Ще ви обясня... помислих веднага, че само вие бихте могъл...

Той скочи върху седалката.

— Но по кой път? — попита Раул.

— Към Сен Жермен. Нали, Едуар? Видя ли ги?

— Да, Сен Жермен — потвърди прислужникът. Автомобилът на Раул потегли.

След триста метра те се отбиха вдясно по шосе „Национал“ и преминаха Сена. Шосе номер сто и деветдесет беше посоката към Руан, към Нормандия...

Жером проклинаше извън себе си от ярост.

— Тя не се съмняваше. Нито пък аз... Той беше докарал от Париж автомобил, уж да го купи. Възползва се от това, че бях в градината, за да ѝ предложи да опита колата... И тя се качи. Сигурно е поискала да слезе, но той е включил двигателя. Тя е надала вик, който чухме и аз, и Едуар, ала колата беше вече далеч.

— Каква кола?

— Кабриолет.

— Нещо особено?

— Жълт.

— Кога са заминали?

— Преди десетина минути.

— Ще ги настигнем. Фелисиен кара лошо.

Раул пое по пътя за Сен Жермен, но внезапно зави към Версай.

— Десет-дванадесет километра в права посока, после ще променим.

— Защо?

— .ЪЙ~ [???

— Мисли си... Фелисиен е отгледан в Поату... И понеже не знаем нищо с точност, трябва да предотвратим риска от разминаване. Предполагам, той ще се приюти там, където му е познато. Посоката на шосе номер десет отговаря на предположението.

— Ако се лъжете?

— НИЩО.

Вихрено преминаха през площад д'Арм във Версай и префучаха през Сен Сир и Трап.

— Би трябвало вече да видим жълтата кола. Сигурно Фелисиен препуска с всички сила.

— Но вие сигурен ли сте?

— Съвършено сигурен съм. Ние вземаме по сто и десет в час. С тая скорост трябва да ги настигнем преди Рамбуйе...

Той беше очарован от внезапния си успех. Какъв реванш за такъв кратък срок. Фелисиен, който с нищо не можеше да избегне поражението и смешното си положение!

— Сигурен ли сте? Сигурен ли сте? — възрази Жером. — А ако сте тръгнали по грешен път?

— Невъзможно е... Гледайте, не са ли тези там?... Дето навлизат в гората?

— Да! Да! — извика Жером. И почна разпалено да бърби:

— Нещастникът! Аз знаех, че я обича... Ролан... Той винаги я е обичал. Още от началото се въртеше около нея. От времето на тая бедна Елизабет... И тя беше забелязала това... Той е обаче, казвам ви го, господине... Комедиант... Крие се, преструва се, че ухажва Фаустин, пък аз чувствам омразата му към мен... дивата му ревност. Когато му съобщих за сватбата ни, колкото и да се преструваше, трепереше от яд. Той я обича. Ах! Ами ако избяга?... Току-виж избягал и Ролан не може да се отърве от него. Карайте по-бързо!...

В дъното на душата си Раул изпитваше смътно удовлетворение, но го скриваше. Наистина тоя Фелисиен понякога е интересен. Сред безпокойствата, преследванията от полицията с какво се занимава? Да съблазни Фаустин и да отвлече Ролан. Вместо да се брани и да се

предпазва от опасността, той се бори и напада, пък каквото ще да стане. Парцаливко неден. Каква дързост.

При Рамбуе дългата павирана и извита улица ги накара да забавят ход, още повече че там се откриваха два пътя.

— Да тръгнем наслуки — каза Раул.

Жером, който вече не се контролираше, се изплаши.

— Подлецът! Хубаво бях казал на Ролан да се пази! Прикрит... лицемер... Без да гледаме всичко останало... Аз имам свои предубеждения по всички тия истории в „Оранжерията“... Ах, ако можех да го пипна!

Той протегна напред юмруците си. Раул помисли, че е висок, силен, стабилен — бойка натура, и че би могъл да смаже Фелисиен, който беше по-нежен и не тъй мощен на вид. Но нищо не можеше да попречи на Раул да отиде докрай и да настигне беглеца, чието поражение желаше.

И внезапно след един завой жълтата кола се показва на триста-четиристотин метра. Автомобилът на д'Аверни като кон в последния етап в надбягванията в същия миг удвои скоростта си. Никакви препятствия и никакво разстояние не можеха вече да попречат на залавянето на похитителя.

Застигането не стана постепенно. Разстоянието бе взето отведнъж. Колата на Раул изпревари другата и я накара да убие скоростта, за да избегне катастрофата. После я застави да спре на петдесет метра.

Напред и назад по пътя не се мяркаше никой.

— Ще се борим! — извика Жером, скачайки на пътя.

В това време Фелисиен се показва от вратата на своята кола. Вече слязла, сред шосето се клатушкаше Ролан. Жером, който отначало се втурна за разправа, почна да стъпва тежко като боксьор, който се готви да нападне. Фелисиен не мърдаше.

Момичето поиска да се хвърли помежду им, ала Раул д'Аверни се намеси и я хвана за раменете.

— Стойте там!

Тя направи опит да се освободи.

— Но те ще се сбият.

— А после?

— Не искам, той... Той ще го убие...

— Успокойте се... Искам да зная...

— Това е ужасно!... Оставете ме!...

— Не — каза Раул. — Искам да знам дали ще се уплаши... Ролан се извиваше в ръцете му, ала той я държеше здраво, като внимателно наблюдаваше Фелисиен. Но Фелисиен не се уплаши. Даже бе чудно, че се усмихваше. На лицето му имаше предизвикваща и подигравателна усмивка, изпълнена с презрение и безгрижност. Възможно ли е?

На два метра от него спря Жером Елмас и изръмжа на два пъти:

— Махай се!... Махай се!... Или...

Другият сви рамене. Засмя се още повече и не си направи труд дори да се брани.

Още една крачка и Жером се втурна с цялата сила на мощното си тяло, удряйки го с юмруци по главата. Фелисиен с едно движение се отдръпна, за да избегне удара.

Жером отскочи, обърна се и каза:

— Не мърдайте, Ролан, работата е наред.

Започна един боксов сеанс, разпален и ожесточен. Фелисиен се беше навел, но не отстъпваше нито крачка. След първата схватка Жером сигурно почувства, че нищо не ще постигне, затова се нахвърли върху противника си, хвана го и почна да го души с всички сили, като се мъчеше с тялото си да го повали на земята. Фелисиен се възпротиви за момент, извивайки се назад, с почти пречупен кръст. После предпочете да падне, като повлече върху себе си и Жером Елмас. Момичето се бунтуваше и крещеше. Раул й запуши устата.

— Мълчете!... Не е страшно... Ако някой извади оръжие, аз съм тук. Отговарям за всичко.

— Отвратително! — промълви тя.

— Не... Трябва да се свърши...

Двамата се търкаляха по земята, по прашната трева. Развързката беше близка — Фелисиен изглеждаше слаб. Стана обаче тъкмо обратното на това, което се очакваше. Фелисиен стана, изтърси дрехите си с длан, а Жером стенеше неподвижен.

— Дявол! — захили се Раул. — Отлично изиграно.

Той се завтече към победения, наведе се и разбра, че го болеше само ръката.

— След минута ще станете — каза той. — Но ви съветвам да не отивате по-далече... с такъв мерзавец като тоя.

Фелисиен бавно се отдалечаваше. Лицето му не изразяваше нито възмущение, нито удоволствие и човек не би могъл да предположи, че той току-що беше съборил най-омразния си съперник. Отиде при Ролан, без тя да го упрекне и без той да ѝ заговори...

А тя, освободена от ръцете на Раул, изглеждаше неспокойна и нерешителна. Погледна двамата млади мъже. Погледна и Раул. По пътя бавно приближаваше автомобил. Беше празно такси, което се връщаше в Рамбуйе. Тя даде знак на шофьора, уговори се с него и се качи. Жером, вече станал, махна с ръка и влезе при нея. Таксито тръгна.

Инцидентът като че ли беше без значение за Фелисиен. И докато се готвеше да се качи в колата си, Раул каза:

— Приемай комплиментите ми! Хубав замах на джиу-джицу. При това класически. И тъй добре изпълнен... извиването на ръката... Къде сте научили това?... А каква вещина на боксьор! Поздравявам ви още веднъж и заслужено, като се имат предвид ръстът и теглото на Жером.

Фелисиен направи жест на безразличие и отвори вратата. Д'Аверни го възпря.

— Продължавате да ме учудвате, Фелисиен. Какъв особен характер! Обичате Ролан толкова, че си губите ума по нея и я отвличате, а ето че изведнъж я изоставяте на противника си, без вече да ви е грижа за нея.

Момъкът промълви:

— Те са сгодени.

— Но тъкмо затова трябва да се бориш докрай. Фелисиен се обърна с лице срещу Раул и му каза учтиво, но подчертано ясно:

— Бих се борил докрай и може би щях да спечеля, ако вие не бяхте се застъпили така за Жером. И вие, господине, ги смятате за сгодени. За вас аз съм натрапник, когото преследват като крадец. Сега не остава друго, освен нещата да си вървят по своя път. Каквото ще да бъде...

Загадъчни думи, както и всичките постъпки на тримата млади, както и държанието на Ролан. Докато Фелисиен се отдалечаваше, Раул дълго размисля. Нови данни се прибавяха към ония, чието значение той беше открил. Оформяха се в съзнанието му съвсем нови подозрения. Истината ставаше все по-осезаема и по-логична. Нищо по-палецо не би имало от това разсейване на мъглата! Вместо да се

завърне в Париж, той продължи пътя си, завивайки на северозапад. Чувстваше се бодър и не можеше да потисне смеха си, избухващ от време на време. Не можеше и да спре да си бърби:

— Значи човек на спорта? Съвършен атлет? Под външността на архитект, зает единствено с работата си — и мускули, и нерви, и воля, и кураж, и дързост. Очарователен момък! С няколко урока, които ще му дам по джиу-джицу, по бокс и по ловкост, ще направя един съвършено почтен господин. Я виж, стари Люпен, такъв син не ще е толкова лош, колкото ти си го мислеше. Ще опитаме, стари Люпен!

Раул забърза. Животът ставаше по-светъл. Наистина делата на младия Фелисиен ставаха по-добри...

Нанкур... Еврьо... Лизьо...

Към осем часа Раул спря пред един голям хотел в Кан, извади от багажника на колата пътна чанта, винаги пълна, и вечеря.

Същата вечер започна проучването си за Жорж Дюгривал, стария приятел на госпожа Гаварел и предполагаем баща на Елизабет.

Беше неделя, дванадесети септември. Идващата събота Ролан щеше да се омъжи за Жером Елмас.

IV

СИНЯТА КУТИЯ ЗА СКЪПОЦЕННОСТИ

Жорж Дюгривал винаги беше живял в охолство. Богатството, което се крепеше на огромни дялове в минни сдружения и нормандски леярни, му позволяваше да се интересува от отглеждане на коне, да притежава собствен конезавод и малка конюшня там, където ставаха областните състезания с коне.

Живееше сам със слугите си в стара собствена постройка, каквито още се срещат в старинния и живописен Кан. Фасадата, по която имаше скулптури от регентството и чиито високи прозорци бяха запазили стила на времето, се намиреше на тиха, немногочислена улица. Раул мина по нея още същата вечер. Три от прозорците бяха отворени до късно през нощта. Единият беше на жилището на портиерите, а другите два на първия етаж, полузакрити с пердета, изглежда, бяха на спалнята.

Първата мисъл на Раул беше още на другата сутрин да направи визита на Жорж Дюгривал и да му обясни положението, обаче научи, че човекът, страдащ от неизлечима болест на черния дроб, беше в криза и нямаше шанс да бъде приет.

Осветената стая наистина беше спалнята. Две медицински сестри бдяха денонощно. Портиерът не си лягаше, винаги готов за посрещане и изпращане на лекаря.

„В заключение — си каза Раул — необходимо е нощно домашно посещение, но откъде да се влезе?“

Къщата беше дълга и другата фасада гледаше към двор градина, отделена от успоредната улица с доста висока стена и масивна порта.

Стената имаше близо пет метра височина, а улицата беше от най-оживените в града. Акцията изглеждаше неудобна, дори невъзможна.

Озадачен, Раул се върна в хотела. Като минаваше от вестибюла към ресторанта, той изведнъж спря. Стъписа го най-неочаквана гледка. През витрината на маса в ресторанта съзря Фелисиен и Фаустин. Те разговаряха оживено...

За каква ли тъмна афера се намираха тук? Каква обща работа идваха да вършат двамата, обвързани по силата на свободата и на интимните си връзки?

Насмалко щеше да седне на тяхната маса и да си поръча обяда. Ако не го направи, то бе, защото знаеше с какъв кисел тон и с какъв лош смях щеше да им заговори. Защо ли и той идваше да блуждае около Жорж Дюгривал?

Набързо обядва в стаята си, като същевременно разпитваше лакея.

Двойката пристигнала с нощен влак и заела две стаи. Понеже хотелът бил препълнен, дамата нощувала на втория етаж, а господинът на четвъртия.

Сутринта господинът излязъл сам, а дамата не напускала стаята си.

Раул слезе. Те все още приказваха, наведени един към друг, с вид на хора, спорещи по работа или търсещи най-подходящото решение на някакъв въпрос. Преди да свършат, Раул заспа в една градска градина наблизо до хотела.

След двадесет минути Фелисиен излезе. Беше сам.

През решетката на вратата Раул забеляза решителния му израз. Ясно беше, че младият човек знаеше какво ще прави и се готвеше да изпълни предначертаното точка по точка. Той познаваше целта си и най-сигурното и най-бързото средство за осъществяването ѝ. Нямахше да губи нито минута.

Той се отпрати към оная част на града, където живееше Жорж Дюгривал, но вместо да тръгне направо към къщата, пое по пътя, водещ към успоредната улица, същата, която минаваше край двора градина.

„Най-после какво! — си каза Раул. — Да не мисли да се катери по стената посред бял ден пред очите на всички минувачи и на околните магазинери! Доколкото зная, няма стълба в джоба си. А да счупи бравата, не може по такова време на деня, това е мъчна работа, която привлича вниманието и може да го отведе до постовия полицаи.“

Изглежда, Фелисиен никак не размишляваше, не се безпокоеше от пречките и не избираше между много възможности. Походката му беше пъргава, но не необичайна, което би направило впечатление. Той погледна високата стена и се изправи пред вратата с ключ в ръка.

„Браво — си каза Раул. — Ето човек, изпълнен с предпазливост! Смятайки, че най-лесната и най-обикновената процедура е да отвориш една врата, щом имаш от нея ключ в ръката си, а той притежава тоя ключ. Сиреч господинът най-нехайно влиза в дома си. Кой би се усъмнил?“

Младежът завъртя два пъти и друг ключ, който движеше вътрешната ключалка, и влезе.

На Раул му хрумна мисълта, че макар и Фелисиен да затвори вратата след себе си, не е невъзможно тя пак да се отвори. Да се превърти една ключалка, която не е двойно заключена, е детска играчка. Стига да имаш шперц и сръчност. А той притежаваше и двете. Приложи същия свободен метод, с който си послужи Фелисиен. Премина по улицата, пъкна шперца, поработи с него и... един втори господин най-нехайно влезе у дома си.

Половината от лявата част на двора беше заета от някаква пристройка без етаж, така че от прозорците на къщата не се виждаше нито кой влиза в партера, нито кой излиза.

Раул се промъкна безшумно. Най-напред имаше малък вестибюл и от едната му страна — закачалка, където бяха закачени няколко палта, насреща — изолирано помещение, мебелирано с огромно бюро, рафтове и библиотеки. Навсякъде беше покрито с килими.

В един ъгъл — отворен долап, където бе скрита каса. На колене пред нея бе Фелисиен.

Той беше така погълнат от работата си, че не чу предпазливото влизане на Раул, който преди това бе огледал обстановката, подавайки глава през отворената врата.

И тук Фелисиен действаше със същата ловкост. Без да се колебае, той натисна трите копчета, сякаш познаваше числото на комбинацията, и си послужи с ключ, който отлично свърши работата, като че беше определен за тая брава.

Тежкото стоманено крило се отвори.

Вътре имаше много папки, чиито надписи Фелисиен дори не прочете. Очевидно търсеше друго. Той отмести най-горните, после онези от средния рафт, промушвайки ръка за книжата. Втория път измъкна синьо сандъче, доста голямо, което всъщност търсеше.

Приклепнал, той се пообърна към прозореца, за да вижда по-добре, а това позволи на Раул да не пропусне нито един от жестовете

му. Ето, повдигна капака на сандъчето, което съдържаше половин дузина диаманти. Младежът ги повдигна внимателно един по един и със същите флегматични движения ги сложи в джоба си.

Именно тази флегматичност изненадваше Раул. Тя доказваше, че работата е подготвена по такъв начин, сведенията са събрани тъй добре и мерките така добре са взети, че Фелисиен можеше да действа съвсем спокойно. Той не се вслушваше дори в шума из двора и в къщата. Знаеше, че в тоя час никакво движение не ще го смуги.

„Да се направи от детето крадец“... беше предписала графиня Калиостро. Ако наистина Фелисиен беше посоченото дете, заповедта бе изпълнена. Фелисиен крадеше. Фелисиен ограбваше. И с какво майсторство. Нито едно ненужно движение. Хладнокръвие и последователност. И обмисленост. Арсен Люпен не би свършил работата по-добре. Когато изпразни сандъчето, той се увери, че няма двойно дъно, увери се, че най-долният рафт на касата съдържаше само папки, и се погрижи да я затвори.

Раул, който предпочиташе да избегне срещата, се промъкна към закачалката и се притули зад окачените дрехи. Нищо не беше усетил Фелисиен и той се отдалечи, без да подозира, че е наблюдаван. Премила края на двора и заключи отвън.

Тогавя Раул отиде в голямата стая. Чувството за безопасност у Фелисиен беше толкова силно, че Раул запази и за себе си някакво приятно усещане и седна в едно кресло, за да размисли по-свободно.

„Да се направи от детето крадец“... Волята на Калиостро се сбъдваше. Фелисиен крадете и беше откраднал пред очите на баща си. Какво страшно отмъщение!

„Да, страшно — каза си Раул, — ако това е действително моят син. Но мога ли да предположа, че моят син може да е крадец? Я помисли, Люпен, ти си откровен спрямо себе си, нали? Пък и никой не те слуша. Няма защо да играеш комедии. Ако в дъното на твоето честно съзнание си повярвал даже за секунда, че тоя вулгарен крадльо може да е твой син, не би ли изживял смъртно страдание? Да, нали? Но ти не страдаше, гледайки Фелисиен да краде. Следователно не ти е син. Това е ясно като чиста изворна вода и се обзалагам срещу всеки, който би дръзнал да ми доказва противното... Най-сетне, драги ми Фелисиен, твоите дела отново те принизяват! Можеш да си крадеш, ако това те забавлява, мен не ме интересува!“

И прибави гласно:

— Сега въпросът може да бъде поставен другояче...

Но Раул не си зададе този друг въпрос. Трябваше да действа, не да мъдрува. Налагаше се да огледа чекмеджето на бюрото.

Той насили ключалките, мислейки с насмешка, че когато преравяше чекмеджетата, не изпитваше същото отвращение от този вагабонтски занаят, както това беше, когато се отнасяше за другото. Важното в случая бе да успее. И той успяваше. Една находка го възнагоди — беше от огромно значение.

В един и същи картон, поставен на дъното на едно тайно чекмедже, намери две дюзини писма с женски почерк, неподписани, но подробностите в тях подсещаха за произхода им. Те бяха писани от майката на Елизабет и Ролан и свидетелстваха, че въпреки външните улики госпожа Гаварел е била вярна на мъжа си и след скарването на двамата мъже.

Само много по-късно по някои леки намеци и по нежния тон на кореспонденцията можеше да се предположи, че тя бе отстъпила пред любовта на Жорж Дюгривал. Следователно, ако една от сестрите е била дъщеря на Жорж Дюгривал, то това можеше да бъде само Ролан. Ала този факт никой не го знаеше и никой нямаше право да го твърди. Ролан без никакво съмнение не знаеше тайната на своето раждане и никога не трябваше да я узнае. Опасността от разкриването на това особено много плашеше майката в една от най-ясните фрази, която гласеше: „Никога нищо да не узнае, умолявам ви...“

Раул дълго размисля върху своето откритие, още повече че му бе невъзможно да излезе оттам, откъдето бе влязъл, и трябваше да чака нощта.

Към седем часа той изкачи четирите стъпала, водещи към партера на къщата. Пред него се откри голям салон, почти тъмен, със спуснати завеси, с калъфи по мебелите и пианото. После следваше вестибюл, откъдето започваше стълбата, от която през кръгъл прозорец се виждаше жилището на портиерите.

Към осем часа в къщата се вдигна тревога. Слязоха двама господа и отидоха за лекаря, който, щом дойде, замени няколко думи и се качи горе.

Двамата, облечени доста бедно, поразговаряха с портиера, после, чакайки, седнаха на столове във вестибюла, съвсем близо до

открехнатата врата на салона, където отново зашушнаха помежду си. Раул дочу няколко думи. Бяха братовчеди на Жорж Дюгривал и ставаше дума за здравето на болния, за развързката, която не можеше да се забави повече от една-две седмици. Веднага споменаха за запечатването на работния му кабинет в двора, тъй като се знаеше, че „кутията със скъпоценностите е затворена в касата и в нея има много ценни диаманти“.

Лекарят слезе. Докато двамата си вземаха шапките от съседната стая, за да го придружат, Раул излезе от салона като близък на дома, подаде ръка на лекаря, комуто портиерът бе отворил вратата, и излезе спокойно.

В десет часа вечерта напусна вилата в Кан. Изненадан по пътя от силна буря, придружена от пороен дъжд, той преспа в Гизиво и доста късно сутринта премина моста Пек в низината под възвишението Сен Жермен. Шофьорът му беше там на пост.

— Е, нещо ново? — попита Раул. Другият бързо седна до него.

— Да, господарю, боях се, че ще се върнете по друг път.

— Разказвай.

— Инспектор Русо прави обиск тая сутрин.

— У дома? В „Клер Ложи“? Какво мислиш, че може да ми направи?

— Не у вас, в павилиона.

— У Фелисиен? Той там ли беше?

— Да, завърна се снощи. В негово присъствие претършуваха.

— Какво откриха?

— Не зная.

— Отведоха ли го?

— Не. Но вилата е обградена. Фелисиен не може да излиза. И персоналът трябва да иска разрешение от агентите. Аз предвидих това и предварително излязох.

— За мен не питаха ли?

— Как не.

— Заповед за арест?

— Не знам... Във всеки случай Русо има в префектурата някакви книжа, които се отнасят до вас. И дебнат завръщането ви.

— Дявол да го вземе, много добре си направил, като си решил да ме пресрещнеш. Няма защо да влизам в капана.

После изговори през зъби:

— Какво ли искат? Да ме арестуват? Не... Не... Не ще посмеят. Въпреки това може да обискират... И после?

След момент нареди:

— Върни се. Аз не мърдам от къщата в Ранела, но утре сутринта... След обяд ще ти телефонирам.

— А Русо? Хората му?...

— Ако до този момент не са си отишли, това ще значи, че всичко е изгубено. Тогава се оправяйте. А, още една дума... Фаустин?...

— Говореха за нея... Трябвало да минат в клиниката... наскоро, мисля...

— Оо!... Става сериозно... Бягай!...

Шофьорът си отиде. Раул заобиколи полуострова през Кроаси на Сена, за да избегне минаването по шосе „Насионал“, и се изкачи до Шату.

От пощата телефонира в клиниката:

— Госпожица Фаустин, моля!

— Кой я търси? Каза си името:

— Господин д'Аверни.

Извикаха я.

— Вие ли сте, Фаустин? Аз съм, д'Аверни... Ето... Заплашена сте... Вярвайте ми. Трябва да се скриете. Платете си хотела и ме настигнете извън Шату, по пътя за Кроаси. Не бързайте. Имате време.

Тя не отговори. Но след тридесет минути пристигна с куфар в ръка. Без да си кажат нито дума, те минаха през Буживал и Малмезон. В Ньой Раул попита:

— Къде да ви оставя?

— В Порт Майо.

— Много неточен адрес — пошегува се той. — Вие се страхувате от мен.

— Да.

— Глупости! Всичките ни неприятности идват от недоверието ви. А защо? Мислехте ли, че то ми попречи вчера по същото време да обядвам с вас в Кан, в хотела, в който вие бяхте отседнали, и да присъствам на кражбата на Фелисиен в къщата на Дюгривал? Мислите ли, че това ще ми попречи да успея от вас, Фаустин, да получа това, което никога не съм преставал да желая? Сбогом, мила!

Раул се прибра в едно от убежищата си в Париж, в Ранела, и спа през цялата нощ. На другия ден отиде в префектурата и връчи визитната си картичка на следователя Руслен.

Беше сряда. Ролан и Жером трябваше да се венчаят идващата събота.

V СВАТБА

Макар че бяха изминали няколко минути, откакто бе въведен в кабинета на следователя, Раул още виждаше следите от учудването, което неговото посещение предизвика у господин Руслен. Можеше ли сам господин д'Аверни да се изложи на опасности, които действително съществуваха?

Следователят не можеше да дойде на себе си.

Раул му подаде ръка. Изненадан, Руслен я стисна.

— Това се казва пресилено ръкостискане — каза Раул през смях.

И тъй като другият само се усмихваше, той се пошегува:

— Това е характерното за нашата авантюра. Гледат да ви насилят да сложите ръка на Фелисиен-Шарл. Днес искат да направят същото и с мен.

— Против вас? — натърти господин Руслен.

— Бога ми! Чух да говорят, че инспектор Русо носи в джоба си заповед, която е за мен.

— Покана най-много.

— И това е прекалено, господин следовател. За мен е достатъчно да ми телефонирате: „Драги господине, нуждая се от вашата помощ“. И аз ще се притека. Ето ме. С какво да ви бъда полезен?

Господин Руслен идваше на себе си, развеселен от тоя дяволски човек, който с няколко думи се поставяше в положението на сътрудник. В резултат — господин Руслен изпрати своя архивар в съдебното отделение, за да му осигури веднага, без забавяне, лицето, което той бе повикал. После отговори кисело:

— С какво можете да ми бъдете полезен? Но, Господи, с това да ми кажете всичко, което знаете.

— Ще ви го кажа днес само отчасти, а напълно в събота или неделя. Дотогава да ме оставят свободно да работя.

— Ето, вече два месеца, откакто работите свободно, господин д'Аверни, откакто държите в ръцете си събитията, хвърляте в затвора Фелисиен, после го замествате с Тома Льобук... Не ви ли стига?

— Не, дайте ми още три дни.

— Ще видим. Да говорим първо за Фелисиен-Шарл. Вчера сутринта инспектор Русо, когото бях натоварил да ви призове, като не ви намерил в „Клер Ложи“, помислил, че може да се възползва от отсъствието ви, за да направи нов обиск у Фелисиен-Шарл и в едно скривалище, тайно, специално подготвено. Там открил два предмета: нож и острие на пила. А ние установихме, че тоя нож...

— Извинявам се, господин следовател, че ви прекъсвам — каза Раул. — Но аз не съм дошъл да защитавам Фелисиен-Шарл.

— А кого защитавате тогава?

— Себе си. Да, себе си, комуто, изглежда, вие отправяте известни упреци. И тия упреци са всъщност истински обвинителен акт, който искам да узная. Лъжа ли се?

Господин Руслен се забавляваше.

— Винаги фантазьор, господин д'Аверни. Аз вече не водя разговора, водите го вие... Накъсо, какви сведения желаете?

— Сведения за вашите упреци.

— Добре — каза господин Руслен. — Ето: всички перипетии на тая авантюра, цялото положение на моето следствие, всичките признания и премълчавания на Тома Льобук ми дават доказателства, че в известна степен, която ми е невъзможно да определя точно, и вие сте замесен в тая афера. И позволявам си да ви задам въпроса: лъжа ли се?

— Отговарям ви със същата откровеност: не се лъжете. Но аз работя за вас.

— Като ми създавате пречки?

— Например?

— Вие уредихте да арестуват Тома Льобук и вие му продиктувахте отговорите, нали?

— Признавам.

— Защо?

— Исках да изведа на свобода Фелисиен.

— С какви намерения?

— За да проуча ролята му в аферата. Това, което правосъдието беше неспособно да установи.

— А сега проучихте ли я?

— Ще я разбера в събота или в неделя, при условие че ми оставите свобода на действие.

— Не мога да ви го позволя, докато се намесвате в насока, противна ла моите решения.

— Имате ли друг пример да ми дадете?

— От вчера.

— Какъв?

— Всички имаме основание да вярваме, че госпожица Фаустин, настанена от вас като медицинска сестра в клиниката, която се грижеше за Симон Лориан, е била метреса на същия този Симон Лориан. Вярно ли е?

— Да.

— И така, през деня Русо отишъл в клиниката, за да я разпита. Тя изхвъркнала! Още на обяд е била повикана по телефона от господин д'Аверни. Русо се завтекъл към пансиона, където живеела. И оттам изхвъркнала! В дванадесет и половина е настигнала автомобил. Вашия безсъмнено?

— Моя.

В тоя момент някой похлопа на вратата на кабинета. Господин Руслен отговори:

— Влез!

Влезе снажно момче с Херкулесова структура.

— Викали сте ме, господин следовател?

— Да, за сведение. Но най-напред да ви представя Молеон, съдебен полицейски комисар. Познавате ли комисаря Молеон, господин д'Аверни?

Молеон мълчеше, стъписай, с очи, впити в Раул. Най-последъпи и заговори на пресекулки:

— Но да... но да... По дяволите, това е...

Следователят го възпря, хвана го за ръка и го отведе встрани. Една-две минути говориха оживено, после господин Руслен отвори вратата, казвайки:

— Останете тук, в коридора, Молеон. И повикайте няколко приятели за компания. Във всеки случай мълчание по всичко това! Никому ни думица, нали?

Когато се завърна, почна живо да се разхожда, с трептящ корем върху късите си крака и с опънати мускули на добродушното си лице.

Раул го гледаше, мърморейки:

— Втасах я. Открит съм. Всъщност въпреки малката му грижа за рекламата голямо удоволствие ще му достави да впримчи Люпен... Каква слава!... Но ще поеме ли отговорността върху себе си? Там е работата. Ако може да действа и да сложи подписа си под заповед за арест, никой не може да го възпре... Никой на света!

Господин Руслен отново седна, чукна по масата с ножа за книги и с мрачен, треперещ от вълнение глас каза:

— А в замяна какво предлагате?

— Без фрази, моля! Знаете добре какво трябва да разбирате.

Раул наистина знаеше какво значи тая замяна и в какво се състои спазаряването, та когато господин Руслен повтори въпроса си, той продължи без заобикалки:

— Какво предлагам? Името на лицето или лицата, прерязали двата стълба, които крепяха стъпалата, като предизвикаха по тоя начин смъртта на Елизабет Гаварел; името на тоя, който е ударил, сиреч убил, Симон Лориан.

— Ето тук има хартия. Запишете тия имена.

— След три дни.

— Защо е тази отсрочка?

— Защото тогава ще стане събитие, което ще ми позволи да потвърдя установеното.

— Значи вие се колебаете между двама престъпници?

— Да.

— Кои? Не ви разрешавам да мълчите. Кои?

— Престъпникът е или Фелисиен-Шарл... или пък...

— Или пък?

— Или пък двойката Жером и Ролан.

— О!... — въздъхна господин Руслен, след като през цялото време бе пухтял. — А за кое събитие говорите?

— Сватбата, която ще стане в събота сутринта.

— Но тя няма нищо общо...

— Как да няма? Аз смятам, че тя е невъзможна, ако Фелисиен е престъпникът.

— Защо?

— Защото той лудо обича Ролан и никога не ще приеме да остави една жена, за която е станал два пъти престъпник и която вече е отвлечал веднъж, да принадлежи другиму... другиму, на когото вече е

посегнал. Спомнете си нощта на драмата... И после, не е само любовта...

— А какво още?

— Парите. Ролан в близко бъдеще ще наследи огромно богатство, което ѝ оставя някой си братовчед, който всъщност ѝ е баща. Фелисиен знае и това.

— Ами ако приеме венчавката?

— Тогава аз съм се излъгал по отношение на него. А престъпниците са тия, които ще бъдат облагодетелствани от извършените убийства: Ролан и Жером.

— Ами Фаустин? Нейната роля каква е?

— Не знам — призна Раул. — Но знам едно, и то е, че Фаустин живее само с мисълта да отмъсти за своя любовник Симон Лориан. И ако обикаля около триото Фелисиен, Ролан, Жером, то е защото нейният женски инстинкт я подтиква към тях... Във всеки случай само аз мога да завърша разбулването на фактите. Ако съдът се намеси, свършено е.

Господин Руслен отсече:

— Съдебният следовател е абсолютен господар на решенията си, господине.

— Да, случва се, но преди да ги вземе, трябва да уведоми, че ще ги вземе.

— Кого да уведоми?

Раул не отговори. Руслен беше много развълнуван. Беше почнал отново да се разхожда. Явно бе, че не смяташе да тръгне сам по пътя, който неговият усет му сочеше.

Накрая обаче той отиде до вратата и я отвори. Раул успя да зърне комисаря Молеон, който се разправяше с половин дузина полицаи. Руслен се успокои — надзорът беше добър... И излезе.

Раул д'Аверни остана сам. Минаха десетина минути. Не повече. Мнението на по-висшите или на най-висшия, много високопоставен, до когото господин Руслен отиде да се допита, беше, изглежда, решаващо, защото той влезе в кабинета си намусен — нещо необичайно за него. И започна:

— В заключение...

— В заключение нищо да не се прави до събота — каза Раул, смеейки се.

— Но Фелисиен-Шарл е повече от заподозрян...

— Аз се заемам с него. Опитва ли се да действа, ще ви го предам с вързани ръце и крака. Ако в събота до единадесет сутринта не ви се обади по телефона, значи сватбата ще стане. В такъв случай...

— В такъв случай?

— Елате на другия ден към девет и половина да се поразходите до „Клер Ложи“. Ще бъде неделя, неприсъствен ден. Ще говорим. И ако се съгласите да приемете обяда...

Господин Руслен сви рамене и изръмжа:

— Ще доведе Русо и хората му.

— Както обичате. Но това е съвсем ненужно — каза Раул, смеейки се. — Никога не предавам стоката, ако не е добре опакована и вързана. А, забравих! Имайте добрината да ми дадете няколко реда за Русо, за да спра временно всякакви действия във Везине. Там в края на седмицата всичко трябва да е спокойно.

Победен, господин Руслен взе един лист.

— Няма нужда — каза Раул. — Аз си позволих сам да напиша писмото. Само го подпишете... Да, тоя лист.

Този път лошото настроение на господин Руслен изчезна. Той се разсмя от сърце. Ала вместо да подпише, предпочете да съобщи по телефона на Русо.

В четвъртък Раул и Фелисиен не излязоха извън оградата на „Клер Ложи“. Човек би казал, че всичко, ставащо навън, не представлява никакъв интерес за тях и че животът на другите може да си тече, без те да бъдат принудени да вземат участие в него. Нито пък да го познават.

Те често се виждаха, но само във връзка с инсталациите и декорацията на вилата. Без нито един намек за инцидента в навечерието, нито за утрешния ден. Обискът, новите обвинения, обсадата от полицията — тъй заплашителна, внезапната свобода на действие, венчавката на Ролан и Жером... Всичко това не влизаше в ничия сметка.

И Раул положително не мислеше за това. Фактите със своята бруталност и мистериозност бяха изгубили за него всякакво значение. В ума му задачата беше поставена само от психологическа гледна точка и ако държеше да бъде решена напълно, то беше, защото

характерите на тримата актьори от драмата му оставаха отчасти непознати.

Два месеца той наблюдава целия живот на Фелисиен и въпреки това му бе невъзможно да налучка потайните му дела, тъй като не познаваше нито мислите, нито инстинктите му. А какво знаеше за истинската душа на Ролан и за душата на Жером — неуловими личности, губещи се в мъглата като призраци?

Раул бе говорил на господин Руслен с тая сигурност, която той спонтанно придобиваше винаги в моменти на нерешителност. И следователят се бе преклонил пред тежестта на тая сигурност, както всички се прекланяха пред авторитета на този човек. Всъщност обаче можеше да твърди само онова, до което се беше добрал чрез логичната аргументация, отчасти построена върху интуицията. А то беше, че сватбата на Жером и Ролан щеше да бъде сама по себе си развързка, в която Фелисиен, Жером и Ролан щяха да дадат обясненията си.

До последната минута Фелисиен изглеждаше индиферентен. Сигурно опитът му за отвличане му бе затворил вратата на „Клематитите“ и нямаше да го допусне нито в кметството, нито в черквата. В събота сутринта, когато дойде часът за подписване на сватбените документи в кметството и когато църковните камбани забиха, нито един мускул на лицето му не трепна. А всичко беше свършено. Ролан му убягваше. Тя вече носеше името на другиго. Сватбеният пръстен красеше ръката ѝ.

Дали това бяха преструвки? Или Фелисиен беше дотолкова господар на нервите си?

Раул, който го следеше с усърдие, не забеляза ни най-малка промяна. Младежът си почиваше от обикновената работа и се занимаваше с плановете за декорация със същото безгрижие, сякаш нищо не смущаваше съществуването му.

През деня и пялата вечер Раул продължаваше вътрешния си монолог.

„Ти значи не страдаш. Ти не мислиш за това, което ще стане след малко? Как! Жената, която обичаш, ще принадлежи другиму и ти го приемаш! Тогава защо я отвлече?...“

Смрачи се.

Когато нощта настъпи — черна, гореща, изпълнена с мистерия, — Раул незабелязано излезе от „Клер Ложи“ през изхода за гаража,

обиколи жилището и спря в тъмнината до оградата. Бурни мисли се въртяха в главата му. Той си представяше Фелисиен в Кан у Жорж Дюгривал, приклепнал пред касата, отнасящ скъпоценностите от синята кутия. Припомняше си дуела му с Жером Елмас пред очите на Ролан, която мърмореше: „Ще го убие!“ Възкресяваше и загадъчното държание на Фаустин. Какво беше станало с нея? Защото на драмата, която се играеше, липсваше единият от четиримата актьори. Би ли се отказала Фаустин от ролята, която изпълняваше в мрака?

Някъде удари десет часът. Раул знаеше от слугите, че чичото на Ролан, Филип Гаварел, се бе завърнал от юг заради сватбата; също така бяха дошли синът и снаха му. И Фелисиен навярно го знаеше. Семейната вечеря беше привършена, никой не бе останал в „Клематитите“ освен двамата младоженци. Дали Фелисиен се бе примирил? Нямаше ли да се намеси, да удари врага си, да унищожи господаря на Ролан?

Още петнадесет минути и часовникът удари десет и половина... Раул, скрит зад едно дърво в алеята, чу скърцане по пясъка. Бавни крачки предпазливо се приближаваха. Вратата на оградата тихичко се отвори, после се затвори. Някой пристъпваше.

Беше силуетът на Фелисиен-Шарл. Когато мина край дървото, Раул се втурна тъй, че онзи не можа да го види, хвърли се върху него, обърна го и го повали. Борбата не трая дълго. Нападнат неочаквано, Фелисиен не можа да се противи. Парче плат обви главата му. Въжетата здраво го вързаха. Раул го взе на ръце и го занесе в „Клер Ложи“, завърза го с други въжета за стълбата във вестибюла, омота го с едно перде, което още повече го обезвреди, и го остави там — неподвижен, неспособен за нито едно движение...

И д'Аверни тръгна, вътрешно освободен...

— Свърших с единия от четиримата — си каза.

VI ОМРАЗА

Откакто Раул предположи, че един от близките дни ще го принуди да извърши някакво нощно посещение, той дълго приготвя експедицията си. Вече притежаваше ключ от зеленчуковата градина, която беше от дясната страна на „Оранжерията“. Беше огледал и изучил мястото на железните скоби, задържащи дървената скеля за пълзящата зеленина край страничната фасада на „Клематитите“...

Той се вмъкна в зеленчуковата градина, мина покрай езерото до „Оранжерията“, в която нямаше никаква светлина, и стигна „Клематитите“. Трапезарията и стаята до нея бяха тъмни. Студиото беше напълно осветено, ала там нямаше никой. Ролан и съпругът ѝ сигурно бяха в по-горните стаи, също осветени. Там бяха будоарът на младото момиче, стаята ѝ и зад преградата на стълбата — една голяма стая, приготвена за сватбена. След нея идваше бившият апартамент на Елизабет.

Раул с пипане намери железните скоби на дървената скеля, без голяма мъка се покатери до ъгловата част, където беше банята. По корниза дойде до балкона, общ за тази стая и будоара. Капаците на будоара бяха затворени, но не заключени, а прозорецът — открянат. Той съгледа Ролан гърбом, седнала в едно кресло. Беше сменила сватбената си рокля. Жером сновеше из стаята. Не говореха.

— Добре попаднах — каза си Раул. — Завесата е вдигната.

Рядко през неспокойния си живот беше чакал с такова болезнено нетърпение първите сцени, първите думи даже, които веднага щяха да му разкрият атмосферата, в която се движеха двамата младоженци, душевното им състояние, чувствата им, отношенията им, тайната на тяхното съществуване. Щеше да научи това, което дотогава не беше успял да установи.

След дълго мълчание Жером спря пред Ролан и ѝ каза:

— Как си?

— По-добре.

— Тогава, Ролан... защо не дойде при мен преди малко долу... в нашата стая?...

— Потърпи малко — промълви тя, — трябва да се почувствам съвсем добре.

След пауза, като седна, с лакти върху коленете, с впити очи в нея, той каза:

— Много странно! Ето че сме венчани, а още не разбирам добре...

— Какво не разбираш?

— Венчавката ни... Всичко стана при такива особени обстоятелства! Минах от приятелство към любов, без да си дам сметка... Когато ти заговорих, бях убеден в отказа ти и треперех... А оттогава те обичам така, че вече ми се струва, че когато ти предложих любовта си, не съм те обичал. Той добави по-ниско:

— Не ти се обяснявам в любов... Казвам ти това, защото съм принуден да го направя и със страх, който ми е необясним.

Очакваше отговор, но отговор не дойде. И щеше да продължи, но се обърна и се послуша.

— Струва ми, че чух... в стаята ти шум...

— Невъзможно. Слугите спят в другото крило на къщата на последния етаж.

— Да... да... Ето слушай!

Той стана, ала тя го изпревари, пъкна си главата през отвора на вратата, затвори наново и взе ключа, казвайки:

— Никой. И кой ли може да бъде? Той помисли минутка и каза:

— Ти никога не ми позволи да вляза в стаята ти...

— Не. Това е моминската ми стая.

— А после?

Стояха лице в лице, гледаха се. Жером потърси думата, която му убягваше, но се въздържа и със същия спокоен и нежен глас каза:

— Не се безпокой, мила Ролан! От тая сутрин не си на себе си от това, което научи. Всичко това обаче беше уговорено между нас и аз ти съобщих желанието на майка ми... Спомни си... Майка ми не беше богата и не ми остави нищо освен годежния си пръстен, който никога не се реши да продаде. Тя винаги ми казваше: „Когато се ожениш, направи с жена си това, което баща ти направи с мен. След завръщане от черква ѝ дай тоя пръстен. Но не по-рано. Сложи го на пръста ѝ над

сватбената халка...“ Ти го знаеш, бяхме съгласни... Обаче... Обаче... когато ти предложих пръстена, ти припадна.

Тя промълви:

— Просто съвпадение... вълнението... умората...

— Но ти приемаш ли го от сърце?

Тя си подаде ръката. Един от пръстите ѝ носеше сватбената халка и красив диамант, обкован в злато.

— Халката и пръстенът — каза той, усмихвайки се. — Халката, която аз избрах и която ти дадох...

— Не — отвърна тя.

— Как не? Не си ли сложи ръката в моята?

— Не. Ти ми каза просто: „Мога ли да се надявам, че някой ден ще се съгласиш да се ожениш за мен?“

— И ти ми отговори: „Да“.

— Отговорих „да“, но не сложих ръката си в твоята. Бяха застанали прави един срещу друг. Жером прошепна:

— Какво значи това?... Понякога си съвсем като чужда... А тая вечер... Тая вечер си още по-далече от мене. Възможно ли е това?...

Обзе го раздразнение.

— Я гледай!... Гледай... Трябва повечко светлина. Ръката ти, Ролан, която носи сватбената халка. Сложи я в моята... Имам право да я взема... Имам право да я целуна.

— Не!

— Как! Но това е непонятно!

— Някога целувал ли си я? Позволила ли съм ти да я докоснеш? Да се докоснеш до устните, до бузите, до челото ми или до косите ми?

— Наистина не... наистина не — каза той. — Но ти ми обясни причината. Това беше заради Елизабет... Но сега...

— Нещо изменило ли се е?

— Но най-после, Ролан, ти си ми жена.

— Тогава?...

Той изглеждаше изумен и с изменен глас попита:

— Значи ти би искала?... Ти така разбираш...

Тя произнесе бавно:

— Мислиш ли, че мога да се съглася... в тая къща, където тя е живяла. Където ти си я обичал?...

Той се ядоса:

— Да се махнем! Да отидем където пожелаеш. Още веднъж обаче ти повтарям: ти си ми жена и ще бъдеш моя жена.

— Не.

— Как не?

— Не в смисъла, в който ти искаш.

Той внезапно обгърна шията ѝ с двете си ръце и потърси устните ѝ. Тя с неочаквана енергия го отблъсна, викайки:

— Не, не... Нито една милувка... Нищо...

Жером се опита да я застави, но откри в нея такива сили за съпротива, че веднага отстъпи смутен — почувства, че тя е неукротима, и треперейки, ѝ каза:

— Има друго нещо, нали? Ако беше само това, не би била такава. Има друго нещо.

— Има много други неща, но най-вече едно, което ще ти позволи да разбереш положението.

— Кое?

— Аз обичам друг човек. Ако не ми е любовник, най-малкото поне ме уважава.

Тя подчерта признанието, без да сведе очи и с арогантен тон, равен на предизвикателство, придружаващо обидата. Той се засмя с изопнати мускули на лицето.

— Защо лъжеш? Как да допусна, че ти, Ролан?...

— Повтарям ти, Жером, обичам един човек и го обичам повече от всичко.

— Мълчи! Мълчи! — извика той извън себе си, с вдигнати над нея юмруци. — Мълчи... Зная, че това е лъжа, че ми го казваш, за да ме засегнеш, но не мога да разбера причините... И все пак би ме накарала да си изгубя ума. Ти, Ролан!

Младият съпруг удряше с крак, ръкомахаше като луд, после се върна към нея.

— Познавам те, Ролан. Ако беше вярно, ти не би носила тоя пръстен на ръката си.

Тя извади пръстена и го хвърли надалече. Жером я побутна.

— Какво правиш?... Ами че това е чудовищно! А сватбената си халка, и нея ли ще хвърлиш?

— Халката, която друг ми сложи на пръста. Тя не е твоята.

— Лъжеш! Лъжеш! Имената ни са написани там: Ролан и Жером.

— Не са — отвърна младата жена. — Това е друга халка, с други имена.

— Лъжеш!

— С други имена е: Ролан и Фелисиен.

Той се спусна към нея, сграбчи ръката ѝ и като изтръгна грубо златната халка, загледа я с блуждаещи очи.

— „Ролан“ и „Фелисиен“... — промълви с въздишка. Бореше се с непоносимата истина, в която отказваше да вярва и която го душеше. Каза с тих глас:

— Това е лудост! И защо се омъжи за мен? Все пак ти си ми жена. Нищо не може да промени това... Ти си ми жена... Имам право над теб... Това е сватбената ни нощ. И аз съм вкъщи... с жена си...

Тя отговори с тихо, но упорито ожесточение:

— Не си в къщата си... Не е сватбената ни нощ тая... Ти си чужд човек... неприятел. И когато едни думи бъдат произнесени, ще си отидеш.

— Аз да си отида! Ти си луда!

— Ще си отидеш, за да отстъпиш мястото на другия, на тоя, който е господарят и който е у дома си тук.

— Нека дойде! — каза Жером. — Да посмее само!

— Той вече е дошъл, Жером. Той дойде още същата вечер, когато Елизабет умря... И аз плаках в ръцете му... И бях тъй нещастна, че му признах чувствата си. Оттогава идва два пъти... Той е там, Жером, в моята стая, която ще бъде негова... Преди малко ти го чу... И вече няма да си отиде. Защото тая сватбена нощ е негова...

Младият съпруг се хвърли към вратата, опитвайки се да я отвори или да я изкърти с юмруци.

— Не се тревожи чак толкова! — каза Ролан със страшно спокойствие. — Аз имам ключ. Ще отворя... Но преди това отстъпи. Отстъпи десет крачки...

Той не послуша. Колебаеше се. Последва дълго мълчание. От своето място на балкона, скрит зад полузатворените капаци на прозорците, Раул д'Аверни си казваше:

— Как може да твърди, че Фелисиен е в тая стая? Невъзможно е да е тук, тъй като аз го оставих вързан в „Клер Ложи“ и не може за петнадесет минути...

Ала при такива кризи всякакви разсъждения могат да бъдат неверни. Действията се нивжат извън логиката и Раул присъстваше на ужаса, който бе обзел Жером: щеше да сграбчи Ролан, да ѝ отнеме ключа и после диво да връхлети върху Фелисиен!

Но Ролан насочи към него един малък револвер и повтори:

— Отстъпи!... Отстъпи!... Десет крачки...

Той отстъпи. Тогава тя тръгна напред и все още заплашвайки го с оръжието си, отвори вратата.

Появи се Фелисиен, когото Раул бе оставил „вързан“ в „Клер Ложи“... Той излезе от стаята ѝ и каза с усмивка:

— Оръжието не ви е нужно, Ролан. Когато човек е като него в хубав домашен костюм, няма с какво да се сражава. Пък и той не мисли за това.

Фелисиен имаше по-буден вид, отколкото друг път. Раул намери нещо по-искрено в израза му. Очите му светеха, а стойката му бе като стойката на Ролан — спокойна и сериозна.

„Но как е дошъл тук? — не преставаше да се пита Раул. — Как е можал да се отвърже?“ Фелисиен се наведе, за да вземе пръстена от килима, постави го на тоалетната масичка и произнесе следната загадъчна фраза:

— Носете го, Ролан, знаете, че това е ваше право. — После каза на Жером: — Ролан пожела да стане тая среща. Аз се съгласих, защото тя винаги има право и защото тримата трябва да се обясним.

— Четиримата — таза тя. — И Елизабет е с нас. Откакто е умряла, Елизабет не ме напуска... Не съм направила нито една стъпка, без да искам мнението ѝ. Почваш ли да разбираш какво съм искала, Жером?

Той беше блед, с напрегнато и каменно лице.

— Ако си искала да ме уязвиш, ти успя, Ролан — каза той. — Венчавката, в която аз виждам щастие, е била само ужасен капан.

— Да, капан. От мига, в който прозрях истината, измислих тая клопка, равносилна на другата, която ти беше приготвил... и която беше смъртоносна. Разбираш ли? Нали разбираш?...

— Не, не разбирам — каза той.

Тя взе една снимка на сестра си, намираща се върху камината, и с внезапно движение я протегна към него:

— Виж, виж я! Тя беше от най-любещите, от най-нежните жени... Тя те обичаше, а ти я уби. О, нещастнико...

Раул д'Аверни чакаше това обвинение от момента, когато беше открил разногласието между Ролан и Жером. Но го учудваше това, че по-рано в мислите си никога не бе подозирал въпреки дреболиите, че Жером може да бъде виновен без съучастието на Ролан. Играта на младата жена трябва да е била много майсторска, за да заблуди наблюдател от неговия ранг. Как тогава и Жером да не се излъже при слепотата на своите чувства? Той обаче не се помръдна. Само вдигна рамене.

— Сега — каза той, — най-вече сега си обяснявам заблудението ти. За да отмъстиш за сестра си, ти е била нужна някаква жертва и ти обвиняваш мен. Само една дума, Ролан. Струва ми се, че ние видяхме, и ти, и аз, със собствените си очи сестра ти жива в ръцете на убиеца, стария Бартелми... Същия Бартелми, когото аз застрелях с един изстрел, за да отмъстя за нея.

Сега пък тя сви рамене.

— Не търся извинения и лъжливи обяснения. Това, което зная за тебе, това, което постепенно научих, изучавайки миналото ти и наблюдавайки те, е толкова точно, че признанието ти не е нужно. Ето — добави тя, измъквайки от едно чекмедже подвързана тетрадка, — тук съм записала, след дневника на Елизабет, целия ти живот, изплетен от лъжи и коварство... Когато полицията узнае всичко, ти ще бъдеш и за нея, както си за мен, единственият престъпник.

— А! — каза той. — Ти имаш намерение?...

— Имам намерение най-напред да ти покажа обвинителния акт.

— За да ме съдиш после — изсмя се той. — Аз съм пред съда.

— Ти си пред Елизабет. Слушай!

Жером я погледна, изви очи към Фелисиен и навярно помисли, че както бяха въоръжени, биха го пребили като куче, ако се помъчи да се бори. Седна, кръстоса крака с видимо безгрижие и въздъхна като човек, който се кани със снизхождение да слуша отегчително слово:

— Говори! — каза.

VII НЯКОЙ СИ УМИРА

Тя говореше с отмерен глас, без яд и без язвителност. Това не беше окончателен акт, а обикновено описание на една авантюра, която не обремени с никакви психологически съждения натурата на Жером Елмас.

— Първата ти жертва, Жером, е била майка ти. Не протестирай, ти почти си ми го признавал. Тя е умряла вследствие твоите прегрешения, които никой освен теб не знаеше, защото ги е прикривала от майчино безпокойство... Фалшиви подписи, нередовни чекове, неделикатност... Никой нищо не е узнал, защото тя е плакала до съсипване... до смърт. Да не говорим повече затова.

— За предпочитане е — каза той, смеейки се. — Трябва обаче да те предупредя, че ако целият ти разказ е така фантазьорски, губиш си времето.

Ролан продължи:

— Какво е станало с теб през следващите години, не зная. Живял си в провинцията или в чужбина. Но когато случаят те срещна с Елизабет, ти отново се установи в къщата си във Везине и почна да посещаваш редовно „Клематитите“. Още по това време си имал определен замисъл, отначало смътна идея, защото зестрата, която тя щеше да ти донесе, не е стигала за твоите амбиции. Но щом сестра ми непредпазливо ти е доверила тайната, тая идея се е оформила в категорично решение.

— По-точно?

— Доверила ти е, че един ден зестрата ѝ ще бъде увеличена чрез голяма сума, която ще ѝ завещае един братовчед на майка ни.

— Чиста измислица! — протестираше Жером. — Никога не съм узнавал това.

— Защо лъжеш? Дневникът на Елизабет, който аз никога не съм ти показвала поради инстинктивна предпазливост, е категоричен по това. Сигурен в парите, тъй като знаеш, че тоя братовчед е болен, ти ставаш все по-настойчив. Правиш така, че Елизабет да те обикне, и тя

приема предложението ти. Щастлива е. И ти изглеждаш щастлив. Но впоследствие научаваш...

— Какво?

— Причината, която мотивира наследството на братовчеда... Тогава търсиш в миналото, разпитваш наляво и надясно, дочуваш за сръдната между нашия баща и тоя братовчед... Скарване, скандал... Стигаш до мълвата, че Елизабет е дъщеря на Жорж Дюгривал. Казвам името, защото това е ужасна клевета.

— Клевета наистина.

— Няма значение. Ти държиш да узнаеш. Ти търсиш сигурност в проектите на Жорж Дюгривал. И докато Елизабет бе задържана тук от болест, ти отиваш да правиш своето проучване в Кан. Една нощ се вмъкваш, не зная как, в стаята на самия Жорж Дюгривал. Отваряш сейфа с огледалата, четеш завещанието му, направено преди десет години, и вече знаеш, че Елизабет няма да наследи нищо, че наследницата съм аз. Оттогава Елизабет е осъдена.

Жером поклати глава.

— Ако имаше една дума, една думица поне вярна в твоя роман, защо ще е била осъдена Елизабет? Достатъчно би било да скъсам с нея.

— А как щях да се оженя за тебе, ако само беше скъсал? Прекратяването на годеежа от твоя страна, изневярата, щеше да бъде загуба на всяка надежда. За тебе наследството изчезваше. Ето защо почна да шикалкавиш и докато минаваха дните, у тебе растеше чудовищният план... Подъл, гнусен план. Убийството е много страшно и опасно разрешение! Имаше ли нужда да убиваш, за да се освободиш? Не, ти печелеше време, за да забавиш сватбата чрез скрити, невидими, анонимни средства.

Елизабет, която вече не е добре, белите й дробове са в лошо състояние, ляга тежко болна и е в опасност. Това означава, че венчавката става невъзможна, че ти постепенно наново си спечелваш свободата и че е невъзможно един ден да се обърнеш към мен, без да се яви нужда от скъсване или от убийство. Нужна е смърт, но смърт случайна, за която ти не отговаряш. Но в тъмнината все пак още продължаваше да работиш, дори и с мисълта да не отиваш до крайности и да се оставиш на случая. Не спираше: подрязване на

гредите, подкопаване на стъпалата, по които Елизабет слизаше всеки ден, в един и същи час.

Всичко това бе мъчително за Ролан. Гласът ѝ едва се чуваше.

Тя замълча. Срещу нея Жером демонстрираше безгрижие и пренебрежение към цялата история, която беше принуден да слуша. Фелисиен следеше всеки негов жест.

Отвън, зад капациите, Раул д'Аверни слушаше и гледаше жадно. Обвинението се развиваше безмилостно и логично; само една точка оставаше неизяснена: Ролан не бе обяснила причините, поради които тя, а не Елизабет, бе предполагаемата наследница на Жорж Дюгривал... Но дори да предположим, че предусещаше тия причини, трябваше да действа, като че не ги знае. И младата жена продължи:

— Сигурно това убийство, станало пред твоите очи, за което ти беше отговорен, в момента те разстрои. Изживя няколко мига на уплаха, даже на отчаяние. Но намирането на сивата торбичка близо до трупа на Бартелми повиши настроението ти.

След обяда, в суматохата, сред тълпата хора, идващи и излизащи, ти успя да вземеш торбичката и да я скриеш на сигурно място в студиото. Само че някой те вижда, когато я вземаш. Този някой е Симон Лориан, който се лута между хората в „Клематитите“, който те причаква вън, който те преследва през нощта и се нахвърля върху теб. Биете се точно на мястото, където го намират сутринта с рана, която е трябвало да бъде смъртоносна, докато ти, също ранен, успяваш да се отдалечиш. И това е второто ти престъпление през този ден.

— Сега третото — пошегува се Жером.

— И неговото изпълнение не забавяш. Въпросът е да избегнеш подозренията, хвърляйки ги върху другите. Върху кого? Случаят те облагодетелства. Фелисиен минава през езерото с лодка, за да дойде при мен и да ме утеши. Той стои тук два часа и си тръгва. Когато стига брега, някой го вижда в задънената уличка и го познава. Това е приблизително часът, в който ти излизаш от „Клематитите“, преследван от Симон Лориан. Разпитват те по случая. Какво отговаряш? „Нападателят ми се появи от задънената уличка.“ Оттогава следствието се насочва срещу Фелисиен, който не се защитава и не желае да се защитава. Защото не можеше да обясни присъствието си около езерото, без да ме изложи, че съм го приела в стаята си. Той отрича, уверява, че не е мърдал от дома си, и в края на краищата е

арестуван. Така пътят пред теб е разчистен. Само че аз започвам да размишлявам...

Тя продължи глухо със замиращ глас:

— Да, аз размишлявах... Не преставах... И съмнението винаги ме преследваше. На гробищата с ръка над ковчега аз се заклех на Елизабет да отмъстя за нея... „Погледнете около себе си — ми каза господин д'Аверни... — И не отстъпвайте пред никакво обвинение...“ Около себе си!... Около себе си не виждам друг освен Фелисиен и теб. А тъй като Фелисиен нямаше никаква причина да убие Елизабет, трябваше ли да мисля, че ти, Жером?... Старателното четене на дневника на Елизабет събуди и изостри моето внимание. Така в часа, когато тя отиваше към лодката за всекидневната си разходка, ти не се чувстваше много добре и беше мълчалив. Оплакваше се, че нямаш добро социално положение. Беше неспокоен за бъдещето и бедната ми сестра трябваше да те успокоява с перспективата за наследството... Тогава у мен все още не се бе зародило никакво съмнение. Никакво, аз обаче се боя от всекиго, даже от господин д'Аверни, който откри тайното подсичане на дървените подпори. Никому нищо не казвам. Не се занимавам с аферата Бартелми и Симон Лориан. Когато дойде при мен почти оздравял след излизането си от клиниката, помниш ли, между нас имаше само мълчание. Не мислех нито да ти задавам въпроси, нито да те подозирам... Никакво предчувствие, никаква скрита мисъл по отношение на теб. Обаче един ден...

Ролан се замисли. И приближи до Жером.

— Един ден ние четяхме един до друг на тревата. Когато в пет часа си отиваше, ти взе ръката ми, за да се сбогуваш с мен. И я задържа повече. Това не беше приятелски жест, нито израз на мъка по Елизабет. Не. Беше нещо друго — ръкостискане на човек, който иска да изкаже непознати за мен чувства. То е почти признание и повик. Каква непредпазливост, Жером! Трябваше да чакаш една-две години, за да опиташ с тоя жест. А ти — само един месец! От тоя ден вече бях категорична. И ако между хората, които ме заобикаляха, имаше някой виновен, това можеше да бъде само човекът, който, сгоден за Елизабет, един месец след смъртта ѝ се обръщаше към сестрата. Загадката оставаше скрита. Обаче ключът за нея беше в теб, в тайната на душата ти, в това, което искаше. Нямаше вече какво да мисля, трябваше неспирно да те наблюдавам и да си припомням всички случаи,

отнасящи се до нас двамата и Елизабет. Аз отидох по-далече. За да те впримча в капана и за да изглежда, че имам доверие в теб, приех любовта, която ми предлагаше. Ти даже помисли, че и аз изпитвам същото чувство, и се влюби наистина в мен, като изгуби пялата си трезвост.

Тя понижи глас:

— Да!... Виждаш ли! Колкото и за оплакване да беше животът ми, той се въземаше все повече и повече от обземащото ме предчувствие за бъдещото възмездие. Сега бях сигурна, че ще отмъстя за Елизабет. И толкова се страхувах да не се издам! Пазех своята тайна като съкровище. Даже отначало отказвах да приемам Фелисиен, когато той излезе от затвора. Оставих го да си мисли, че му изневерявам и че изневерявам на паметта на сестра си. По-късно, след като научих, че искал да се самоубие, обезумяла, една нощ отидох да го видя и тогава му разказах всичко. После Фаустин ми се довери и ми откри омразата си и проектите за отмъщение, а аз ѝ изповядах моите подозрения за човека, убил нейния любовник. Подозрения ли?... Трябваше да кажа убеденост... Какво по-сигурно доказателство, че бяхме измамени! Ти живееше в къщата на жертвата си, разхождаше се в градината пред стъпалата, които бе подсякъл, и ухажваше мен, нейната сестра, казвайки ми същите думи, които беше казал на нея само преди няколко седмици. Комедиант, как можа?!...

Готова още веднъж да избухне, Ролан се овладя и продължи:

— Ала колкото и добре да играеше, не предчувстваше нашето сговаряне. Ние толкова се прикривахме!... Ревнуваше Фелисиен, чиито симпатии усети още в първите дни, ето защо той и Фаустин трябваше да бъдат все заедно. Приспахме безпокойството ти, а един ден дойде да ме види Жорж Дюгривал и щастието ми помогна — ти не беше в „Клематитите“.

Жером трепна и тутакси се помъчи да скрие смущението си. На лицето му се изписа страх.

— Да — потвърди тя, — дойде да ме види. Най-напред аз отказах тая среща, знаейки, че е имало скарване между него и баща ми. Но той настоя, имал важни мотиви. „Ролан — каза ми, — тия дни, докато бях болен, сейфът с огледалата в моя кабинет е бил отворен с взлом. Едно завещание, с което аз ви оставям част от имуществото си, е било отворено и ми е откраднат пръстен от една кутия за бижута,

съдържаща красиви семейни скъпоценности: скъпоценни камъни, пръстен и обици. Като този пръстен пазя още един. Няколко дни покъсно получих писмо от Везине, с което мои приятели ме осведомиха за предстоящата ви венчавка. За Жером Елмас ми съобщиха най-лоши неща. Стори ми се, че е необходимо да ви предупредя.“

— Трябва ли да ти разказвам повече за нашия разговор, Жером? Помолих го да скъса това завещание, но приех да получа скъпоценностите. Беше уговорено Фелисиен да отиде при него в Кан. Като допускаше, че може повторно да се разболее, Жорж Дюгривал ми даде ключовете, с които Фелисиен можеше да влезе в къщата му, без да го забележат, и необезпокояван да отвори касата, в която се намираще кутията. И всичко стана точно така. Фелисиен отвори касата. И кутията е тук, в това чекмедже. В нея е пръстенът, подобен на откраднатия. Вече мога да действам. Ако пръстенът, за който твърдиш, че имаш от майка си, и който трябваше да ми дадеш в деня на венчавката, е подобен на онзи в кутията, това означава, че ти си го откраднал, за да ми направиш сватбен подарък. И още значи, че ти си убиецът на Елизабет и на Симон Лориан. Но за да имам доказателство, трябваше непременно да се венчая с теб. Фелисиен се противопостави. Разстроен от мисълта, че ще нося твоето име макар и за един ден, той ме отвлече. Ненужно, разбира се. Това, което трябваше да стане, стана. Тая заран ти ми предложи пръстена. Разбираш ли: въпреки убедеността ми, въпреки омразата ми към теб, приля ми, като го видях — двата пръстена са съвсем еднакви. Еднаква изработка, еднакви диаманти. Видях неоспоримото доказателство за твоето престъпление. Разбираш ли ме, нещастнико, разбираш ли ме?...

Гласът на Ролан ставаше все по-дрезгав. Тя трепереше от презрение и омраза. Цялата ѝ душа жадуваше за мъст. Но защо беше всичко това? Веднага осъзна, че Жером не я слуша.

Той гледаше в земята с мътни очи. Чувстваше се, че е притеснен от обвинението. Смутен, той не чуваше разкриването на пялата афера в истинската ѝ светлина. Разобличен, той отказваше да се защитава. Повдигна глава и прошепна:

— А след това?

— След това ли?

— Да, намеренията ти? Обвиняваш ме, а мислиш ли да ме предаваш?

— Да, писмото е написано.

— Изпратено?

— Не.

— Кога ще го изпратиш?

— След обяд.

— След обяд ли? Да — каза той с горчивина. — За да ми дадете време да офейкам в чужбина.

И след момент възрази:

— За какво ти е да ме предаваш? Не мислиш ли, че си достатъчно отмъстена, изпъждайки ме от живота си? Защо ме накара да те обичам, след като ме хвърляш в още по-голямо отчаяние?...

— Писмото ще бъде предадено, освен ако...

— Освен ако?... — попита Жером.

— Седни и пиши, че ти си единственият виновник за смъртта на Елизабет и Симон Лориан, а не Фелисиен-Шарл, когото лъжливо си обвинявал... И се подпиши.

Той дълго размисля. Лицето му изразяваше само мъка и отпадналост. После прошепна:

— За какво да се съпротивлявам? Толкова съм уморен! Имаш право, Ролан. Как можах да започна такава комедия? Почти бях успял да си внуша, че въпреки всичко Елизабет не е умряла по моя вина и че нараних Симон Лориан в самозащита. Колко сме подли хората!... Но колкото повече те обиквах, толкова повече се плаших от това, което бях извършил... Ти не можеше да си дадеш сметка... Постепенно аз също се променях... И ти би ме избавила от самия мене... Да не говорим повече... Всичко е минало...

Той седна до масата, взе перото и започна да пише. Ролан четеше над рамото му. Накрая той сложи подписа си.

— Това искаше, нали?

— Да.

Жером стана. Всичко свърши така, както го искаше Ролан. Той ги погледна последователно. Какво чакаше повече? Сбогуване? Прощка?

Ролан и Фелисиен не помръдваха. И мълчаха.

В последния момент той потръпна от яд и направи жест на отвращение. Но се овладя и излезе. Чуха, че отиде в стаята си — в сватбената стая. След няколко минути вече слизаше по стълбите.

Вратата на вестибюла се отвори без шум и после се затвори. Той се отдалечаваше...

Когато двамата останаха сами, се хванаха за ръце и очите им овлажняха. Фелисиен целуна Ролан по челото, както се целува уважавана годеница. Тя каза, смеейки се:

— Нашата сватбена нощ! Нали, Фелисиен?... Ще я прекараме като годеници: вие у вас, аз в тая къща.

— При две условия, Ролан. Най-напред, че ще остана при вас най-малко час-два, за да съм сигурен, че той не ще се върне.

— Другото условие?

— Двама годеници имат право да се целунат поне веднъж не само по челото...

Тя се изчерви, — погледна към стаята си и после смутена каза:

— Добре, но не тук... Долу. — И добави весело: — В студиото, където, свирейки, ви направих първото си признание.

Тя скри в синята кутия документа, подписан от Жером, и слязоха. Раул д'Аверни почти веднага влезе в стаята, извади от кутията за скъпоценности подписания от Жером лист и го сложи в джоба си. Върна се на балкона, стигна до корнизата на страничната фасада, а оттам до изхода на зеленчуковата градина...

В три часа сутринта Фелисиен влезе в павилиона. Раул, който го чакаше там заспал в едно кресло, му подаде ръка.

— Моля за извинение, Фелисиен!

— За какво, господине? — попита в отговор момъкът.

— За това, че ви нападнах и ви вързах.

— Аз също ви моля за извинение.

— Ти пък за какво?

— Задето се отвързах... Фаустин ми помогна.

— Подозирах — процеди Раул през зъби. — Фелисиен, ще ви благодаря, ако рано тая сутрин телефонирате на Ролан Гаварел и я успокоите. Да не търси документа, подписан от Жером. Тъй като следователят ще дойде към девет и половина, реших, че е добре да взема този документ от кутията за скъпоценности, та вие и Ролан да избегнете нови неприятности.

— Как! — извика Фелисиен сащисан. — Невъзможно е да сте могли...

— Не се страхувайте! — каза Раул, като си тръгваше. — И я предупредете, че веднага ще отида да я видя. Вие ще бъдете там, нали?

VIII ФРИНА

Господин Руслен бе точен на срещата. В девет и половина сутринта, когато Раул привършваше закуската си, той се представи не като следовател, а като риболовец, тръгнал да подразни мренките към Кроаси. Със стара широкопола сламена шапка на главата, с панталон от дебел конопен плат и плетени обувки...

— Моите почитания, господин следовател! — извика Раул. — Денят е чудесен. Ето възможност да забравите за малко вашата афера.

— Вие обаче ме повикахте за развързката, която трябваше да стане тая нощ.

— Тя стана.

— Не виждам тук стоката, на която много държах и за която ви оставих свобода на действие.

— Има ли нещо ново, господин следовател?

— Да, господин д'Аверни, има. И противно на нашата уговорка аз ще ви го съобщя. Преди час и половина полицейският пристав от Шату телефонира в префектурата, че жената, прислужвала на Жером Елмас, го е намерила мъртъв във вестибюла на къщата му във Везине. Застрелял се. Току-що се бил върнал, вратата била още отворена. Инспектор Русо е на местопрестъплението. Аз пък научих за това, слизайки от влака.

Без да мръдне, Раул заяви:

— Логичен завършек на аферата, господин следовател. Виновникът се е самоосъдил.

— За нещастие според първите обиски не е оставил никакво писмо, от което да се види, че той е виновният. Самоубийството не е признание. От друга страна, чудно е, че Жером Елмас, младоженецът, е напуснал семейното си жилище, за да отиде и се самоубие в старата си квартира.

— Това е следствие от признанието, което той направи в присъствието на Ролан, Фелисиен-Шарл и на мен.

— Устно признание сигурно?

— Писмено.

— Имате ли го?

Раул подаде подписания документ.

— Тоя път — провикна се Руслен с явно удоволствие — мисля, че задачата е почти решена. Но може би и вие ще направите някои признания?

— Съгласен съм — каза Раул весело. — Ала на кого имам чест да говоря: на господин Руслен, следовател, представител на правосъдието, или на господин Руслен, риболовеца, добряка, чиято снизходителност, чиято деликатна душевност и чиято човечност познавам? С първия трябва да бъда предпазлив. С другия ще говоря съвсем откровено и заедно, в съгласие ще определим какво може да стане публично достояние и какво да остане повече или по-малко в тайна.

— Пример, господин д'Аверни.

— Ето. Фелисиен-Шарл и Ролан Гаварел се обичат. Преди два месеца в нощта на драмата Фелисиен се е качил в лодката, за да отиде при девойката. Ако по-нататък се е оставил да го обвинят, то е било, за да не я компрометира. Това не трябва ли да остане в тайна?

Очите на господин Руслен, човек с чувствително сърце, овлажняха и той извика:

— Тук е риболовецът, господин д'Аверни. Разказвайте без задръжки. Можете да говорите съвсем свободно, защото в префектурата трябваше да ме уведомят за истинската роля, която вие изпълнявате при нас като доброволен сътрудник. Както и за големите услуги, които ни направихте. Вие сте там въпреки миналото...

— Минало, малко претоварено, нали?...

— Точно тъй. И въпреки всички извъртания, които правите на точните правила на закона, вие сте персона грата. Говорете, господин д'Аверни!

Господин Руслен тръпнеше от любопитство. И господин д'Аверни подхрани това любопитство така, че следователят не помисли вече за своя риболов и се съгласи да обядва в „Клер Ложи“. Остана до три часа след обяд да слуша разказите на Раул д'Аверни, примесени с признания на Арсен Люпен.

В момента на тръгването си каза с треперещ от възбуда глас:

— Благодарение на вас, господин д'Аверни, аз прекарах един от най-горещите дни в живота си. Сега виждам аферата от всичките ѝ страни и споделям вашето мнение. Тя не трябва да бъде обнародвана изцяло, а деликатно. Много красива любовна история въпреки преплитащите се в нея престъпления и подбудителства. Но тя е преди всичко красива история за омразата и отмъщението. Дявол да го вземе! Как ли е могла Ролан да довърши замисъла си! Каква енергия! Какви силни чувства!

— Нямате ли други въпроси, господин следовател?

— Само още едно допълнение по две-три точки. Просто от любопитство.

— Кажете.

— Първо. Какви са намеренията ви по отношение на Фелисиен? И вярвате ли, че това е синът ви?

— Не зная и никога не ще го узная. Дори и да е синът ми, поведението ми към него ще остане непроменено. Нищо няма да му кажа. По-добре е да се мисли за подхвърлено дете, отколкото да знае, че е син на... знаете на кого. Одобрявате ли?

— Разбира се — каза господин Руслен разчувстван. — Второ. Какво стана с Фаустин?

— Тайна. Но ще я намеря.

— Защо?

— Защото е много красива и защото не съм забравил статуята „Фрина“.

Господин Руслен се поклони като човек, който не е чужд на нещата от областта на чувствата и пожеланията. И довърши:

— Трето. Забелязахте ли, господин д'Аверни, че след всички тия произшествия вече никой не говори за сивата торбичка и за стотиците банкноти в нея? Може би богатството е изгубено за всички?

— Така мисля. Сигурно някой се е възползвал от него.

— Кой?

— Бога ми, не бих могъл да кажа. Но предполагам, че който е излязъл по-хитър от другите. Тоя хитрец е претърсил мястото, където са се сбили Симон Лориан и нападателят му. Тъй като двамата са се наранили взаимно, пакетът е паднал в трапа в тревата.

— Някой по-хитър от другите — каза господин Руслен, повтаряйки фразата на Раул. — Не виждам никой достатъчно хитър...

— Как не... Как не... — промърмори господин д'Аверни, докато вземаше цигара от масата и я палеше с унесен поглед...

Наистина господин Руслен беше задал въпроса без умисъл, но по държанието на Раул изведнъж разбра. Нямаше съмнение, че минавайки, събеседникът му спокойно бе решил да си присвои ненужното съкровище на Филип Гаварел...

— Какъв странен човек! — сякаш казваше господин Руслен, гледайки своя домакин. — Пълен с деликатност и при това с непоправима природа на разбойник. Би дал живота си да спаси другите, но не може да устои пред възможността да им задигне портмонето! Да му подам ли ръка на излизане?

Раул като че ли долови това колебание и каза, смеейки се:

— Според мен, господин следовател, това е последната авантюра... Да, имам нужда да подишам чист въздух, да се посветя на по-благородни неща. И после, толкова съм работил за другите, че трябва да помисля повечко за себе си. Разбира се, нямам намерение да се оттегля в приют... Но въпреки това... Ето... знаете ли, желанието ми е да кажат, когато вече няма да съществувам: „Въпреки всичко той беше добър човек... Нехранимайко може би, но добър човек...“

Излизайки, господин Руслен му подаде ръка.

* * *

— Идвам да се сбогувам с вас, Ролан, и с вас, Фелисиен. Да, заминавам. На околосветско пътешествие или нещо подобно... Навсякъде имам приятели, викат ме. И после, трябва да ви се извиня, Ролан, и да ви благодаря, че не ми се сърдите... Да, да, признавам, не съм съвсем прав. Не беше много деликатно от моя страна да задигна от кутията листа с признанието, който беше нужен на следователя... И де да беше само това!... Но не, Ролан, бях с вас от началото до края на цялата ви сватбена нощ. Възможно ли е? Господи, бях на най-хубавото място, в ложата. Всичко видях и всичко чух. Бях и в работния кабинет на Жорж Дюгривал в Кан, когато вие, Фелисиен, отворихте касата. Мога да ви кажа и много други работи, позволени и непозволени.

Само че, вижте, приятели, всичко стана по ваша вина. Помнете ли, Ролан, в началото вие поискахте моя съвет и мислех, че сме във

връзка. После изведнъж мълчание... Вие се отстранихте от човека, който ви предлагаше услугите си... Сбогом, Раул, всеки по своя път! А малко ли ви молих, Фелисиен, да бъдете откровен! Но не, господинът направил малка разходка по езерото и вместо да ми каже откровено: „Аз отидох при тази, която обичам“, той се остави да го затворят.

И какво стана тогава? Причината беше, че разделени на два лагера, ние не можехме винаги добре да вършим работа. Често грешахме. Аз правех стъпки ту в съгласие с господин Руслен, ту против него и в края на краищата, вярвайки в невинността на Фелисиен, започнах да смятам Ролан и Жером за съучастници. Точно така. Как можех да си представя, Ролан, че в държанието си вие сте била ръководена от омразата! Омразата не е чувство, което се среща често. Омразата, толкова силна, е аномалия, която води към глупости. И какви ли глупости не извършихте, малка ми Ролан!

— Вижте — Раул седна до нея, като леко хвана ръката ѝ. — Мислите за много хитро, че допуснахте венчавката? Защото не бива да се забравя, че вие сте венчана и носите името на Жером Елмас, вие сте госпожа Елмас. Докато стигнете до истинската си сватбена нощ, ще минат месеци на глупави мъчения и излишни неприятности.

Ако бяхте ми се доверили, никога, никога не бих ви оставил да извършите такава глупост. Имаше десетки начини да постигнете същата цел, без да минете през господин кмета. Кой ви забраняваше например да кажете на вашия възлюбен: „Драги Фелисиен, вие, който можахте да дойдете до прозорците ми, имайте добрината да се вмъкнете у господин Жером и да вземете пръстена, който той е откраднал.“ Така ще ги сравним. И работата е свършена. Още повече, Ролан, вашата амбиция не беше да предадете Жером на полицията и да го изпратите на гилотината, а просто да го изобличите, да го пратите по дяволите. Хайде, бъдете откровена и признайте! Щяхте да направите хиляди пъти по-добре да се доверите на Раул д'Аверни.

Тя щеше да отговори, а усмивката ѝ показваше смисъла на отговора, но той не позволи.

— Не, не съм дошъл за признания, а за да ви кажа няколко думи, да ви донеса разрешението и да ви поздравя. Да, Ролан, поздравявам ви, че се омъжвате за Фелисиен. По отношение на него аз се излъгах и го сметнах способен на много злини. Но той най-много е способен на любов. Младеж, изпълнен с кураж, комуто аз се сърдех, когато бягате

от близостта ми, но той не ми отвърна с неприязън, загдето въпреки нежеланието му се занимавах с неговите работи. За негово добро беше. Той ще ви направи напълно щастлива — щастлива, както вие го заслужавате.

Сега моят сватбен подарък... Ако приемете, защото той е в мое ползване и трябва да го спечелите. Работата в „Клер Ложи“ е на привършване. Но имам друга да ви поверя, Фелисиен... Една стара постройка, която притежавам край Ница, с великолепна маслинова градина, където ще имате време да ми направите нещо много красиво и по ваш вкус. Значи след петнадесетина дни, след като се видите с господин Руслен и след като се уреди всичко около аферата, ще се установите в Ница и там ще прекарате вашата година на чакане... Мога ли да ви целуна, Ролан?

Той целуна момичето с нежност, която учуди самия него, после целуна и Фелисиен и като им подаде двете си ръце, ги гледа в продължение на няколко секунди.

— Може би имам да ви казвам и други неща, Фелисиен. Но това — по-късно, ако е рекъл Господ... И то ще стане, защото го заслужавам.

* * *

Раул пътува повече от година. Той си пишеше често с двамата млади. Фелисиен му изпращаше плановете си, искаше му съвети и постепенно свикваше да му пише по-открито и с повече доверие. Но д'Аверни мислеше, че между тях никога няма да има по-интимно сближаване.

— Може би той е моят син и синът на Клер д'Етижу. Но държа ли много да е така? Даже в случай на сигурност бих ли имал сърце на баща?

Но се радваше. Калиостро си бе отмъстила. Обаче нейното отмъщение не беше сполучило докрай и от време на време той изпускаше по неин адрес иронични слова.

„Не сполучи с удара си, Жозефин Балзамо. Не само че детето — ако то е Фелисиен, — не е станало крадец и престъпник, но и ние двамата с него сме в отлично разбирателство. Не сполучи, Жозефин!“

Както предвиждаше, аферата в „Клематитите“ и „Оранжерията“ бе приключила. Нещастният Тома Лъобук не излезе щастлив. Откриването на истинския виновник трябваше да му отвори вратите на затвора. Следствието обаче откри тежки обвинения против него, които биха го тикнали в каторгата, ако една лоша инфлуенца не го избави от тези безпокойства.

След петнадесет месеца д'Аверни се завърна във Франция и се установи в чудесното си имение на Лазурния бряг, заобиколено от огромна цветна градина.

Един ден в Монте Карло той забеляза дама, извънредно елегантна, заобиколена от група почитатели. Успявайки да застане зад нея, той пошушна:

— Фаустин!...

Дамата изненадано се обърна.

— А, вие ли сте? — каза засмяна.

— Да, аз съм... аз, който ви търсих навсякъде и с такова постоянство.

Излязоха и се разходиха сред чудесния пейзаж. Раул ѝ разказа за последните събития и я разпита за онази вечер, когато я бе видял да държи в прегръдките си Фелисиен.

— Не, не в прегръдките, а на рамото ми. Той плачеше.

— Плачеше?

— Да. Въпреки всичко ревнуваше Ролан от Жером Елмас и тоя брак му беше отвратителен. Имаше мъчителни припадъци и тая вечер аз го утешавах.

После Раул ѝ разказа за сватбената нощ, подробностите за която тя не знаеше. И обръщайки се към нея, ѝ каза:

— Вие бяхте, нали?

— Какво аз?

— Да, вие не се съмнявахте, че Жером е виновникът, че Ролан ще го изпъди, и знаехте, че от страх да не бъде предаден, той ще се прибере в дома си, преди да избяга?

— И тогава?

— Тогава вие сте го причакали, скрита зад вратата, и когато той е отварял, сте стреляли... Така е, нали? Защото наистина Жером не беше от тия, дето се самоубиват...

Без да отговори, тя посочи с ръка неясната линия на хоризонта...

— Там е моята родина... Корсика... Понякога се вижда. Там засегнатите не могат да бъдат щастливи, докато не си отмъстят.

— И щастлива ли сте, Фаустин?

— Много щастлива. Щастлива с миналото и със сегашната развързка. Един богат италиански господин ми предложи сърцето си и мраморен палат в Генуа.

— Омъжена значи?

— Да.

— Обичате ли го?

— Той е на седемдесет и пет години. А вие, Раул, също ли сте щастлив?

— Бих бил, ако нещо не липсваше на щастието ми.

— Какво?

Очите им се срещнаха и тя се изчерви. Той прошепна:

— Нищо не съм забравил... от това, което не стана.

— Това, което не стана — каза тя, — може би не си е струвало да стане.

Той я изгледа от глава до пети.

— Нищо не съм забравил — повтори той. След момент тя отговори енергично:

— Докажете ми го!

— Можете ли да ми посветите един ден? Утре по това време ще ви върна тук.

Тя го последва до автомобила. Заминаха и след час той я заведе на възвишенията над Ница, близо до село д'Астремон.

Една порта се отвори и тя прочете върху два стълба: „Вила «Фаустин»“. Бе трогната и въпреки това проговори:

— Това е доказателство за един спомен, но не за съжаление.

— Доказателство за една надежда — каза той. — Надежда, че някой ден ще ви видя в тая вила.

Тя поклати глава.

— Човек като вас трябва да може да ми предложи нещо повече от това име, написано на две греди.

— Имам повече и много повече. И няма да останете разочарована. Но преди това една дума, Фаустин. Защо бяхте тъй зле настроена към мен в самото начало? То не бе само предпазливост, но и зла мисъл, и яд. Отговорете ми искрено!

Тя се изчерви и прошепна:

— Наистина, Раул, мразех ви.

— Защо?

— Защото не можех достатъчно да ви мразя!

Той я хвана за ръка.

Тръгнаха пешком по пътищата, които се качваха от тераса на тераса, с неповторими изгледи към снежните Алпи.

Стигнаха най-горе, на последната тераса, заобиколена от двойната колонада на една пергола.

В центъра, лъчезарна и сияеща, като богиня стоеше статуята „Фрина“.

— О!... — промълви Фаустин смутена. — Аз... Аз!...

Фаустин остана дванадесет седмици във вилата, която носеше името ѝ.

Издание:

Морис Льоблан
Отмъщението на Калиостро
Арсен Люпен
Роман

Превод от френски Г. Жечкова
Редактор Методи Бежански
Художник-редактор Лили Басарева
Коректор-стилист Катя Илиева, Галя Луцова
Графично оформление Стефан Узунов
Отпечата се през 1992 година
Цена 10,98 лв.
„Тренев & Тренев“ ООД, София, България
с/о Jusautor, Sofia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.